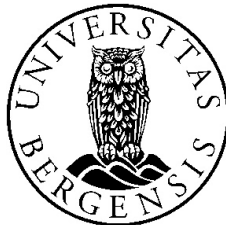

På gata for å skape data?

En casestudie av
SIAN sin gate- og nettaktivitet

Eline Arntzen Haugland

Masteroppgave

Vår 2022

Institutt for sammenliknende politikk
Universitetet i Bergen

Abstract

It has been argued that the far-right has moved their street activism to online platforms. While the radical right and the extreme right were active in the streets 20 years ago, they have primarily shifted their activism to the Internet and social media today. However, this has changed among some groups, particularly the anti-Islamic radical right, as their street activism in recent years has experienced a reinvigoration. Stop Islamisation of Norway is currently the most active far-right organization in Norway, with a visible street presence and often in the media spotlight. The organization is among those that have experienced the greatest growth and presence on the Internet, more specifically on Facebook. The current research on the far right, however, has primarily focused on elections, parties, extremism and political violence, and explanations on the micro and macro level.

This thesis investigates two research questions: (1) How is the Internet activity from SIAN supporters on Facebook affected by the street protests and other activities that SIAN orchestrate? And (2) What are SIAN's attitudes towards the street- and Internet activity, and the interaction between these forms of activity? I build my theoretical argument on social movement theory, existing research on the far-right extra-parliamentary protest mobilization, as well as literature on the affordances of the Internet. The research questions are examined by employing a mixed methodological approach.

Using Facebook data collected through CrowdTangle, I examine whether online activity increases on the days that SIAN has held a protest. The methodological approach I use to investigate this question is through counterfactual analysis, using matching and linear regression. Findings from the analysis indicate that protests have a positive effect on online activity among supporters of SIAN in their Facebook group. The second research question involves an in-depth interview with the leader of SIAN to examine aspects related to their street- and online activity. Findings from the interview indicate that SIAN has very clear and defined goals. Street protests are perhaps the most important tool for achieving their goals. Digital platforms play a key role in sharing information and announcing future demonstrations. There is, however, clear skepticism towards Facebook. The increased online activity in the Facebook group that follows the street protest mobilization appears to be an unintended effect.

Forord

Å skrive en masteroppgave midt under en pandemi har gitt noen helt unike utfordringer, og takket være fantastiske mennesker rundt meg er studietiden min fylt med gode minner.

Først og fremst vil jeg takke min veileder, Lars Erik Berntzen, for faglige innspill, gode råd, praktisk hjelp, og støtte gjennom hele skriveprosessen som til tider har vært ganske kaotisk.

Videre vil jeg takke mine foreldre, som i siste liten kunne stille sterkt opp med korrekturlesing av en masteroppgave full av skrivefeil. Takk til min cheerleader Tonje, som gjennom hele masteroppgaven har vært utrolig støttende gjennom perioder med stress.

Takk til Sandra, Lucas, Rebekka, Marte, Trygve, og Maria på rom 101 for alle morsomme og mindre morsomme samtaler. Masteren hadde ikke vært det samme uten dere alle! Og til sist, men ikke minst, takk til gjengen på Sofie Lindstrøms hus. Hyggelige lunsjpauser, (litt for mye) kaffedrikking, og god stemning har gjort min tid her på Sampol uforglemmelig.

Takk for meg, UiB!

Bergen, 22. juni 2022

Innholdsfortegnelse

Abstract.....	I
Forord	II
Innholdsfortegnelse	III
Liste over figurer og tabeller	V
KAPITTEL 1: INTRODUKSJON	1 -
1.1 Hvorfor undersøke SIANs gate- og nettaktivitet?	3 -
1.2 Omfang, avgrensning, og bidrag til feltet.....	4 -
1.3 Oppgavens struktur.....	5 -
KAPITTEL 2: KONTEKST, CASEVALG, OG KONSEPTUALISERING	6 -
2.1 Ytre høyres historiske utvikling	6 -
2.2 Ytre høyre i Norge.....	8 -
2.2.1 Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN)	10 -
2.3 Konseptualisering av sentrale begreper i studiet av ytre høyre	12 -
2.3.1 Ytre høyre som et absolutt begrep	12 -
2.3.2 Forskjellen mellom høyre-radikalisme og høyreekstremisme	14 -
2.3.3 Anti-Islam – kontekst, budskap og begrepsavklaring	14 -
KAPITTEL 3: TEORI OG TIDLIGERE FORSKNING	17 -
3.1 Oppgavens teoretiske rammeverk	17 -
3.1.1 Sosiale bevegelser, protester, og internettets rolle	18 -
3.1.2 Den høyre-radikale utenomparlamentariske protestmobiliseringen.....	21 -
3.1.3 Ytre høyres bruk av internett og sosiale medier.....	23 -
3.1.4 Forholdet mellom gate- og nettaktivitet.....	26 -
3.2 Hypotese og forventninger	29 -
KAPITTEL 4: METODE	32 -
4.1 Casestudie med et flermetodedesign	32 -
4.2 Kausalitet og kontrafaktisk analyse	33 -
4.3 Matching.....	35 -
4.3.1 Matching versus tradisjonell regresjon	36 -
4.3.2 Begrunnelse for valg av metode og noen forbehold	37 -
4.3.3 Ulike avstandsmål og målpopulasjoner	38 -
4.3.4 Introduksjon av MatchIt.....	40 -
4.3.5 Matchingmetoder	40 -
4.3.6 Kriterier for vurdering av balanse	43 -
4.3.7 Hvordan estimere behandlingseffekt etter matching.....	44 -

4.4 Intervju	- 46 -
4.4.1 Fremgangsmåte og gjennomføringen av intervjuet.....	- 47 -
4.5 Etske hensyn.....	- 48 -
KAPITTEL 5: KVANTITATIVE DATA	- 51 -
5.1 Data fra Facebook.....	- 51 -
5.1.1 CrowdTangle.....	- 52 -
5.2 Datainnsamling og variabler.....	- 53 -
5.2.1 Avhengig variabel.....	- 53 -
5.2.2 Behandlingsvariabel.....	- 54 -
5.2.3 Kovariater.....	- 56 -
KAPITTEL 6: ANALYSE	- 60 -
6.1 Protesters effekt på aktivitet i Facebook-gruppen	- 60 -
6.1.1 Løsning på utfordringen med matching og tidsseriedata	- 60 -
6.1.2 Spesifikasjon av matchingformel og vurdering av matchingen.....	- 61 -
6.1.3 Estimering av behandlingseffekt etter matching.....	- 66 -
6.1.4 Tradisjonell tidsserieregresjon	- 69 -
6.2 SIAN sitt forhold til gate- og nettaktivitet	- 70 -
6.2.1 Protester: Planlegging, gjennomføring, formål, og målgruppe.....	- 71 -
6.2.2 Synet på motdemonstranter og hindringer	- 74 -
6.2.3 Strategiske virkemidler og effekten av disse	- 77 -
6.2.4 Bruken av Facebook og andre digitale medier.....	- 78 -
6.2.5 Samspillet mellom nett- og gateaktivitet.....	- 81 -
KAPITTEL 7: DISKUSJON OG KONKLUSJON	- 83 -
7.1 Evaluering av hypotesen og relevante funn.....	- 83 -
7.1.1 Protesters effekt på nettaktivitet.....	- 83 -
7.1.2 SIAN sitt forhold til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom disse.....	- 85 -
7.2 Kan resultatene fra analysen generaliseres utover SIAN?	- 87 -
7.3 Analysens begrensninger.....	- 89 -
7.3.1 Den kvantitative analysen: Matching.....	- 89 -
7.3.2 Den kvalitative analysen: Intervjuet.....	- 90 -
7.4 Implikasjoner for eksisterende litteratur og videre forskning	- 91 -
7.5 Oppsummering og konklusjon	- 93 -
LITTERATURLISTE.....	- 96 -
A. Intervjuguide.....	- 108 -
B. Samtykkeskjema og informasjonsskriv	- 109 -
C. Oversikt over SIAN sine demonstrasjoner	- 111 -

Liste over figurer og tabeller

Figur 1: Medieomtaler av ytre høyre i Norge	- 9 -
Figur 2: Kategorisering av SIANs medlemmer, støttespillere, og meningsfeller	- 26 -
Figur 3: Samspillet mellom nett- og gateaktivitet	- 29 -
Figur 4: Interaksjoner per innlegg i Facebook-gruppen, 2020-2021	- 54 -
Figur 5: Tidslinje over SIAN sine protester, 2020-2021	- 55 -
Figur 7: Omtaler av SIAN i media, 2020-2021	- 56 -
Figur 8: Medlemsøkning (%) i Facebook-gruppen, 2020-2021	- 57 -
Figur 9: Antall medlemmer i Facebook-gruppen, 2020-2021	- 58 -
Figur 10: Kovariatenes balanse før og etter matching	- 62 -
Figur 11: Tetthetsplott over kovariatenes balanse etter CEM	- 63 -
Figur 12: Estimerte behandlingseffekter med konfidensintervall	- 68 -
Figur 13: Samspillet mellom nett- og gateaktivitet, oppdatert	- 85 -
Tabell 1: Balansestatistikk etter matching	- 64 -
Tabell 2: Gjenværende utvalgsstørrelse etter matching	- 64 -
Tabell 3: Medianverdier til utfallsvariabelen «Interaksjoner per innlegg»	- 65 -
Tabell 4: Estimert behandlingseffekt etter matching	- 67 -
Tabell 5: Tradisjonell regresjon med tidsseriedata	- 69 -
Bilde 1: Skjerm bilde av kommentarfelt i Facebook-gruppen	- 76 -

Kapittel 1:

Introduksjon

22. august 2020 holdt den islamfiendtlige og kontroversielle organisasjonen Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN) en demonstrasjon på Festplassen i Bergen. Kaos bryter ut bare minutter etter at SIAN-leder Lars Thorsen begynte å prate, som i løpet av kort tid blir slått ned av motdemonstranter. Situasjonen utvikler seg raskt til opptøyer og voldelige sammenstøt mellom ungdommer og politi, der sistnevnte tok i bruk tåregass ved flere anledninger for å få kontroll på den ansente situasjonen (Ali et al. 2020). Uken etter, lørdag 29. august 2020, holdt SIAN en ny demonstrasjon utenfor Stortinget, som organisasjonen kalte for «Krenkefest». Også denne gangen eskalerte situasjonen raskt, særlig da SIAN spyttet på og rev i stykker Koranen. Én av talerne fra SIAN ble slått ned, og politiet brukte tåregass på motdemonstrantene som forsøkte å komme seg over sperringene mellom SIAN og publikum (Blomkvist et al. 2020).

En slik aktiv provokasjon fra SIAN er nettopp det PST advarer mot i sin trusselvurdering fra 2020, der det blant annet påpekes at: «[...] islamfiendtlige miljøer i Norge vil gjennomføre flere handlinger som oppfattes som krenkelser av religionen islam. Hensikten med slike handlinger vil være å fremføre islamkritikk, fremprovosere vold fra muslimer og skape blest om sine saker» (Politiets Sikkerhetstjeneste 2020). Bevisste forsøk på å krenke islam er vurdert som den viktigste faktoren i trusselbildet mot Norge (Shala 2020).

PSTs trusselvurdering i både 2020 og 2022 peker også på internett som en sentral arena for innvandrings- og islamfiendtlige ytringer. Digitale plattformer vil være de viktigste arenaene for radikaliseringsfordi det tillater at man enkelt deler innhold, synspunkter, og kommunikasjon med meningsfeller (Politiets Sikkerhetstjeneste 2020; 2022, 16). Memes, referanser fra populærkulturen, ironi, sarkasme, og ideologisk symbolikk gjør det ofte vanskelig å avdekke de reelle meningene (Politiets Sikkerhetstjeneste 2020, 19).

De har blitt hevdet at aktivismen til ytre høyre i stor grad har beveget seg «fra gata til data» de siste 10-20 årene, ved at de har flyttet seg fra gatebildet og over til internett, gjerne på nettsider og sosiale medier (Bjørge og Gjelsvik 2015, 48). Dette innebærer at terskelen for

meningsutveksling og deltakelse i diskusjoner senkes, og det er enklere å møte meningsfeller. På den ene siden øker dette faren for radikalisering gjennom bekreftelse og validering fra meningsfeller, med en lavere terskel for å få utrykke truende og hatefulle ytringer. På den andre siden fører aktivisme i det virtuelle rom til at mulighetene blir færre for fysiske og voldelige sammenstøt mellom meningsmotstandere (Bjørge og Gjelsvik 2018, 31).

Gateaktiviteten har imidlertid ikke forsvunnet helt, og har til med og fått en fornyelse i noen innvandringsfiendtlige og anti-islamske miljøer. Det er særlig SIAN som har vært synlige i gatebildet i Norge de siste årene (Bjørge og Gjelsvik 2018, 32). I tillegg til synlig og fremtredende gateaktivitet, er organisasjonen også én av de som har opplevd størst vekst og tilstedeværelse på internett, mer spesifikt Facebook (Haanshuus og Jupskås 2017). Blant ytre høyre i Norge har SIAN mange medlemmer i sin Facebook-gruppe, og bred rekkevidde på internett.

På bakgrunn av dette, undersøker jeg følgende problemstillinger:

(1) Hvordan blir nettaktiviteten til støttespillerne på Facebook påvirket av gateaktiviteten til SIAN? Og (2) hvordan forholder SIAN seg til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom disse?

Første problemstilling undersøkes gjennom en kvantitativ tilnærming, der jeg ser på nettaktiviteten blant medlemmene av Facebook-gruppen til SIAN¹ i perioden 2020-2021. Øker nettaktiviteten de dagene SIAN har holdt en protest eller markering? Den metodiske tilnærmingen jeg bruker for å undersøke dette spørsmålet er gjennom en kontrafaktisk analyse, ved bruk av matching og lineær regresjon. Dager med protest sammenlignes med dager det ikke har vært protest. Funn fra analysen indikerer at protester har en positiv effekt på nettaktivitet blant støttespillere av SIAN i Facebook-gruppen.

Den andre problemstillingen innebærer en kvalitativ tilnærming. Jeg har gjennomført et dybdeintervju med lederen av SIAN for å undersøke aspekter knyttet til deres gateaktivitet og nettaktivitet, der det forventes de to arenaene for aktivisme er sammenkoblet til en viss grad. Hvorfor og hvordan gjennomfører SIAN gatemarkeringer? Hvem er målgruppen de prøver å appellere til og hvorfor? Hvilken rolle spiller digitale plattformer? Hvordan opplever SIAN selv

---

¹ <https://www.facebook.com/groups/261373247374619/>

effekten av de virkemidlene de tar i bruk, både på nett og gaten? Hva er SIAN sitt syn samspillet mellom nett og gate?

Basert på det SIAN-leder Lars Thorsen kunne fortelle, indikerer funn fra intervjuet at SIAN har klart definerte og strategiske mål. Gatemarkeringer er kanskje det viktigste virkemiddelet de har for å oppnå sine mål, som er «å motarbeide, stoppe, og reversere islamiseringen av Norge» ved at de informerer om hvordan og hvorfor de mener at Islam truer det norske samfunnet. Målgruppen er den større allmennheten, med et høyere mål om at folk ansvarliggjør de politikerne og partiene SIAN mener å ha påført «islamproblemet». Digitale plattformer slik som nettsiden² og Facebook-gruppen spiller en sentral rolle for informasjonsdeling og kunngjøring av fremtidige demonstrasjoner, men det uttrykkes derimot tydelig skepsis mot Facebook. Den økte nettaktiviteten i Facebook-gruppen i forbindelse med den fysiske protestmobiliseringen fremstår som en utilsiktet effekt.

1.1 Hvorfor undersøke SIANs gate- og nettaktivitet?

På tross av en økende akademisk interesse for ytre høyre, og mer spesifikt høyre-radikalisme, lener likevel fagfeltet seg mot noen typer organisasjoner og former for politisk handling (Caiani 2017, 1). Studier av ytre høyre har hatt en tendens til å forstå fenomenet i lys av politiske partier og valg (Toscano 2018, 4). De studiene som har sett på ytre høyre gjennom et sosialt bevegelsesperspektiv har fokusert på det ekstreme høyre i forbindelse med politisk vold og terrorisme. Det radikale høyre som en sosial bevegelse har til sammenligning blitt neglisjert i større grad (Caiani 2017, 1). I tillegg er dette feltet hovedsakelig dominert av forklaringer på mikro- og makronivå. Forklaringer på mikronivå ser ofte på faktorer som kan forklare individers deltakelse i ytre høyre, slik som verdier, motivasjoner, og identitet (Caiani 2017, 2; 4). Makronivå fokuserer som regel på de kulturelle og samfunnsmessige miljøforholdene ytre høyre opererer i, og på det institusjonelle rammeverket som påvirker muligheter for mobilisering og suksess.

Analyser på mesonivå har til sammenligning blitt mer neglisjert enn de to andre typene forklaringer (makro- og mikronivå). Mesonivået fokuserer på faktorer på gruppenivå, som

---

² <https://www.sian.no>

organisasjoner, ledere, ideologier, og propaganda for å forklare fremveksten, overlevelsen og standhaftigheten til ytre høyre (Caiani 2017, 7; 10).

Den høyreradikale protestmobiliseringen på mesonivå er med andre ord understudert, til tross av en revitalisering av høyreradikale gruppers aktivitet utenfor valgarenaen. Gitt høyreradikale gruppers økte gateaktivitet de siste årene så vel som en synlig tilstedeværelse på internett, er det helt sentralt å undersøke disse arenaene for mobilisering, hvilken effekt det kan ha på støttespillere, og å få økt forståelse om SIANs egne strategiske forventninger og beslutninger. Dette er spesielt med tanke på PST sin trusselvurdering som understreker internett og digitale plattformer som kritiske arenaer for radikalisering, informasjonsdeling, og spredning av ideologisk innhold. SIAN er for øvrig også en aktør som i de siste årene har dominert mye av nyhetsbildet i forbindelse med gate- og nettaktiviteten deres.

1.2 Omfang, avgrensning, og bidrag til feltet

De to formulerte problemstillingene er relatert, men undersøkes separat. Analysenivået til begge problemstillingene er på gruppenivå (meso). Av den grunn vil ikke forklaringer på mikronivå være i fokus i masteroppgaven, noe som også gjelder dybdeintervjuet med SIAN-leder. Thorsen har blitt intervjuet i rollen som leder av SIAN, og representerer organisasjonen. Nettaktiviteten til støttespillerne i Facebook-gruppen undersøkes også som en samlet effekt, men ut fra analysen kan det ikke sies noe om individuelle forklaringer på hvorfor nettaktiviteten øker de dagene det har vært protest.

Slik det vil komme frem i litteraturgjennomgangen i kapittel 3, finnes det flere studier som undersøker hvordan nettaktivitet påvirker gateaktivitet (e.g. Bartlett, Birdwell, og Littler 2011; Enjolras, Steen-Johnsen, og Wollebæk 2012; Gallacher, Heerdink, og Hewstone 2021). Det har derimot vært mindre fokus på den andre veien, altså hvordan gateaktivitet påvirker nettaktivitet. De studiene som har sett på denne sammenhengen har som regel vært avgrenset til enkeltaktører eller organisasjoner i et svært begrenset tidsrom. Så vidt jeg vet finnes det ingen studier som systematisk og eksplisitt undersøker hvordan ytre høyres gateaktivitet påvirker nettaktivitet i norsk kontekst.

1.3 Oppgavens struktur

I kapittel 2 redegjør jeg for ytre høyres historiske utvikling på internasjonalt nivå, før jeg presenterer ytre høyre i Norge. I samme seksjon vil masteroppgavens case, Stopp Islamiseringen av Norge presenteres. Deretter vil sentrale begreper innenfor studiet av ytre høyre defineres.

I kapittel 3 blir oppgavens teoretiske rammeverk presentert, som også er en gjennomgang den teoretiske litteraturen og eksisterende forskning. SIAN undersøkes i lys av sosial bevegelsesteori, som også inkluderer en teoretisk gjennomgang av formålet med protester og internetts rolle. Jeg redegjør også for høyreradikal protestmobilisering blant de aktørene som ikke deltar i valg. Det fokuseres altså ikke på partier, men formålet med protestmobiliseringen til organisasjoner og grupper innenfor ytre høyre. Videre vil ytre høyre sin bruk av internett og sosiale medier beskrives med utgangspunkt i teori og empirisk forskning, samt forholdet mellom gate og nett. Eksisterende teorier og empirisk forskning utgjør grunnlaget for formulering av hypoteser og forventninger som presenteres til slutt i kapitlet.

Forskningsdesign og metoder presenteres og diskuteres i kapittel 4. For å undersøke begge problemstillingene brukes det en flermetode tilnærming, en kvantitativ og en kvalitativ. Først redegjør jeg for den kontrafaktiske og kvantitative analysen i detalj. Matching brukes som en metode for å forhåndsbehandle data, som deretter brukes sammen med lineær regresjon for å måle protesters effekt på nettaktivitet i Facebook-gruppen. Med andre ord undersøkes det hvorvidt nettaktiviteten øker i forbindelse med SIAN sin gateaktivitet. Videre presenterer jeg dybdeintervjuet, en seksjon som inkluderer begrunnelse for valg av metode og beskrivelse av gjennomføringen. Ethiske hensyn diskuteres i slutten av kapitlet.

Dataene brukt i matchingen presenteres kort i kapittel 5. Det er data fra Facebook som benyttes i analysen til den første problemstillingen. Dataene har blitt hentet ut gjennom CrowdTangle, et verktøy eid av Facebook og hyppig brukt av forskere. Alle variabler brukt i analysen presenteres og visualiseres i dette kapitlet. I kapittel 6 presenterer jeg resultatene fra den kvantitative analysen, og funnene fra intervjuet med SIAN-leder Lars Thorsen. Funnene diskuteres i kapittel 7. Begge problemstillingene og hypotesen evalueres, og jeg diskuterer hvorvidt funnene kan generaliseres utover SIAN. Oppgaven konkluderes ved å peke på noen områder for videre forskning.

Kapittel 2:

Kontekst, casevalg, og konseptualisering

I dette kapittelet gir jeg en kort beskrivelse av ytre høyres historiske utvikling i internasjonal kontekst, samt en beskrivelse av hvordan ytre høyre ser ut i dag. Deretter redegjør jeg for ytre høyres tilstedeværelse i Norge i dag, både på gaten og på internett. Til tross av det kan identifiseres flere aktører innenfor det norske ytre høyre, er det likevel bare et mindretall av disse som har vært synlige i gatebildet de siste årene. Stopp Islamiseringen av Norge kan sies å være den mest prominente og synlige høyre-radikale organisasjonen, som er grunnen til at det er SIAN som undersøkes i masteroppgaven. Videre defineres sentrale begreper brukt i oppgaven.

2.1 Ytre høyres historiske utvikling

Ytre høyre har siden etter andre verdenskrig vært i stadig utvikling. De første ti årene etter krigen var karakterisert av mislykkede forsøk på høyreekstrem politisk samarbeid, lite folkelig støtte og betydelig statlig undertrykkelse (Mudde 2019, 12-13). Høyrepopulisme kjennetegnet perioden 1955-1980, med fremveksten av høyrepopulistiske partier og politikere i opprør mot etterkrigstidens forhold, marginaliseringen av periferien og utviklingen av velferdsstaten, mens fascistisk ideologi spilte en mye mindre rolle (Mudde 2019, 14). Først i årene 1980-2000 fikk høyreekstrem politikk større betydning i Europa, særlig på 90-tallet. Med økt arbeidsledighet og masseinnvandring, og en lang etterslepseffekt, begynte høyre-radikale partier sakte, men sikkert å bli valgt inn i nasjonale parlamenter (Mudde 2019, 16-17).

Dagens ytre høyre tjente både valgmessig og politisk på tre kriser som berørte alle de vestlige demokratiene: terrorangrepene 11. september 2001, finanskrisen i 2008, og flyktningkrisen i 2015. Krisene førte til en endring i det politiske status quo på nasjonalt og internasjonalt nivå, og ga opphav til en bølge av islamofobiske og populistiske protester uten sidestykke. Et sentralt kjennetegn med denne bølgen, og som skiller den fra forrige bølge, er normaliseringen av ytre høyre. Mens de tidligere var sett på som alt for ytterliggående for konvensjonelle partier og aktører, har populistiske høyre-radikale partier og politikere i den fjerde bølgen i større grad blitt

ansett som akseptable for koalisjoner med mer moderate partier (Mudde 2019, 20). Ytre høyres ideer diskuteres også åpent i mer konvensjonelle kretser, og politikken deres blir også ofte vedtatt i en litt mer moderat form av konvensjonelle partier (Mudde 2019, 20-21).

På tross av stor variasjon blant aktører innenfor ytre høyre er det likevel fire temaer som går igjen: innvandring, sikkerhet, korrupsjon, og utenrikspolitikk (Mudde 2019, 31). Det argumenteres ofte for at masseinnvandring utgjør en eksistensiell trussel mot landet, og konspirasjonsteorien om «The Great Replacement» er kjernen i mye av denne anti-immigrasjonsretorikken som sier at Vesten blir overkjørt av en flodbølge av ikke-vestlig immigrasjon (Mudde 2019, 31-32). Muslimer er ansett som «den Andre» eller fremmede, med islamofobi og frykt for islamisering som dominerer propagandaen til ytre høyre (Mudde 2019, 32-33).

Det hevdes også ofte at kriminalitet først og fremst er et «fremmed» tema med et nesten utelukkende fokus på påståtte forbrytelser begått av «ikke-innfødte» (Mudde 2019, 33-34). Den eneste måten å stoppe den økte kriminaliteten på blir ifølge ytre høyre å stoppe eller drastisk begrense innvandring (Mudde 2019, 35). Det tredje temaet, korrupsjon, er som regel rettet mot den økonomiske, kulturelle og politiske eliten som beskyldes for korrupsjon (Mudde 2019, 36). Det utenrikspolitiske fokuset til ytre høyre er som regel knyttet til skepsis mot EU, FN, og globalisering (Mudde 2019, 38-41).

I tillegg til ytre høyres stadige utvikling generelt, har det også foregått en rekke anti-islamske utvidelser de siste 20 årene, der særlig internett har gitt nye muligheter for ekspansjon og ideologisk spredning. Opprettelsen av aktivistgrupper slik som «Stopp Islamiseringen av ... », Defence Leagues, og PEGIDA har vært sentralt i disse utvidelsene. Videre har nettaktivisme spilt en sentral rolle, men synlig gateaktivitet fra disse gruppene har vært vel så viktig (Berntzen 2020, 65-66). Det utenomparlamentariske og eksplisitt anti-islamske ytre høyre startet i 2000 med Arne Tumyr sin «Forum mot islamisering». På den tiden skilte det seg ut som et isolert avvik med islam og muslimer som sitt eneste fokus, men ikke lenge (Berntzen 2020, 66). Den første anti-islamske bølgen startet med terrorangrepet i 2001, og kan plasseres i perioden 2001 til 2005 med sin opprinnelse på både internett og i partipolitikken. Andre bølge mellom 2005 og 2009 hadde sin hovedarena på tradisjonelle nettsider, men også ute i gatebildet. Tredje bølge mellom 2009 og 2014 var fremdeles preget gateaktivitet, men her begynte sosiale medier og

Facebook å spille en mer sentral rolle. Nåværende bølge fra 2014 har både gateaktivitet og Facebook som sentrale arenaer (Berntzen 2020, 66-76).

De fire bølgene av anti-islamsk ideologisk spredning illustrerer en organisert motstand mot islam, muslimsk kultur, og immigrasjon i Vesten (Berntzen 2020, 65-66), og har drastisk endret aktivismen til ytre høyre. Det som startet med noen isolerte og ensomme anti-islamske aktører, har i dag utviklet seg til et godt etablert og synlig anti-islamsk ytre høyre med transnasjonale bånd verden over (Berntzen 2020, 76).

2.2 Ytre høyre i Norge

Også i Norge har ytre høyre og den organiserte anti-islamske motstanden synlig tilstedeværelse. I Norge kan ytre høyre sies å bestå av flere aktører, alt fra høyre-radikale grupper som opererer innenfor det demokratiske rammeverket, til høyre-ekstreme som avviser demokratiet. Høyre-radikale organisasjoner mot innvandring og islamisering inkluderer blant annet Folkebevegelsen mot Innvandring (FMI), Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN), Norwegian Defence League / Norsk Forsvarsallianse (NDL), og PEGIDA Norge (Bjørge og Gjelsvik 2018, 91). Det finnes også borgerverngrupper, slik som Odins Soldater (Bjørge og Gjelsvik 2018, 108). Vigrid og Den Nordiske Motstandsbevegelsen (DNM) er to organisasjoner som kan beskrives som nynazistiske og raserevolusjonære, og befinner seg altså på den ekstreme enden av skalaen (Bjørge og Gjelsvik 2018, 61; 68).

Selv om det har blitt argumentert for at ytre høyre har beveget seg fra gata til data, har gateaktivismen blant en del organisasjoner økt de siste 10-20 årene. Det er likevel varierende grad av aktivitet og synlighet på tvers av disse gruppene. Mens PEGIDA, Odins Soldater, og Norwegian Defence League tidligere har vært aktive og synlige i gatebildet, har de i dag så og si forsvunnet fra gatebildet (Bjørge og Gjelsvik 2018, 32; Kvittingen 2020).

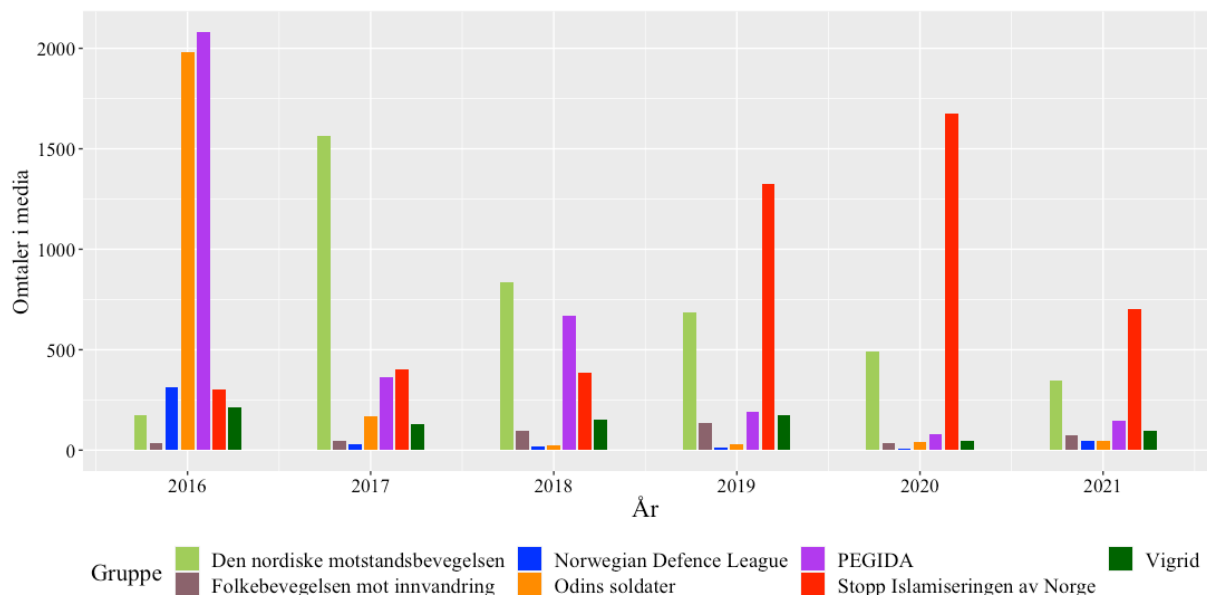
Figur 1 illustrerer medias omtaler av disse organisasjonene i perioden 2016-2022.³ Merk at organisasjonene i figuren ikke er uttømmende, det finnes andre aktører innenfor ytre høyre i

---

³ Separate søk er blitt gjort med ordene: «Den nordiske motstandsbevegelsen», «Folkebevegelsen mot innvandring», «Norwegian Defence League», «Odins soldater», «PEGIDA», og «Stopp islamiseringen av Norge»

Norge som ikke er inkludert her, for eksempel det politiske partiet Demokratene. Ofte blir gateaktiviteten til slike grupperinger omtalt i mediene og på nett, og i denne sammenhengen brukes omtaler i media som et helt enkelt mål på oppmerksomheten disse organisasjonene får. Mens PEGIDA og Odins Soldater fikk mye omtaler i 2016, i alle fall relativt til de andre organisasjonene, har denne andelen falt betraktelig de senere årene. Siden 2019 er SIAN og Den Nordiske Motstandsbevegelsen de organisasjonene som har fått mest omtaler. Dette sammenfaller også med gateaktiviteten deres, da det er disse som har vært mest aktive med gjennomføringen av flere protester og gatemarkeringer de siste årene (Kvittingen 2020).

Figur 1: Medieomtaler av ytre høyre i Norge

Kommentar: Data hentet fra Atekst Retriever, kun norske kilder er inkludert i søket. Figuren er laget med ggplot2 (Wickham 2016)

Ettersom SIAN er den organisasjonen som de siste årene har vært mest aktiv og synlig i gatebildet, både med tanke på gjennomføringen av jevnlig gatemarkeringer og omtaler i media, kan det argumenteres for at SIAN er blant de mest prominente aktørene som fremdeles er aktive i Norge i dag. Som det også vil komme frem senere i oppgaven, har de også en betydelig tilstedeværelse på digitale plattformer slik som Facebook, men også med en egen nettside og Twitterkonto. SIAN er også en av de ytterliggående aktørene i Norge som skaper mest engasjement på Facebook i form av interaksjoner, altså likerklikk, kommentarer, og delinger (Haanshuus 2018, 166). Denne synlige tilstedeværelsen på både nett og gate gjør SIAN til en

viktig, relevant, og aktuell aktør å undersøke innenfor ytre høyre i Norge. Neste seksjon redegjør for organisasjonens historie, utvikling, formål, og aktivitet.

2.2.1 Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN)

Stopp Islamiseringen av Norge er registrert i Brønnøysundregistrene som en frivillig organisasjon, har lenge vært den største ytre høyre og anti-islamske gruppen i Norge (Fangen og Nilsen 2021, 281). Det var først etter terrorangrepene 22. juli 2011 at de havnet i mediens søkelys (Bangstad 2016, 154-155). Organisasjonen kan spores tilbake til våren 2000, da «Aksjonskomiteen mot bønnenrop» ble startet opp, og som senere samme år skiftet navn til «Forum mot islamisering». Organisasjonen skiftet navn på nytt i 2008 til «Stopp Islamiseringen av Norge» da det var mange andre organisasjoner i europeiske land som brukte navnet «Stopp islamiseringen av...» (Bjørge og Gjelsvik 2018, 97-98).

Arne Tumyr ledet organisasjonen fra 2007 og frem til han gikk av i 2014. Tumyr drev en særlig aggressiv islamkritikk, og denne skarpe linjen førte til intern motstand i SIAN fra de som ville ha en mindre konfronterende linje. Den interne striden toppet seg på årsmøtet i 2014, da Stig Andersen ble valgt som ny leder og de som representerte den hardere linjen vant frem. Den tapende parten ønsket at islam skulle respekteres som verdens nest største religion og dermed drastisk endre SIANs angrepstaktikk mot Islam (Bjørge og Gjelsvik 2018, 98-99). Selv om Stig Andersen representerte den harde linjen under årsmøtet i 2014, brukte han mindre konfronterende og provoserende språkbruk sammenlignet med Tumyr (Bjørge og Gjelsvik 2018, 100). Andersen ledet SIAN frem til 2019, da Lars Thorsen ble valgt som leder. De siste par årene har SIAN fått en tydeligere høyreekstrem profil og blitt mer radikaliseret, der særlig de mest aktive medlemmene har dratt organisasjonen i en enda mer anti-muslimsk retning (Heyerdahl 2021; Torres og Ighoubah 2021).

Sammen med Folkebevegelsen mot Innvandring (FMI), Norwegian Defence League (NDL), og Pegida, kan SIAN plasseres inn under kategorien «kulturnasjonalister» i Teitelbaum (2017, 5) sin typologi, eller det Berntzen (2020) kaller «Anti-Islam». SIAN er derimot den organisasjonen i Norge med tydeligst anti-islamsk profil (Bjørge og Gjelsvik 2018, 97).

Den sterke anti-islamske retorikken og agendaen til SIAN kommer tydelig frem i vedtektene, der paragraf 2 fastsetter at:

Organisasjonens formål er å motarbeide, stoppe og reversere islamiseringen av Norge. Islam er en totalitær politisk ideologi og bevegelse som er i strid med Grunnloven og lovverket i det norske samfunnet. Islam strider også mot demokratiske og menneskelige verdier i hele verden ved det islamske lovsystemet sharia. Formålet søkes oppnådd ved å spre informasjon om hva islam står for, og hvilke konsekvenser islamiseringen av Norge vil få. SIAN ønsker også å samarbeide med demokratiske krefter i andre land som bekjemper islamiseringen (SIAN 2022)

Det understrekes også i vedtektene paragraf 3 at «SIAN bygger på demokratiet, rettsstatens prinsipper og FNs Menneskerettighetserklæring. Organisasjonen er uavhengig av politiske partier så vel som religioner og livssyn. SIANs eneste formål er å bekjempe islamsk ideologi og praksis», og at organisasjonen er ikke-voldelig. Verken nazister eller rasister kan bli medlemmer (SIAN 2022). Ifølge Bjørgo og Gjelsvik kan vedtektene nærmest gi et inntrykk av at SIAN er en liberal menneskerettighetsbevegelse, men dette stemmer ikke overens med de ytringene som uttrykkes blant både medlemmer og lederskapet på nettet og på arrangementene deres. Som en mangfoldig bevegelse finnes det både tradisjonelle høyreekstremister og folk med andre politiske bakgrunner som forankrer islamkritikken sin med å argumentere for at islam bryter med grunnleggende demokratiske prinsipper (Bjørgo og Gjelsvik 2018, 99).

I tillegg til anti-islamsk retorikk finnes det også mye konspirasjonsteoretisk og populistisk tankegods i gruppen, for eksempel at europeiske og muslimske ledere samarbeider om tilrettelegging for muslimsk invasjon og maktovertagelse i Europa, kalt Eruabia-konspirasjonen (Bjørgo og Gjelsvik 2018, 99-100).

SIAN har siden 2008 holdt jevnlig gatemarkeringer, stands, og appeller (Bjørgo og Gjelsvik 2018, 32), men denne gateaktiviteten har økt betraktelig de siste årene. I mai 2022 var det på nettsiden registrert totalt 112 aktiviteter siden 2008, både gjennomførte og planlagte. Det er derimot få deltakere fra SIAN som pleier å møte opp, som regel mellom 10 til 60 stykker. Ofte møter det opp antirasistiske motdemonstranter som roper slagord og støyer for å overdøve talerne, og i enkelte tilfeller gått til fysisk angrep (Bjørgo og Gjelsvik 2018, 99).

Når det gjelder nettaktivitet har SIAN brukt mange ulike plattformer, blant annet Facebook, egen nettside, Twitter, YouTube med flere, men sistnevnte har de blitt utestengt fra. Twitter brukes relativt hyppig, men der har de under 1000 følgere. Nettsiden brukes også ofte, der det legges ut kronikker skrevet av sentrale medlemmer i organisasjonen, blant annet SIAN-leder

Lars Thorsen og tidligere leder Arne Tumyr. Fremtidige aktiviteter kunngjøres også på nettsiden. Facebook kan sies å være den største plattformen med 11 300 medlemmer per mai 2022. De har tidligere også hatt en Facebook-side med opp mot 27 500 følgere i 2017 (Haanshuus 2018, 165), men denne har blitt slettet i ettertid.

Både på nettsiden og i Facebook-gruppen promoterer det stort sett et ensidig negativt fokus på innvandring, da hovedsakelig fra muslimske stater, og både islam og muslimer fremstilles som hovedfienden. Ofte blir dagsaktuelle nasjonale og internasjonale hendelser delt og diskutert i gruppen, og hovedsakelig er det mange artikler og nyheter om vold og kriminalitet som deles der det antas at gjerningsmannen er muslim (Haanshuus 2018, 166). I tillegg til stort anti-islamsk fokus i gruppen er det også mye kritikk og skepsis rettet mot både norske og europeiske myndigheter som det skyldes på for å tilrettelegge og være medskyldig i den volden som medfølger muslimsk innvandring (Haanshuus 2018, 167).

2.3 Konseptualisering av sentrale begreper i studiet av ytre høyre

2.3.1 Ytre høyre som et absolutt begrep

Ytre høyre er et begrep omringet av terminologisk kaos, ikke på grunn av meningsforskjeller om korrekt definisjon, men heller som en konsekvens av mangel på konsensus om tydelige definisjoner. I boken *Populist radical right parties in Europe* identifiserer Mudde for eksempel 23 ulike begreper som dukker opp i litteraturen, inkludert, men ikke begrenset til: «far right», «extreme right», «radical right», «right-wing populism», «populist nationalism», og «postfascism» (2007, 11-12).

Denne oppgaven vil bruke begrepet «ytre høyre», og tar utgangspunkt i Berntzen (2020) sin forståelse av begrepet. Han understreker at begrepet ikke brukes for å definere en ideologi i seg selv, men heller er en høyst abstrahert beholder som inkluderer både ekstreme og høyre-radikale ideologier (Berntzen 2020, 10). «Ytre høyre» kan konseptualiseres på to måter: enten som et relativt begrep eller absolutt begrep. Som et relativt begrep kan prefikset «ytre» i «ytre høyre» brukes til å karakterisere aktører som skiller seg ut fra den konvensjonelle høyresiden på den sosiokulturelle dimensjonen. En slik konseptualisering har derimot fått enkelte til å avvise begrepet «ytre høyre» som for diffust fordi grunnlaget for hva begrepet dekker vil variere

mellom land og over tid, og være avhengig av hvilke ideer og politikk som det konvensjonelle høyre fremmer i ulike land (Berntzen 2020, 31).

Den andre måten er “ytre høyre” som et absolutt begrep, der to kriterier til ideologi ligger til grunn for at en aktør plasseres i kategorien «ytre høyre». Det første er *nativisme*, altså en kombinasjon av nasjonalisme og fremmedfrykt. Nativisme gir et svar på spørsmålet: hvem er «folket»? (Ivarsflaten, Blinder, og Bjånesøy 2019, 11; Mudde 2007, 19). Det er det mest dominerende trekket i moderne høyre-radikalisme, og kan beskrives som en ideologi der stater kun bør bestå av den innfødte gruppen, altså nasjonen, mens alle fremmede elementer, om det er mennesker eller ideer, ansees for å være en trussel for nasjonalstaten (Mudde 2019, 27).

Hva som defineres som «fremmed» varierer, og kan være basert på etnisitet, rase, eller religion, men vil alltid være bestående av et kulturelt aspekt (Mudde 2007, 19). En monokulturell stat skapes ved å stenge grensene og gi «fremmede» et valg mellom assimilering eller hjemsendelse. Det er imidlertid uenighet blant høyre-radikale grupperinger, og i noen tilfeller innad i gruppene, om graden av assimilering. Noen argumenterer for at kun nært relaterte etniske grupper kan assimileres, mens andre mener at det kun er Islam som er inkompatibel med vestlige land og at muslimer derfor ikke kan assimileres i Vesten (Mudde 2019, 28). Sistnevnte kan karakteriseres som «anti-islam», og spiller en viktig nativistisk rolle og er et sentralt kjennetegn iblant ytre høyre i dag, som det redegjøres for senere i kapittelet.

Det andre kriteriet for at en aktør kan plasseres i kategorien «ytre høyre» er at den er *antisystemisk* i den forstand at den ønsker å erstatte det nåværende demokratiske systemet fullstendig, eller å fundamentalt utfordre sentrale dimensjoner ved det liberale demokratiske systemet.

Et stort spekter av ideologiske posisjoner, slik som fascisme, ekstremisme, og populistisk høyre-radikalisme, faller inn under dette paraplybegrepet, som innebærer en viss fastsatt natur da ideologien må være både *nativistisk* og *antisystemisk* for at det skal kunne karakteriseres som ytre høyre (Berntzen 2020, 31). Det er denne konseptualiseringen av ytre høyre som ligger til grunn i oppgaven.

2.3.2 Forskjellen mellom høyre-radikalisme og høyre-ekstremisme

Innad i ytre høyre kan det skilles mellom to grupper, det ekstreme høyre og radikale høyre. Disse begrepene brukes derimot stadig om hverandre i litteraturen til tross for sentrale kjennetegn som skiller disse.

Den viktigste forskjellen på det ekstreme og radikale høyre ligger i hvordan de forholder seg til demokratiet og det politiske systemet. Den ekstreme høyresiden er antidemokratisk i den forstand at de avviser hele essensen av demokrati med ideen om politisk likhet, universelle rettigheter og andre kjerneverdier som står sentralt demokratiske samfunn (Bjørge og Gjelsvik 2015, 14; Mudde 2019, 30). Et annet kjennetegn er villigheten til å bruke ikke-statlig vold som virkemiddel for å nå ideologiske, politiske eller religiøse mål, som gjør at det ekstreme høyre overlapper med terrorisme til en viss grad (Berntzen 2020, 10; Bjørge og Gjelsvik 2015, 15).

Det radikale høyre kan kalles illiberal ved at det stiller seg i større grad støttende til demokratiet og opererer innenfor rammene til det demokratiske systemet, men utfordrer fundamentale nøkkelinstitusjoner og verdier som kjennetegner det liberale demokratiet, blant annet minoritetsrettigheter, maktfordelingen, og rettsstaten (Berntzen 2020, 10; Mudde 2019, 30). Med andre ord er ikke forskjellen mellom det ekstreme og radikale høyre bare kvantitativ i den forstand at den ene er mer eller ekstrem enn den andre, men også kvalitativ (2019, 31).

Ut fra dette rammeverket kan SIAN beskrives som høyre-radikalt, i tråd med eksisterende litteratur (Berntzen 2020; Berntzen og Sandberg 2014). Bjørge og Gjelsvik, som kategoriserer organisasjonen som kulturnasjonalistisk, påpeker at de opererer hovedsakelig innenfor demokratiets rammer og tar avstand fra voldsbruk (2018, 28).

2.3.3 Anti-Islam – kontekst, budskap og begrepsavklaring

Per 2021 er det registrert 160 600 medlemmer i islamske trussamfunn som det mottas offentlig støtte for (Statistisk Sentralbyrå 2021). Bangstad og Elgvin (2016) påpeker at offisielle tall basert på medlemskap i moskeer ikke fanger opp selvidentifiserende muslimer uten formell tilhørighet, og at tallet per 2015 derfor kan ligge et sted mellom 141 027 og 245 415, eller mellom 2,7 og 4,7 % av den totale befolkningen. Blant den norske befolkningen er det betydelig med innvandrings skepsis, særlig rettet mot ikke-vestlige og muslimske land der 50% mener at islamske verdier er helt eller delvis uforenlige med det norske samfunnet. En like stor andel

ønsker å stoppe eller sterkt begrense muslimsk innvandring, og flere aktører appellerer strategisk til befolkningen basert på disse meningene (Berntzen og Sandberg 2014, 761)

Fiendtligheten mot Islam og muslimer fra ytterliggående aktører ble tydeligere og mye mer prominent på begynnelsen av 2000-tallet (Berntzen 2020, 36; Mudde 2019, 20). Denne fiendtligheten kom ikke bare fra ytre høyre ettersom terrorangrepet i 2001, og følgende utviklinger i "krigen mot terrorisme", forsterket og utvidet islamofobiske tendenser også blant mer moderate partier og aktører i Vesten. Likevel skiller ytre høyre seg ut både i «kvaliteten» og kvantiteten av islamofobien deres (Mudde 2007, 84).

Det ideologiske budskapet og innholdet til ytre høyres islamfiendtlighet kan forstås ut fra Snow og Benford (2000; 1988) sitt konsept om kollektive handlingsrammer. Ytre høyre diagnostiserer islam som en eksistensiell trussel ved å argumentere for at islam utgjør en totalitær trussel der innvandring og multikulturalisme undergraver både vestlige verdier og velferdsstaten. De argumenterer også for at staten og den kulturelle eliten undertrykker den anti-islamske bevegelsen og folket (Berntzen og Sandberg 2014, 763-764). Prognosen deres blir demokratiske og ikke-voldelige løsninger, da gjerne gjennom en fullstendig stans av ikke-vestlig innvandring, assimilering fremfor multikulturalisme, og økt fokus på kristendom og liberale verdier (Berntzen og Sandberg 2014, 765). Budskapet motiveres ved å hevde at islamisering truer sentrale liberale verdier slik som demokrati, ytringsfrihet, likestilling, samt homofiles rettigheter, og de likestiller passivitet med tolerering av islamisering av samfunnet (Berntzen og Sandberg 2014, 766).

På tross av en økende akademisk interesse for islamfiendtlighet, ser det ikke ut til å være konsensus om bruk av et felles begrep og definisjon av dette fenomenet (Bangstad 2016, 146). Både Mudde (2007, 2019) og Bangstad (2016) omtaler fenomenet som «Islamofobi», definert som en irrasjonell frykt for islam eller muslimer (Mudde 2019, 28). I sin analyse av grupper innenfor det norske ytre høyre bruker Fangen og Nilsen begrepet «Anti-Islamisme», som de foretrekker fremfor islamofobi for å referere til ideologi og ikke mulige psykologiske komponenter. De presenterer likevel ikke en konkret definisjon (2021, 280).

Bruken av både «Anti-Islamisme» og «islamofobi» kan problematiseres. Berntzen og Sandberg viser at anti-islam bør brukes fremfor «Anti-Islamisme» basert på en analyse av ulike aktørers syn på islam som politisk ideologi, der de ikke bare er negative til Islamisme, men også Islam

generelt (2014, 775). Begrepet «Islamofobi» gjør at fenomenet forstås i form av emosjonelle reaksjoner og frykt. Fokuset på irrasjonell frykt tyder på det er ustyrlig, og gjør begrepet lite analytisk nyttig da det kun viser til en frykt for islam og ikke mer. Det skiller heller ikke fiendtlighet mot islam og fiendtlighet mot muslimer som ifølge Berntzen bør behandles som to distinkte og separate analytiske kategorier fordi ytterliggående aktører pleier å fokusere på islam uten å nødvendigvis fremstille alle muslimer på en antagonistisk måte (2020, 37).

Med dette som utgangspunkt kan det argumenteres for at det beste begrepet å bruke er «anti-islam» dersom aktørene primært mobiliserer på et islamfiendtlig budskap, som er tilfellet med SIAN. Begrepet er med andre ord godt egnet når analysens fokus er på organisasjoner og mesonivå. Det gjør det også mulig å gå vekk fra irrasjonalitet og frykt som sentrale elementer, og heller vise til aktørenes fokus på Islam, i motsetning til fordommer mot muslimer. «Anti-islam» kan derfor defineres som fremstillingen av islam som en homogen, totalitær ideologi som truer den vestlige sivilisasjonen (Berntzen 2020, 38).

Den store variasjonen av anti-islamske aktører i Norge kan sies å utgjøre en anti-islamsk bevegelse, med mange likheter mellom den norske anti-islamske bevegelsen og de i andre europeiske land. De deler blant annet anti-islamsk identitet og retorikk, og har ofte overlappende og nære bånd (Berntzen og Sandberg 2014, 761). Den norske anti-islamske bevegelsen er bestående av et bredt spekter av organisasjoner, tenketanker, og nettsider, og kan sies å være på et kontinuum fra populistisk til mer radikale. Tenketanken Human Rights Service samt nettsidene Document.no og Honestthinking.org kan plasseres på den populistiske enden av skalaen, mens Norwegian Defence League og SIAN befinner seg mer på den radikale enden (Berntzen og Sandberg 2014, 762).

Den anti-islamske bevegelsen i Norge derfor omtales som en sosial bevegelse, definert av Lindekilde og Olesen som en «kollektiv og koordinert handling med en viss utstrekning over tid, som består av et flertall av konkrete og nettverksrelaterte aktører, ytrer seg gjennom politisk protest, har politiske mål og bygger på en viss grad av felles identitet.» (2015, 42. Min oversettelse). Innenfor dette rammeverket kan SIAN sees på som en sosial bevegelsesorganisasjon (SMO), definert som «en formell organisasjon som systematisk anvender politisk protest som en del av sitt handlingsrepertoar». Slike organisasjoner kjennetegnes ved at de har en klar organisasjonsstruktur, medlemmer, og et eksplisitt formulert formål (Lindekilde og Olesen 2015, 40).

Kapittel 3:

Teori og tidligere forskning

I dette kapitlet tar jeg for meg det som utgjør oppgavens teoretiske rammeverk samt tidligere forskning på ytre høyre. Ettersom SIAN kan sies å være en del av den anti-islamske bevegelsen, og er en organisasjon som opererer utenfor valgarenaen, vil det fokuseres på sosial bevegelsesteori. Til tross for at fagfeltet er dominert av et parti- og valgbasert fokus, forklaringer på makro- og mikronivå, og politisk vold i forbindelse med høyreekstremisme, forsøker jeg å gi en oversikt over den litteraturen som ser på den høyreradikale utenomparlamentariske protestmobiliseringen, hvorfor og hvordan disse aktørene bruker digitale plattformer, og forholdet mellom gate- og nettaktivitet. Hypoteser og forventninger presenteres i slutten av kapitlet.

3.1 Oppgavens teoretiske rammeverk

Gattinara og Pirro viser hvordan studier om sosiale bevegelser og sosial bevegelsesteori kan være nyttig i studiet av ytre høyre og utvide en disiplin som hovedsakelig har vært fokusert på partier og valg (2019, 448). Sosial bevegelsesteori forsøker å forklare opprinnelsen, fremveksten, tilbakegangen og konsekvensene av sosiale bevegelser (Staggenborg 2005), og kan bidra til å sette et større fokus på ytres utenomparlamentariske grasrotaktivisme. På tross av hva navnet skulle tilsi, er sosial bevegelsesteori bestående av flere teoretiske perspektiver og tilnærminger. Teorien bygger blant annet på teorier om kollektiv adferd, ressursmobilisering, politiske prosesser, og nye sosiale bevegelser (Diani 1992, 3).

Historisk sett har litteraturen som omhandler sosiale bevegelser, politisk mobilisering, og utviklingen av internett som verktøy hovedsakelig vært fokusert på demokrati og demokratisering (Lindekilde og Olesen 2015, 117), så det kan stilles spørsmål om hvorvidt de samme mekanismene også kan sies å være gjeldende for ytre høyre. Ettersom det tilsynelatende er konsensus om nytten av å bruke sosial bevegelsesteori i studier av ytre høyre og den anti-islamske bevegelsen, og stadig flere studier benytter et slikt fokus (e.g. Berntzen 2020; Berntzen og Sandberg 2014; Bowman-Grieve 2009; Caiani 2017; Castelli Gattinara, Froio, og Pirro

2021; Castelli Gattinara og Pirro 2019; Toscano 2018), er det dette som er det teoretiske grunnlaget i denne oppgaven.

3.1.1 Sosiale bevegelser, protester, og internetts rolle

Slik definert av blant annet Lindekilde og Olesen blir sosiale bevegelser fremstilt som distinkte sosiale prosesser. Ifølge della Porta og Diani er det tre kjennetegn som skiller sosiale bevegelser fra andre fenomener. For det første er de engasjert mot tydelig definerte motstandere i en politisk og/eller kulturell konflikt for å enten fremme eller kjempe mot sosiale forandringer. For det andre er de knyttet sammen i tette og uformelle nettverk bestående av flere uavhengige aktører. Og for det tredje så deler de en distinkt kollektiv identitet som gir en oppfatning om et felles formål, delt forpliktelse, og tilknytning (della Porta og Diani 2020, 21-22).

Bruken av protest er et sentralt virkemiddel for sosiale bevegelser, som muliggjør bruken av indirekte kanaler for å påvirke beslutningstakere. Michael Lipsky, referert i della Porta og Diani (2020), påpeker at protester er en politisk ressurs for de maktesløse, og setter i gang en prosess med indirekte overtalelse med hjelp av mektige aktører og massemedia som sprer budskapet. Mens kollektiv handling fra grupper som allerede har makt kan rettes direkte mot beslutningstakere, må de maktesløse prøve å involvere de som har mulighet til å påvirke beslutningstakere (della Porta og Diani 2020, 165). Lipsky argumenterer også for at protestledere vedlikeholder en organisasjon bestående av folk som de kanskje ikke deler felles verdier med, og må velge strategier for å maksimere offentlig eksponering gjennom mediekommunikasjon, samt maksimere sjansene for suksess blant de som kan sørge for målrealiseringen deres (della Porta og Diani 2020, 182).

Tidligere litteratur og teorier om ressursmobilisering og rasjonelle tilnæringer definerte og beskrev sosiale bevegelser som rasjonelle, meningsfulle, og organiserte aktører. Ut fra dette perspektivet kommer kollektiv handling fra en kalkulering av kostnader og fordeler, påvirket av tilgangen på ressurser, da hovedsakelig av organisering og strategiske interaksjoner nødvendig for utviklingen av en sosial bevegelse. Hvilke ressurser som er tilgjengelig forklarer de strategiske og taktiske valgene tatt av sosiale bevegelser og organisasjonene, og konsekvensene kollektiv handling har på det sosiale og politiske systemet (della Porta og Diani 2020, 15). Schwemmer mener at mye av den eksisterende teoretiske litteraturen fokusert på rasjonelle valg («rational choice») og materialistiske teorier neglisjerer viktigheten av strategisk

og taktisk ledelse. Han refererer til Ganz (2000) som sier at forskere forteller oss lite om forholdet mellom strategisk ledelse og suksessen til sosiale bevegelser. Forklaringer på fremveksten, utviklingen, og utfallene av sosiale bevegelser baseres på variasjon i ressurser, muligheter og framing. Dette er begreper som understreker påvirkningen av miljøendringer på aktører (Schwemmer 2021, 2).

Synet på sosiale bevegelser som bevisste aktører som gjør rasjonelle valg er på den ene siden en viktig nyvinning i ressursmobiliseringstilnærmingen. Samtidig har dette fokuset blitt kritisert ved at det har blitt argumentert for at rasjonaliteten til kollektiv handling overdrives, og det tas ikke tilstrekkelig hensyn til følelser og normer (della Porta og Diani 2020, 16). Uavhengig av hvor stor grad man vektlegger rasjonalitet, er det uansett rimelig å anta at formelle organisasjoner tar strategiske beslutninger, i hvert fall til en hvis grad, for å nå sine mål. Også ressurser i form av tydelig lederskap kan antas å utgjøre et sentralt aspekt i forsøket på å realisere mål.

Utfall av politiske protester og mobilisering

En rekke studier, blant annet Polletta (1999) har pekt på hvordan sosiale bevegelser og grupper noen ganger klarer å etablere frirom for debatt og utvikling av alternative ideer som fungerer som viktige arenaer for formulering av krav og planlegging av protester (Lindekilde og Olesen 2015, 196). Frirom viser til «småskala omgivelser innenfor et samfunn eller bevegelse som står uavhengig fra innflytelsen til dominerende grupper, som man deltar frivillig i, og genererer den kulturelle utfordringen som går foran eller følger med politisk mobilisering» (Polletta 1999, 1). Det kan beskrives blant annet beskrives som subkulturer, samfunn, institusjoner, organisasjoner, fysiske rom, språklige koder, og virtuelle rom (Polletta 1999, 5).

Noen ganger er etableringen av frirom et eksplisitt element i strategien, der det sees på som et ledd i realiseringen av viktige mål. Andre ganger utvikles slike interne frirom som en sideeffekt av andre protestaktiviteter. På den ene siden er frirom et internt utfall av politiske protester over tid, og på den andre side utgjør det en viktig ressurs for og input til fortsatt aktivisme, og dermed bevegelsens eller organisasjonens overlevelse (Lindekilde og Olesen 2015, 196). Facebookgruppen for SIAN sine støttespillere kan sies å være et slikt frirom, der medlemmene deltar frivillig i gruppen, og fungerer som er debattarena med mulighet for å publisere innlegg, og å debattere og utvikle ideer.

Sentrale faktorer som kan være avgjørende for målrealiseringen til sosiale bevegelser og organisasjoner er mediedekning og offentlig mening. Dårlig presseomtale kan påvirke offentlig mening negativt vis-a-vis bevegelsen/organisasjonen og dens krav, som igjen kan negativt påvirke tilgang til ressurser og allierte. Omvendt kan synlighet, som medieomtaler gir, ha stor betydning for en bevegelses evne til å mobilisere støtte og potensielt påvirke politiske beslutninger. Massemediens evne til å adressere opinionen og spre budskapet er altså en avgjørende komponent med potensiale til å skape sympati for saken (della Porta og Diani 2020, 165; Lindekilde og Olesen 2015, 201-202).

Internett og politisk mobilisering

Et alternativ til de tradisjonelle massemediene er internett og sosiale medier, som moderne bevegelser og organisasjoner ofte bruker aktivt for å spre budskapet sitt og mobilisere støtte (Lindekilde og Olesen 2015, 202). Innovasjoner innenfor informasjons- og kommunikasjonsteknologi (ICT) har påvirket former for politisk deltakelse, der internett, sosiale nettverkssider, nettsider, blogger, og så videre, har blitt viktige verktøy for politisk deltakelse (Ceccarini 2020, 3).

Det kan skilles mellom mer tradisjonelle former for politisk deltakelse og nyere former henholdsvis "deltakelse 1.0" og "deltakelse 2.0." Disse to kategoriene refererer eksplisitt til utviklingen av World Wide Web: førstnevnte den statiske Web 1.0, med lineære og rigide funksjoner, for eksempel tradisjonelle nettsider. Omvendt er Web 2.0 Internett-plattformer som er mer interaktive, fleksible, og tillater interaktiv brukerdeltakelse (Ceccarini 2020, 11; Joseph 2012, 146). Sentralt i Web 2.0 er sosiale medier, «en gruppe Internett-baserte applikasjoner som bygger på det ideologiske og teknologiske grunnlaget for Web 2.0, og som tillater opprettelse og utveksling av brukergenerert innhold.» (Kaplan og Haenlein 2010, 61. Min oversettelse).

Flere studier har undersøkt potensialet for samfunnsengasjement på sosiale medier og internettkommunikasjon, spesielt rollen til internett og sosiale medier i grasrotnettverk, masseprotester og andre former for omstridt eller liberal politikk (Ekman 2018, 2). Gjennom ICT og internett har den digitale evolusjonen av kollektiv handling utviklet seg til konnektiv handling («Connective action»), et begrep utviklet av Bennett og Segerberg (2012, 2013). Begrepet prøver å forklare (kontroversiell) politisk handling i den digitale tidsalderen, og inkluderer et nytt element av organisering og delt innhold mediert gjennom ICT. Konnektiv handling ligner på kollektiv handling ved at det involveres individer som kommer sammen,

men det brukes også digitale informasjonssystemer til organisering og kommunisering, da ofte gjennom sosiale medier. Konnektiv handling forteller oss med andre ord hvordan sosiale medier endrer landskapet for handling og politisk mobilisering (George og Leidner 2019, 4).

Selv om sosiale medier er et populært verktøy for kommunikasjon og organisering, kan evnen til å skape endringer være mer begrenset sammenlignet med andre digitale verktøy ettersom sosiale medier gir nye utløp for handling på svært enkelt nivå. Noen avviser disse formene for sosiale medier-basert engasjement som «ikke-deltakelse», og beskriver det som «slacktivism» eller «klikktivism» (Morozov 2009; Theocharis og van Deth 2018, 141).

Klikktivism er å like eller følge et aktivistisk innlegg eller blogg, og signaliserer støtte til et eksisterende innlegg, men det uttrykkes ikke originale synspunkter (Kavada 2015, 881). Individuer kan vise hvilke saker eller organisasjoner de støtter på en distansert måte. Det regnes som en av de laveste formene for engasjement fordi det er uforpliktende, upersonlig, og krever få digitale ressurser og kan ha liten innvirkning på den virkelige verden (George og Leidner 2019, 4; 7). På organisasjonsnivå kan derimot store mengder likerklikk gi legitimitet, validering og autoritet til en sak (Baym 2013).

Utviklingen av internett har altså gitt sosiale bevegelser og organisasjoner en enklere mulighet til å spre budskapet sitt, mobilisere støtte, og det forenkler organisering. Samtidig bør ikke innflytelsen til internettet overdrives da engasjementet som ofte er assosiert med politisk deltakelse via internett krever få ressurser, da særlig klikktivism, og kan beskrives som deltakelse på et lavt nivå.

3.1.2 Den høyreradikale utenomparlamentariske protestmobiliseringen

Som tidligere nevnt kan tilnærminger til kollektiv handling og teorier om sosiale bevegelser brukes i studier av ytre høyre (Castelli Gattinara, Froio, og Pirro 2021; Castelli Gattinara og Pirro 2019). Det har derimot vært lite oppmerksomhet rundt mobilisering av grasrotprotester og et større fokus rettet mot partier og velgerne (e.g. Art 2011; Mudde 2007; Rooduijn, van der Brug, og de Lange 2016; Rydgren 2008). Et slikt dominerende valgbasert fokus kan hindre en full forståelse av fenomenet og neglisjere en stor andel av sentrale aktører innenfor ytre høyre da ikke alle vier oppmerksomheten til valgpolitikk. Det fører også til en bagatellisering av det faktum at protestmobilisering øker den offentlige synligheten til ytre høyre. Gattinara, Froio,

og Pirro utfordrer også ideen om at høyre-radikal protestmobilisering kan reduseres til rasistisk og voldelig aktivitet. I deres syn representerer denne protestmobiliseringen et spesifikt, ikke-valgbasert sted for politisk deltakelse, der kollektive aktører kan uttrykke sine klager, fremme påstander, og utløse reaksjoner fra folkevalgte og befolkningen (Castelli Gattinara, Froio, og Pirro 2021, 2-3).

Castelli Gattinara, Froio, og Pirro (2021) sin studie av 11 europeiske land i perioden 2008-2018 finner at ytre høyre sin protestmobilisering er sterkt knyttet til immigrasjon, særlig i kjølvannet av den europeiske asylpolitiske krisen etter flyktningkrisen i 2015. Protester påvirkes av den politiske konteksten de oppstår, og i strømmen av migranter til Europa utgjør en avgjørende drivkraft for ytre høyre. De bemerker også en sammenheng mellom ytre høyres protestmobilisering og organiseringen av motdemonstrasjoner, og de to har en tendens til å styrke hverandre. Sannsynligheten for protestmobiliseringen øker også når de kollektive aktørene kan regne med symbolske ressurser i form av offentlig synlighet, og organisatoriske og materielle ressurser i form av andre aktørers involvering og støtte fra folkevalgte (Castelli Gattinara, Froio, og Pirro 2021, 16-17).

Større organisasjoner og bevegelser forsøker gjerne å organisere store demonstrasjoner for å påvirke opinionen gjennom media og legge politisk press på de mer moderate og etablerte partiene. Mindre grupper organiserer som regel til relativt små arrangementer med få involverte aktivister, og et mål om å tiltrekke seg medieoppmerksomhet, som deretter vil spre budskapet til et større publikum (Mudde 2019, 85-86).

De studiene som derimot undersøker ytre høyre fra et sosialt bevegelsesperspektiv har en tendens til å forstå fenomenet i form av «ekstremisme» eller «terrorisme». Å tildele disse merkelappene ukritisk til alle aktører innenfor ytre høyre kan begrense vår evne til å oppdage og kritisere disse trekkene i mer konvensjonelle liberale arenaer (Devries, Bessant, og Watts 2021, 11).

Å forstå ytre høyres protestmobilisering er helt sentralt da Mudde påpeker at disse aktivitetene er viktigst for de aktørene som ikke stiller til valg. Dette støttes opp av Caiani, della Porta, og Wagemann som viser i sin studie av det ekstreme høyre i Italia, Tyskland, og USA at lovlige demonstrative handlinger som tar sikte på å mobilisere et stort antall mennesker, slik som offentlige møter og gatedemonstrasjoner, er den mest vanlige og viktigste aktiviteten for disse

aktørene (2012, 80-82). For ytre høyre tjener protester flere funksjoner. For det første kan det samle løst organiserte og små grupper i et følelsesmessig kollektiv. For det andre bidrar det til å organisere, informere, og indoktrinere tilhengere av ytre høyre (Virchow 2007, 147).

Høyre radikale protester kan tiltrekke større folkemengder og færre motdemonstranter sammenlignet med det ekstreme høyre. De organiserer som regel protester knyttet til immigrasjon og integrering, der anti-islamske protester har blitt en vanlig forekomst i Europa (Mudde 2019, 86-87). I kjølvannet av flyktningkrisen har forekomsten av denne protestmobiliseringen økt betraktelig (Mudde 2016, 145), som har ført til både økt oppmerksomhet rundt migrasjon og økt mangfold blant grupper og mennesker engasjert i det bredere ytre høyre nettverket (Castelli Gattinara og Pirro 2019, 451). Denne mobiliseringen har variert fra institusjonelle aktiviteter gjennomført av etablerte partier, konfronterende og direkte aksjoner på protestarenaen rettet mot å mobilisere innbyggerne, til kulturkamper fokusert på å skape alternative former for kunnskap (Castelli Gattinara 2018, 291)

Faktorer som forklarer og påvirker høyre radikal protestmobilisering inkluderer blant annet innvandringsfiendtlighet og bekymring, politiske muligheter, og ressursene tilgjengelig for de kollektive aktørene selv. De er altså avhengig av både gunstige ytre omstendigheter og av organisasjoner som kan mobilisere offentlig støtte (Castelli Gattinara, Froio, og Pirro 2021, 16-17). Dersom høyre radikale aktivister møter konsekvenser slik som sterke sosiale sanksjoner og liten villighet til samarbeid fra moderate aktører, er det vanskeligere for ytre høyre å tiltrekke seg aktivister, noe som igjen gjør rekruttering, organisering, og mobilisering vanskeligere. De som derimot velger å delta i undertrykkende forhold har en tendens til å ha mer ekstreme holdninger (Art 2011, 48). Art viser at høyre radikale aktivister i Norge og Danmark møtte få konsekvenser i hverdagen, som derfor gjorde mobiliseringen mye enklere (2011, 48).

3.1.3 Ytre høyres bruk av internett og sosiale medier

Flere studier har lagt merke til og fokusert på ytre høyres økende bruk av ny teknologi som et annet aspekt ved utvidelsen av deres handlingsrepertoar, spesielt internett har det ofte blitt argumentert for å være et viktig verktøy for ytre høyre (Caiani 2017; McSwiney 2021). Det har blant annet blitt fremhevet at internett er et avgjørende kommunikasjons- og rekrutteringsverktøy for høyreekstreme og -radikale organisasjoner (Caiani og Parenti 2013), og at disse nettverkene ofte dannes og opererer på nett. Internett tilbyr altså avgjørende ressurser

for organisering, mobilisering, og samhandling (Castelli Gattinara og Pirro 2019, 449). PEGIDA sin bruk av Facebook for å organisere gatemøter, kommunisere med sympatisører, og distribuere anti-islamisk agenda på Internett er et godt eksempel på dette (Schwemmer 2021, 1). Mekanismene bak spredning av informasjon på Facebook, for eksempel høyreorientert propaganda, er av stor betydning for protestgrupper, og er et mulig motiv til høyreradikale bevegelser for å styrke brukerengasjement på sosiale medier (Schwemmer 2021, 3).

Algoritmen til Facebook gjør at informasjon kan spres til et bredt publikum på kort tid. Et høyt antall abonnenter vil være til fordel for politiske aktører fordi det forenkler distribusjon av innhold til en allerede etablert brukerbase (Schwemmer 2021, 3). Når brukere engasjerer seg i et innlegg gjennom å kommentere, like eller dele, øker dette også sannsynligheten for at dette innlegget vil vises i venners feed⁴ (Rieder et al. 2015, 4). Dette kan også gjelde for offentlige Facebook-grupper man selv ikke er medlem i (Facebook 2022). Schwemmer argumenterer for at PEGIDA er bevisst over disse mekanismene for informasjonsspredning, og vil aktivt velge temaer som enten direkte påvirker mobilisering på gata eller har potensial til å kreve mye brukerengasjement, for eksempel ved å utløse følelser, slik som frykt (2021, 3).

I sin casestudie av Australia viser McSwiney (2021) at mulighetene Facebook gir når det gjelder både rekruttering og mobilisering har vært avgjørende i fornyelsen av den moderne australske ytre høyresiden, og Facebook har hjulpet til å knytte sammen denne organisatoriske og ideologisk mangfoldige politiske familien. Han argumenterer for at det er tre sentrale teknologiske fordeler som gjør Facebook nyttig for den australske ytre høyresiden: direkte kommunikasjon, enkle forbindelsesmuligheter («Connectivity»), og synlighet. Disse gir ytre høyre kapasitet til å bygge bånd med følgere, knytte bånd til likesinnede organisasjoner, og redusere terskelen for deltakelse, og dermed kunne skape nye muligheter for både rekruttering og mobilisering. De nevnte mekanismene resulterte i det vellykkede valget av de høyreradikale senatorene Pauline Hanson og Malcom Roberts (McSwiney 2021, 23).

Som det kommer frem i analysen til Haanshuus og Jupskås (2017) spiller internett en sentral rolle også i Norge, med en betraktelig økning i aktivitet blant sentrale grupperinger innenfor det norske ytre høyre der Facebook er den primære informasjonskanalen. Likerklikk er den

---

⁴ Feeden, eller nyhetsstrøm, er den oppdaterende listen over historier på hjemmesiden. Feeden inneholder statusoppdateringer, bilder, videoer, lenker, app-aktivitet og likerklikk fra folk, sider og grupper man følger på Facebook (Facebook 2022)

vanligste responsen, og kan indikere at tilhengerne har fått med seg og stiller seg positive til budskapet som formidles av de ulike høyreradikale grupperingene (Haanshuus og Jupskås 2017, 156). Det argumenteres også for at slacktivisme ser ut til å gjelde for ytre høyre i Norge ettersom Facebook-sidene har svært mange flere likerklipp enn antall deltakere i protestaksjoner på gaten (Haanshuus og Jupskås 2017, 162).

I mange tilfeller er medlemskapet på Facebook til disse organisasjonene større enn det formelle medlemskapet. Dette reiser spørsmål om styrken til nettfølgerenes tilhørighet og forholdet mellom online og offline involvering (Bartlett, Birdwell, og Littler 2011, 33), og i hvilken grad utvalget på nett kan sies å representere faktisk medlemskap i et parti eller organisasjon. Den enkleste løsningen på denne utfordringen er å unngå påstander om at utvalget av Facebook-medlemmer representerer den offline støttespillerbasen til disse bevegelsene og partiene (Muis, Klein, og Dijkstra 2021, 148-149). For eksempel, Bartlett, Birdwell, og Littler (2011) understreker tydelig at de «passer på å ikke påstå, på noe punkt i teksten, at vårt utvalg representerer eller reflekterer de offisielle synspunktene til gruppen, eller dens offline medlemskap» (2011, 89. Min oversettelse). Derfor bruker de ordet «støttespillere» eksplisitt om utvalget av støttespillere på sosiale medier (Bartlett, Birdwell, og Littler 2011, 11).

Jeg har valgt å legge meg på samme linje som Bartlett, Birdwell, og Littler (2011) ettersom dette også er gjeldende for Facebook-gruppen til SIAN. Analysen tar for seg nettaktiviteten blant støttespillerne på Facebook, men de absolutt færreste er formelle medlemmer i organisasjonen, noe som Thorsen også kunne fortelle i intervjuet. Formelt medlemskap innebærer blant annet å betale en medlemskontingent. Ettersom SIAN holder medlemstallet hemmelig, vet vi ikke helt sikkert hvor stor den faktiske medlemsmassen er.⁵

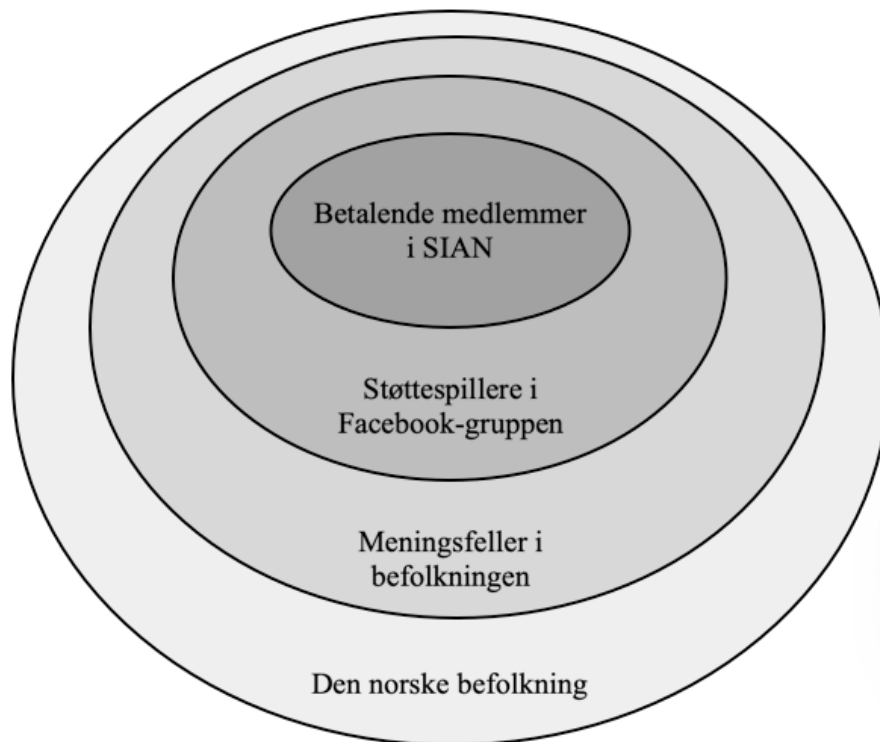
Av den grunn henviser ordet «støttespillere» eksplisitt til medlemmene i Facebook-gruppen. Gruppen representerer heller ikke nødvendigvis SIAN sine offisielle synspunkter. I tillegg til støttespillere i Facebook-gruppen finnes det også mange flere meningsfeller i befolkningen som gjerne deler noen av samme synspunktene som SIAN, men som ikke er medlem i gruppen. Det ble blant annet beskrevet i kapittel 2 at cirka 50% av den norske befolkningen mener at islamske verdier er helt eller delvis uforenlige med det norske samfunnet. Disse dekkes altså ikke i analysen. Figur 2 illustrerer dette skillet. Den er ikke representativ for faktisk størrelse av de

---

⁵ I 2011 påsto Arne Tumyr at SIAN hadde litt over 3000 betalende medlemmer, men dette tallet bør tas med forbehold da SIAN kan ha en strategisk interesse i å overdrive antall betalende medlemmer (Bangstad 2016, 158)

ulike gruppene, men en enkel visualisering av hvordan betalende medlemmer, støttespillere i Facebook-gruppen, meningsfeller, og befolkningen ellers kan kategoriseres.

Figur 2: Kategorisering av SIANs medlemmer, støttespillere, og meningsfeller

3.1.4 Forholdet mellom gate- og nettaktivitet

Mye av litteraturen på internets rolle for politisk mobilisering og sosiale bevegelser har fokusert på forholdet mellom aktivisme på nett og på gaten, og hvorvidt nettaktivitet fører til fysisk mobilisering og deltakelse. Slik understreket av della Porta og Diani (2020, 155) bør ikke online og offline nettverk behandles som rigide motsetninger og to distinkte domener. Uavhengig av vekten de tillegger rollen til informasjons- og kommunikasjonsteknologi i kollektiv handlingsdynamikk, anerkjenner de fleste den gjensidige avhengigheten av interaksjonene som finner sted på internett med de som skjer offline (della Porta og Diani 2020, 155).

Selv om internett kan være et effektivt verktøy for informasjonsdeling, kommunikasjon, og organisering, er de potensielle negative sidene lite undersøkt. Caiani og Parenti (2013, 4) henviser for eksempel til flere skeptikere som mener at Internett kan redusere deltakelse i stedet

for å øke den, og det har blitt argumentert for at digital deltakelse kan risikere å tilsløre og erstatte (derfor redusere) reell deltakelse. Noen eldre studier konkluderer med at digital deltakelse har ingen eller svært begrenset effekt på gateaktivitet, mens andre har funnet en signifikant sammenheng mellom disse (Enjolras, Steen-Johnsen, og Wollebæk 2012, 891). Nyere studier har derimot funnet at økt digital aktivitet, som regel på Facebook og Twitter, fører til en påfølgende økning i protestdeltakelse på et senere tidspunkt (Gallacher, Heerdink, og Hewstone 2021, 2). Bartlett, Birdwell, og Littler (2011) viser for eksempel at de som er medlemmer av populistiske partier og bevegelser på nett mer sannsynlige å demonstrere enn allmennheten i alle land de undersøkte, noe som tyder på at Facebook-medlemskap fungerer som en bro til gateaktivisme, snarere enn en erstatning for den (2011, 40).

Forskningen på hvordan nettaktivitet påvirker gateaktivitet har blant annet vist at usivilisert uenighet mellom grupper på sosiale medier er assosiert med, og kan forutsi, vold når disse gruppene møtes fysisk (Gallacher, Heerdink, og Hewstone 2021). Det har også blitt gjort funn som tyder på at økt hyppighet av politiske diskusjoner på nettet fører til deling av politisk informasjon på sosiale medier. Dette fører indirekte til økt fysisk politisk deltakelse (Lane et al. 2017). Facebook-medlemskap øker også både sannsynligheten for demonstrasjonsdeltakelse, og Facebook utgjør et tillegg til konvensjonelle organisasjoner som mobiliserende struktur når det gjelder demonstrasjonsdeltakelse (Enjolras, Steen-Johnsen, og Wollebæk 2012).

Det har imidlertid vært mye mindre fokus på hvordan offline kollektive hendelser slik som protester påvirker interaksjon på nett. Studier som har sett på denne sammenhengen inkluderer blant annet Berntzen og Weisskircher (2016), Bliuc et al. (2019), Schwemmer (2021), Thomas et al. (2022).

Sammenhengen mellom nett- og gateaktivisme kommer tydelig frem i Berntzen og Weisskircher (2016) sin analyse av PEGIDA. Opprettelsen av Facebook-grupper er en enkel måte å vise både tilstedeværelse og aktivitet, og kreve bred støtte med liten innsats, parallelt med det vanskeligere arbeidet å gjøre det samme offline. Gatemobilisering fulgte derimot ikke automatisk av nettaktivisme, men krevde betydelig ekstra organisatorisk arbeid. PEGIDA sin nettarena ble også påvirket av gateaktiviteten deres, med protestarrangementer som viktige temaer og pådriver for aktivitet i Facebook-gruppene (Berntzen og Weisskircher 2016, 569-570). Disse funnene støttes også opp av Schwemmer (2021) som viser at en stor andel av PEGIDA sitt nettinhold omhandler deres protestmobilisering, at innholdet i innleggene

påvirker brukeraktiviteten, og at det er sterk sammenheng mellom aktivitetsnivå på Facebook og den offentlige sfæren.

Berntzen og Weisskircher argumenterer for at denne sammenhengen mellom gate- og nettaktivitet fremhever at det er utilstrekkelig å forstå radikal høyreaktivisme hovedsakelig gjennom tilstedeværelse på gaten. Nettaktivismen kan være enda viktigere ettersom den kan omgå tradisjonelle kommunikasjons- og kontrollkanaler, men nettaktivisme er likevel delvis avhengig av gateaktivitet for å skape interesse og følelsesmessig engasjement. Dette kan illustreres med det faktum at statlige forbud mot PEGIDA-mobilisering i gatene indirekte førte til redusert nettaktivitet (Berntzen og Weisskircher 2016, 570).

Et konkret eksempel på hvordan gateaktivitet kan skape interesse og følelsesmessig engasjement er Bliuc et al. (2019) sin studie av de anti-islamske Cronulla opptøyene i Australia i 2005. Opptøyene resulterte svært høye aktivitetsnivåer uten sidestykke i det internettbaserte underforumet «Stormfront Downunder». Det førte også til betydelige endringer i fellesskapets kollektive tro, følelser og konsensus i det lille nettsamfunnet. Resultatene tyder på at opptøyene spilte en nøkkelrolle i å forene og gi formål til tilhengere av hvit overlegenhet i Australia ved å avklare og tydeliggjøre deres kollektive tro, og ga en ny følelse av hensikt for det australske ytre høye samt styrket den anti-muslimsk agendaen (Bliuc et al. 2019, 1783).

Thomas et al. (2022) ser også på hvordan gateaktivitet påvirker aktivitet på internett, og stiller spørsmål om hvordan gateprotester deltatt av medlemmer av det australske ytre høyre former interaksjoner mellom motstandere på nettet, der St Kilda-strandrallyet i 2019 er i fokus. Rallyet var arrangert av det australske ytre høyre med det formål å utrykke motstand mot innvandring, multikulturalisme, og Islam (Thomas et al. 2022, 2). Funn fra analysen tyder på at selv om fysiske arrangementer kan være små og besøkes av et mindretall av mennesker, har nettinteraksjoner som omhandler disse hendelsene potensialet til å øke det oppfattede skillet mellom motstridende grupper. Rallyet førte blant annet til en økt polarisering og konflikt mellom de som støttet og de som motsatte seg dens mål (Thomas et al. 2022, 15).

For å oppsummere, er det i litteraturen tilsynelatende konsensus om at det er et samspill mellom online og offline arenaer for politisk mobilisering. Dette er uavhengig av hvilken vekt man tillegger rollen som informasjons- og kommunikasjonsteknologi spiller for sosiale bevegelser og kollektiv handling. På tross av et større fokus rettet mot hvordan nettaktivitet påvirker fysisk

mobilisering, vet vi altså lite om hvordan fysiske kollektive hendelser slik som protester påvirker nettaktivitet.

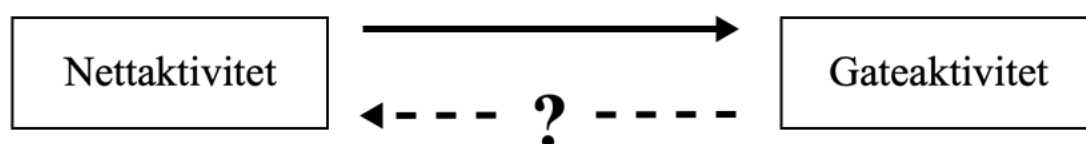
3.2 Hypotese og forventninger

Det har blitt illustrert i teorikapittelet at sosial bevegelsesteori kan brukes i studier av ytre høyre. Det har derimot vært et større fokus rettet mot valgpolitikk, altså partier og velgerne. Studier som først tar for seg utenomparlamentariske aktører har hatt en tendens å fokusere på ekstremisme og terrorisme, og med et mindre fokus på høyre-radikale grupper som opererer innenfor det demokratiske rammeverket. Når det gjelder forholdet mellom internett og politisk mobilisering, har nettaktivitetens påvirkningskraft på gateaktivitet blitt mye undersøkt, men vi vet lite om hvordan gateaktivitet eventuelt påvirker og former interaksjoner på nettet. Den første problemstillingen tar for seg dette kunnskapshullet:

Hvordan blir nettaktiviteten til støttespillerne på Facebook påvirket av gateaktiviteten til SIAN?

Figur 2 illustrerer dette gapet i litteraturen på samspillet mellom nett- og gateaktivitet. Det er blitt vist at nettaktivitet eller digital aktivisme påvirker det som skjer ute på gaten. Ofte innebærer digital aktivisme økt sannsynlighet for demonstrasjonsdeltakelse eller at det påvirker hvordan de fysiske interaksjonene blir seende ut, for eksempel økt sannsynlighet for voldelige sammenstøt mellom meningsmotstandere når de møtes fysisk. Det har derimot vært mindre fokus på hvordan gateaktivitet påvirker det som skjer på internett. De studiene som har sett på denne retningen har gjerne vært avgrenset til én enkelt case og hendelse, for eksempel Cronulla opptøyene og St Kilda strandrallyet i Australia (Bliuc et al. 2019; Thomas et al. 2022). Berntzen og Weisskircher (2016) sin casestudie av PEGIDA dekker derimot en lengre tidsperiode.

Figur 3: Samspillet mellom nett- og gateaktivitet

Med utgangspunkt i en teoretisk forventning om at gateaktivitet slik som protestmobilisering fører til følelsesmessig engasjement og interesse, samt en antakelse om at tidligere empiriske funn kan også være gjeldende i en norsk kontekst med SIAN, formuleres følgende hypotese som undersøkes kvantitativt:

H₁: Den fysiske protestmobiliseringen til SIAN fører til økt aktivitet i Facebook-gruppen

Spørsmålet blir om SIAN selv er klar over hvilken effekt deres protestmobilisering har på nettaktiviteten blant støttespillerne i Facebook-gruppen. Den andre problemstillingen først presentert i kapittel 1 undersøkes gjennom en mer utforskende kvalitativ tilnærming, og er derfor formulert slik at den tillater en åpen og fleksibel gjennomføring av dybdeintervjuet og påfølgende analyse:

Hvordan forholder SIAN seg til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom disse?

Det er ikke formulert en hypotese til denne problemstillingen. Slik påpekt av D. Silverman (2014), er kvalitative studier ofte kjennetegnet ved at de i stor grad er fleksible, åpne, subjektive, og mer spekulerende sammenlignet med kvantitative studier. Av den grunn er det ikke alltid å naturlig å starte med en rigid hypotese, særlig hvis det er noe som ikke enkelt kan testes og konkluderes gjennom enkel hypotesetesting. Jeg har altså valgt å gå for en mer åpen og utforskende tilnærming. Det er likevel noen forventninger knyttet til problemstillingen.

I dette teorikapittelet har det blitt redegjort for hvordan internett kan påvirke muligheter for mobilisering, ulike utfall og konsekvenser digitale medier kan ha for sosiale bevegelser og organisasjoner, og hvorfor internett utgjør en viktig arena for ytre høyre. Det forventes altså at noen av de samme mekanismene også ligger til grunn for SIAN, ved at internett og digitale plattformer er sentrale verktøy i informasjonsdeling og synlighet, og kan sies å utgjøre en viktig arena for debatt samt deling av ideer og ideologi.

Med utgangspunkt i teoretiske forklaringer om organisasjoners strategiske beslutninger og rasjonelle valg knyttet til politisk mobilisering, forventes det også at de prøver å maksimere engasjement på en eller annet måte. Dette innebærer at de er klar over internetts rolle og har et bevisst syn og forhold til nettaktivitet, ved at de aktivt utnytter digitale plattformer for å øke synlighet, skape engasjement, og mobilisere støtte, både ute på gaten og på nett. Dette vil også

gjelde hvem de retter fokuset sitt til når de mobiliserer på gaten. Når også Schwemmer (2021) viser at PEGIDA, en lignende organisasjon, er klar over mekanismene som ligger til grunn for nettaktivitet, samt den mulige påvirkningskraften som gateaktiviteten til PEGIDA har på digitalt engasjement, kan det forventes at det samme kan sies å gjelde for SIAN. Med andre ord kan det antas at de gjør strategiske og reflekterte valg i forbindelse med den fysiske protestmobiliseringen, og er klar over at det kan være en mulig samspillseffekt mellom de to arenaene, altså nett og gate.

Kapittel 4:

Metode

I dette kapittelet introduserer jeg de metodiske tilnærmingene for å besvare oppgavens problemstillinger: Matching med lineær regresjon og dybdeintervju. Førstnevnte er en avansert statistisk teknikk og en type kontrafaktisk analyse, og vil ta opp en større del av kapittelet. Dybdeintervjuet presenteres ved å gi en begrunnelse for valg av metode og hvordan intervjuet har blitt gjennomført. Etske hensyn diskuteres til slutt.

4.1 Casestudie med et flermetodedesign

En casestudie er en intensiv og observerende studie av en enkelt case eller et mindre antall caser, og baserer seg på observasjonsdata. Målet er å blant annet forklare casen som undersøkes og å belyse den større populasjonen av caser (Gerring 2017, 28; 30). Når det gjelder casestudier, viser begrepet «case» til et romlig og tidsmessig avgrenset fenomen av teoretisk betydning. Det kan være land, organisasjoner, sosiale grupper, hendelser, eller enkeltpersoner (Gerring 2017, 27). En slik definisjon og forståelse av casestudier medfører derimot betydelig usikkerhet om hvor godt casen faktisk representerer en større populasjon. Grunnen til dette er fordi antall caser som studeres ofte er få, men populasjonen av interesse er store og heterogene. Å hevde at en case er representativ for en større populasjon er plausibelt, men også gjenstand for tvil, da ikke bare om representativiteten, men også grensene for den større populasjonen (Gerring 2017, 30). Dette er kalt ytre validitet, altså om funn kan generaliseres. Indre validitet viser på den andre siden til gyldigheten av slutninger om X sitt forhold til Y for det studerte utvalget (Gerring 2017, 195).

Dikotomien mellom indre og ytre validitet er ikke alltid tydelig, og i mange tilfeller vil «grader av generaliserbarhet» være et mer dekkende begrep. Gerring påpeker at i noen tilfeller vil det kunne eksistere flere sfærer med ytre validitet (2012, 85). For å illustrere med eksempel fra denne analysen med hypotese 2, så kan man si at det finnes flere nivåer det kan forsøkes å generalisere til: (1) Stopp Islamiseringen av Norge, (2) andre anti-islamske organisasjoner i Norge, (3) anti-islamske organisasjoner i Vest-Europa. Alternativt kan det også forsøkes å

generalisere til den større kategorien med ytre høyre, altså høyre-radikale og høyre-ekstreme aktører. Etter hvert som denne sirkelen utvides til å inkludere flere sfærer å generalisere til, vil hver påstand om validitet virke mindre sannsynlig, men heller ikke helt usannsynlig. Analysens generaliserbarhet diskuteres i kapittel 6.

I tillegg til at oppgaven er en casestudie, benyttes det også en flermetode-tilnærming, som involverer teknikker for datainnsamling og analyse fra to eller flere metodologiske tradisjoner. Med andre ord er det en kombinasjon av flere metoder. Det kan for eksempel være en kombinasjon av kvantitative og kvalitative metoder. Mye av diskusjonen rundt en flermetode-tilnærming har vanligvis fokusert på kombinasjonen av metoder med det formål å gjøre én enkelt kausal slutning (Seawright 2016, 2).

En mer effektiv måte å kombinere kvantitative og kvalitative metoder på er å se dem som likeverdige, men separate, egnet til å svare på forskjellige spørsmål om samme eller relaterte emner. Dette perspektivet kommer ofte frem i samfunnsforskningen, der fenomener som skal undersøkes gjerne krever en måling av et eller annet slag, men også dypere forståelse gjennom en kvalitativ tilnærming (Ritchie og Ormston 2014, 40). Det er dette som gjøres i denne analysen, der den første problemstillingen og hypotesen er mer rettet mot kvantitativ måling av en effekt, og den andre problemstillingen blir et slags oppfølgingsspørsmål fokusert på en dypere forståelse av SIAN og hvordan de opererer, som ikke kan bli besvart gjennom en kvantitativ tilnærming. Det brukes altså flere metoder, kvantitativ analyse med matching og kvalitativt intervju, for å undersøke to forskjellige, men relaterte problemstillinger

4.2 Kausalitet og kontrafaktisk analyse

Gerring gir følgende definisjon på kausalitet: å si at en faktor (X) er en årsak til et utfall (Y), er å si at en endring i X fører til en endring i Y i forhold til hva Y ellers ville vært, gitt en visse bakgrunnsbetingelser og populasjonen (2012, 199). Dersom X er en binær behandling som enhetene enten er utsatt for eller ikke, er årsakseffekten til X ut fra denne definisjonen forskjellen mellom Y med behandling og Y uten behandling. Kontrafaktiske utfall er altså underforstått: hvis X varierer må også Y variere, og kausale teorier må kunne forklare hvorfor dette skjer med troverdige årsaksmekanismer (Gerring 2012, 199). For å kunne etablere kausale sammenhenger må man også kunne utelukke at Y ikke forårsaker X, altså at forholdet mellom

dem ikke går den andre veien. Til slutt må det også kontrolleres for alle konfunderende faktorer som kan gjøre sammenhengen mellom X og Y spuriøs (Kellstedt og Whitten 2018, 60-63). I denne sammenhengen refererer begrepet «kontrafaktisk» til uobserverte potensielle utfall (Morgan og Winship 2015, 37). Med en binær behandling X er det to mulige utfall Y for hver enhet i . $Y_i(1)$ er utfallet når $X = 1$, altså mottar behandling, og $Y_i(0)$ viser til utfall uten behandling. Behandlingens kausale effekt estimeres da ved å se på forskjellen mellom de to: $Y_i(1) - Y_i(0)$.

Utfordringen med kontrafaktiske utfall er at de er *potensielle*, vi vet ikke helt sikkert hva som hadde skjedd hvis en behandlet enhet ikke hadde mottatt X. Binære behandlinger er gjensidig utelukkende, en enhet kan ikke både motta og ikke motta behandling på samme tid. For å illustrere det med denne analysen: SIAN kan ikke både holde en protest og ikke holde en protest samme dag.

Eksperiment er ofte ansett som gullstandarden og beste metoden for kausal inferens på grunn av sin overlegne evne til å kontrollere og ordne miljøet rundt og dermed teste årsakssammenhenger (Lijphart 1975, 162; Moses og Knutsen 2012, 50-53). I tilfellet med binær X vil forskeren kunne tilfeldig tildele behandling til enheter. Eksperiment er imidlertid vanskelig å gjennomføre i samfunnsvitenskapen, og innenfor dette feltet forholder man seg vanligvis til observasjonsdata og -studier, som er «en empirisk undersøkelse av behandlinger, policy, eller eksponeringer og effektene de forårsaker» (Morgan og Winship 2015, 54. Min oversettelse), og man kan ikke kontrollere tildeling av behandling til enhetene. Analyse med observasjonsdata i den kontrafaktiske tradisjonen er altså definert av manglende kontroll over behandlingen (Morgan og Winship 2015, 54).

Begrensede muligheter for å kontrollere miljøet rundt og tildeling av behandling gjør at mer sofistikerte metoder har blitt tatt i bruk. Kontrafaktiske modeller og analyser har økt i popularitet for å estimere kausale effekter. De siste 30 årene har matching dukket opp som en lovende prosedyre for å estimere årsakseffekter, og er kanskje det beste eksempelet på en kontrafaktisk måte å analysere data på (Morgan og Winship 2015, 140).

4.3 Matching

Den komparative metoden er en vanlig strategi for å trekke kausale slutninger på kontrafaktiske utfall. Basert på Mill (1843) sine komparative metoder, er samsvarsmetoden («Most Similar Systems Design (MSSD)») en måte å sammenligne to eller flere enheter som ligner på hverandre med unntak av én faktor av interesse som kan forklare det observerte utfallet (Landman 2008, 70). Man sammenligner altså en enhet som har blitt eksponert for behandlingen av interesse med en enhet uten behandling, der sistnevnte da utgjør det kontrafaktiske scenarioet. En vanlig tilnærming av valg av kontrollenheter som ligner på behandlede enheter er matching (Nielsen 2020, 806).

Matching kan i bredeste forstand defineres som enhver metode som tar sikte på å likestille, eller «balansere», den behandlede gruppen og kontrollgruppen slik at de er så slike som mulig på alle relevante variabler, kalt kovariater. Dette kan innebære én-til-én matching, vektning eller underklassifisering (Stuart 2010, 2). Det som skiller den behandlede gruppen og kontrollgruppen i et utvalg er én faktor eller variabel, som i matching kalles for «behandling» (T), og enhetene (i) matches med hverandre på bakgrunn av kovariatene (X) (Nielsen 2020, 805). Merk at i matching viser symbolet X til kovariatene, og behandlingen er merket med T for «Treatment».

Med andre ord er matching en måte å forhåndsbehandle dataene før en analyse kan kjøres, der målet er å eliminere eller redusere det faktiske forholdet mellom behandling og konfunderende kovariater uten å introdusere skjevhet eller øke ineffektiviteten for mye (Ho et al. 2011, 3). I prinsippet trenger vi altså ikke å kontrollere for andre variabler. Rent praktisk innebærer matching å velge, duplisere eller droppe observasjoner fra dataene, og kan derfor også beskrives som casevalg i kvantitative studier (Ho et al. 2011, 3; Nielsen 2020, 806).

Det er en rekke antakelser som ligger til grunn og er nødvendige for kausal inferens med en slik strategi. For det første så kreves det en antakelse om at de fastsatte og ofte ukjente potensielle utfallene for hver enhet ikke avhenger av de potensielle utfallene til de andre enhetene, at det ikke er interferens mellom enheter, og ingen skjulte versjoner av behandlingen. For det andre så kreves det en antakelse om betinget ignorering, som betyr at tildeling av behandling er uavhengig av potensielle utfall og at det ikke finnes uobserverte effekter som påvirker både behandling og utfall. Den siste antakelsen er krav om felles støtte. Det må finnes behandlede

og kontrollenheter på alle nivåer av X som det skal trekkes slutninger om (Nielsen 2020, 808). Med andre ord betyr dette at for hver verdi av X er det en sannsynlighet for å være både behandlet og ubehandlet. Antakelsen om felles støtte sikrer at det er tilstrekkelig overlapping i egenskapene til behandlede og ubehandlede enheter for å finne gode matchede par.

Noen ganger øker matching effektiviteten ved å eliminere heterogenitet eller fjerne observasjoner utenfor et område som man kan anta en modell ikke vil klare å ekstrapolere til, men samtidig må det vises forsiktighet slik at det ikke forsvinner alt for mange observasjoner i matchingprosessen. Hvis dette skjer vil effektiviteten bli dårligere enn reduksjonen i skjevhet som er oppnådd (Ho et al. 2011, 3). Det er nettopp denne utfordringen som Nielsen understreker at kan være vanskelig å finne en balansegang på. Det matchede utvalget blir evaluert på to hovedkriterier: likheten mellom behandlede og kontrollenheter i utvalget, kalt balanse, og størrelsen på utvalget. Et stort utvalg gir større statistisk kraft og mer presise estimater, men vil samtidig være skjevere fordi observasjonene er mindre like hverandre. Et balansert utvalg er mer sannsynlig å tilfredsstillende forutsetningene nevnt ovenfor, men mangle statistisk kraft til å nøyaktig estimere effekter. Disse to er i spenning da måten å forbedre balansen på er å forkaste observasjoner (Nielsen 2020, 806; 812).

4.3.1 Matching versus tradisjonell regresjon

Bruken av matching i statsvitenskapen har økt betraktelig siden midten av 2000-tallet, og denne økningen har ikke vært uten kontrovers. Det kan stilles spørsmål om hvorvidt denne metoden faktisk er bedre enn for eksempel tradisjonell regresjon når det gjelder kausal inferens (Nielsen 2020, 806). Matching har likevel rekke klare fordeler i forhold til tradisjonell regresjon. For det første så betinger matching automatisk på komplekse interaksjoner mellom kovariater. Lineær regresjon kan gjøre dette i prinsippet, men i praksis spesifiseres det vanligvis bare lineære, ikke-interaktive regresjonsmodeller. I et balansert og matchet utvalg er ikke estimerte behandlingseffekter avhengig av om det inkluderes interaksjoner og ikke-lineære termer i en påfølgende regresjon, i motsetning til et ikke-matchet utvalg (Ho et al. 2007; Nielsen 2020, 814; 818). Med matching kan man også enkelt identifisere og korrigere problemet med felles støtte, der undergrupper av behandlede enheter eller kontrollenheter er så forskjellige fra andre enheter med behandling at enhver slutning om utfallene på disse enhetene er basert på å modelleringen av antakelser, og ikke data. En annen fordel er at matchede enheter enkelt kan

sammenlignes og vurderes, noe som er vanskelig med tradisjonell regresjon (Nielsen 2020, 814).

Angrist og Pischke argumenterer derimot for at både matching og tradisjonell regresjon er kontrollstrategier som begge baserer seg på akkurat samme forutsetning, nemlig antakelsen om betinget uavhengighet som kreves for å kunne gi en kausal tolkning til estimater. Ettersom den sentrale antakelsen som ligger til grunn for kausal inferens er den samme, stiller de spørsmål om hvorvidt matching virkelig skiller seg fra regresjon. Av den grunn mener Angrist og Pischke at forskjellene mellom regresjon og matching ikke er av stor empirisk betydning (2008, 51).

Stuart (2010) påpeker imidlertid at matching ikke bør sees i konflikt med regresjon. Tvert imot komplementerer de hverandre og fungerer best i kombinasjon. Det er nettopp dette som gjøres i denne analysen, noe som det redegjøres mer for senere i kapittelet. Diagnostikken til matchingmetodene gjør at ytelsen og kvaliteten på de kausale slutningene også er enkel å vurdere (Stuart 2010, 2).

4.3.2 Begrunnelse for valg av metode og noen forbehold

Problemstillingen og hypotesen om å undersøke effekten av gateaktiviteten til SIAN på nettaktivitet i Facebook-gruppen gjør at matching er et naturlig metodevalg og godt egnet til å oppdage en eventuell effekt. Variabelen av interesse, altså protest, er en dikotom variabel, som ofte brukes i matching. Matching tillater også en grundig og systematisk behandling av dataene ved å likestille den behandlede og kontrollgruppen for å kunne enklere avdekke en eventuell forskjell i nettaktivitet de dagene det har vært protest sammenlignet med dager uten protest. Ettersom dette også er en casestudie av én enkelt aktør og dens Facebook-gruppe i et begrenset tidsrom, er det også rimelig å anta at det er færre systematiske forskjeller på andre bakgrunnsfaktorer enn det det hadde vært dersom flere aktører enn SIAN hadde blitt inkludert i analysen. Matching er likevel en avansert statistisk teknikk, og det må understrekes noen forbehold ved bruk av denne metoden i analysen.

Et vanlig statistisk problem er skjevhet, som i denne sammenhengen betyr at estimatorens forventede verdi ikke vil være lik den sanne verdien av parameteren som estimeres. Utelatte variabler («Omitted-variables bias»), er en type skjevhet som skjer når man unnlater å inkludere relevante variabler som kan påvirke den avhengige variabelen. Dette fører til at modellen

tilskriver effekten av de manglende variablene til de inkluderte variablene (Kellstedt og Whitten 2018, 229). Dersom det er utelatte variabler i analysen, vil ikke kravet om å kontrollere for konfunderende variabler oppfylles, og muligheten for spuriøse sammenhenger vil være til stede.

Som påpekt av Seawright (2016, 114), har utelatelsen av relevante variabler også betydning for matching fordi de kan bety av de matchede behandlede og kontrollenhetene har forskjellige gjennomsnittlige utfall på den avhengige variabelen grunnet effekten av den utelatte variabelen, og ikke på grunn av behandlingens effekt. Utelatt variabel av mulig teoretisk interesse er en utfordring i denne analysen. Dette redegjøres det kort for i kapittel 4, og implikasjoner det har for den kvantitative analysen diskuteres i kapittel 6.

De fleste algoritmer for matching, inkludert MatchIt som brukes i denne analysen, er i utgangspunktet ikke ment for tidsseriedata, og matching gjøres vanligvis på tverrsnittsdata. En antakelse som ofte ligger til grunn er at alle enhetene er uavhengige fra hverandre, og under denne forutsetningen skal man kunne ta en behandlet enhet og matche den til hvilken som helst kontrollenhet uten frykt for brudd på antakelsen om at det ikke er interferens mellom enhetene. Med andre ord skal man kunne matche behandlede enheter med de nærmeste kontrollenhetene uten begrensninger. Med tidsseriedata er ikke radene nødvendigvis uavhengige, der gjentatte observasjoner av samme enhet kan være korrelert og avhengige av tidligere observasjoner (Nielsen 2020, 814). I tilfellet med denne analysen kan det bety at aktivitet i gruppen er betinget av hendelser bak i tid, for eksempel en protest som ble gjennomført dagen før. Dette blir da et åpenbart brudd på forutsetningen om at det ikke er interferens mellom enhetene. Hvordan dette har blitt forsøkt løst diskuteres i kapittel 5.

4.3.3 Ulike avstandsmål og målpopulasjoner

Avstandsmål

Det finnes ulike måter å definere og beregne avstand mellom enheter på når matchingen skal gjennomføres, og mange metoder definerer avstand ved å først estimere en propensity score. Mahalanobis avstanden er et annet populært mål på avstand, og disse to redegjøres det for under.

I 1983 introduserte Rubin og Rosenbaum propensity score, definert som sannsynligheten for at en enhet mottar behandling betinget av kovariatene, og er et nøkkelverktøy for mange

matchingmetoder (Ho et al. 2011, 3; Nielsen 2020, 811). Ifølge Rubin og Rosenbaum, sitert i Nielsen (2020, 811), er propensity score en tilstrekkelig samlet statistikk for X , og tar hensyn til kovariater som predikerer mottak av behandling. Den sanne propensity scoren er derimot vanligvis ukjent, og må derfor estimeres. Dette gjøres vanligvis med predikerte verdier fra en logistisk regresjon som predikerer behandling som en funksjon av X . Selv om det teoretiske utgangspunktet er solid og intuitivt, kreves det nøyaktige matcher på den sanne propensity scoren, noe som i praksis ikke er mulig. King og Nielsen (2019) påpeker at ettersom vi må nøye oss med unøyaktige matcher på en estimert propensity score, kan dette noen ganger føre til at de kausale slutningene blir dårligere, og anbefaler derfor at denne ikke brukes i matching.

Mahalanobis avstanden er en annen populær måte å regne avstand på. Utgangspunktet her er at behandlede enheter og kontrollenheter har kontinuerlige avstander fra hverandre, og denne avstanden beregnes ut fra enhetenes kovariatverdier. Jo større kovariatverdier, jo større er Mahalanobis avstanden (Nielsen 2020, 811). I motsetning til propensity score, baserer Mahalanobis seg på en direkte representasjon av avstanden mellom enheter i det faktiske rommet kovariatene befinner seg i (Ripollone et al. 2018, 1953). Fordelen med Mahalanobis er at den tar høyde for korrelasjon mellom kovariatene, og gjør dem både enhetsløse og skala-uavhengige (Nielsen 2020, 811). Den kan også fungere bra med få kovariater (Stuart 2010, 8).

Målpopulasjon og effektestimatet

Før man kan begynne med matchingen og deretter analyse, må det identifiseres en målpopulasjon («Target population»), og om det skal brukes en betinget eller marginal effekt. Førstnevnte er populasjonen som estimatet skal generaliseres til. I matching er det vanlig å bruke *gjennomsnittlig behandlingseffekt hos behandlede*, på engelsk kalt «Average Treatment effect in the Treated (ATT)». ATT er gjennomsnittseffekten av behandlingen for enheter som de som faktisk ble behandlet (Greifer 2022c, 2022e). Med andre ord så viser det til forskjellen mellom de gjennomsnittlige utfallene observert for behandlede og de gjennomsnittlige utfallene de ville fått dersom de ikke hadde blitt behandlet (Greifer og Stuart 2021, 1). Ifølge Greifer (2022c) er ATT den målpopulasjonen som de fleste matchingmetodene er best egnet til å estimere.

Gjennomsnittlig behandlingseffekt i populasjonen, på engelsk kalt «The Average Treatment Effect in the population (ATE)», er den gjennomsnittlige effekten av behandlingen for alle enheter i målpopulasjonen. Dersom behandlede enheter fjernes fra datasettet under matchingen,

vil estimatet tilsvare *gjennomsnittlig effekt i det resterende matchede utvalget*, eller «Average Treatment effect in the remaining Matched sample (ATM)». ATM viser til en uspesifisert målpopulasjon, og kan være nyttig dersom fokuset er oppdagelse av behandlingseffekt (Greifer 2022c, 2022e). Videre i teksten vil de ulike målpopulasjonene omtales som ATT, ATE, og ATM. ATT er målpopulasjonen som er i fokus i denne analysen.

En betinget effekt («conditional effect») kan defineres som sammenligningen mellom de forventede mulige utfallene i behandlingsgruppene innenfor flere strata, som er nyttig i identifiseringen av behandlingseffekt i undergrupper i populasjonen. Marginale effekter («marginal effects») viser til sammenligningen mellom forventete mulige utfall under behandling og under kontroll i en populasjon, og egner seg godt i kvantifiseringen av samlede effekter. De vanligste formene for matching er best egnet til å estimere marginale effekter (Greifer 2022c, 2022e), og det er dette som estimeres i denne analysen.

4.3.4 Introduksjon av MatchIt

MatchIt er en datapakke i R, og implementerer anbefalingene til Ho, Imai, King, and Stuart (2007, 2011). Pakken er designet for kausal inferens med en dikotom behandlingsvariabel, og inkluderer de fleste eksisterende tilnærmingene og metodene i matching, blant annet Nearest Neighbor og Coarsened Exact matching, som det redegjøres for under. I tillegg til et bredt utvalg av diverse metoder, har brukeren mulighet til å selv spesifisere og tilpasse hvordan matchingprosessen skal foregå, som det også redegjøres for under (Ho et al. 2011, 1-2).

4.3.5 Matchingmetoder

De ulike metodene for matching kan deles inn i kategorier, der Nearest Neighbor matching er en metode for *avstandsmatching*. Denne formen for matching innebærer å velge ut enheter fra kontrollgruppen og matche disse med hver enhet i den behandlede gruppen basert på avstanden mellom enhetene. Enheter uten en match fjernes fra utvalget (Greifer 2022d). Coarsened Exact Matching er en metode for *stratum-matching*. Denne typen matching innebærer at det lages underklasser, kalt strata, basert på de ulike verdiene til kovariatene, og enheter med disse kovariatverdiene plasseres i de aktuelle strataene. Enheter som plasseres i strata uten behandlede eller kontrollenheter fjernes fra utvalget (Greifer 2022d).

Den vanligste formen for matching er én-til-én matching (1:1), der hver behandlede enhet blir matchet med kun én kontrollenhet. Det er også mulig med $k:1$ matching, altså å matche flere kontrollenheter med én behandlet enhet. Fordelen med $k:1$ matching er at man kan unngå å miste for mange kontrollenheter slik som ved 1:1 matching, men en slik framgangsmåte kan medføre forverring i balanse (Greifer 2022d). $k:1$ matching krever også en avveining mellom skjevhet og varians ettersom skjevheten øker for hver ekstra enhet man matcher med en behandlet enhet, mens variansen minsker da en større andel av det opprinnelige utvalget beholdes (Stuart 2010, 10). Austin viser at 1:1 eller 2:1 matching generelt sett fungerer best (Austin 2010, 1095).

Selv om det finnes mange ulike matchingmetoder, understreker Greifer (2022d) likevel at det ikke finnes én metode som kan anbefales fremfor alle andre fordi en optimal spesifisering avhenger av de unike egenskapene i et datasett. Av den grunn anbefales det å teste ut ulike metoder og varierende parametere, og vurdere valg av beste metode til de aktuelle dataene ut fra det som gir best balanse og høyest gjenværende utvalgsstørrelse. Valg av metode betinges vanligvis også av den målpopulasjonen man skal generalisere til. Ettersom alle metoder i MatchIt er godt egnet til å estimere ATT, som er målet i denne analysen, så har ikke målpopulasjon vært en avgjørende faktor i valg av metode. Matchingmetodene som beskrives under er de som brukes i analysen, men hovedvekten vil legges på Coarsened Exact matching.

Nearest neighbor matching

Den vanligste og enkleste metoden i matching er én-til-én Nearest Neighbor matching. Matchingen foregår ved at behandlede enheter blir tildelt de nærmeste kontrollenhetene basert på kovariatene (Stuart 2010, 10). Hver matching foregår uten å ta hensyn til hvordan andre enheter har blitt eller vil bli matchet, og ettersom det ikke er et mål om å optimalisere matchingen samlet sett er Nearest Neighbor også kjent som grådig matching (Greifer 2022d)

Det finnes flere ulike måter distanse defineres og måles på, men den vanligste er propensity score, som her viser til forskjellen i propensity score til hver behandlede enhet og kontrollenhet. Mahalanobis kan også benyttes. Rækkefølgen som behandlede enheter blir tildelt kontrollenheter må spesifiseres, noe som enkelt kan gjøres i MatchIt. Det vanligste er å bruke propensity score der enhetene matches én og én i synkende rekkefølge, fra de med høyest propensity score til lavest. På denne måten blir de enhetene som det er vanskeligst å finne nære

kontrollenheter til, matchet først (Greifer 2022d; Ho et al. 2007, 7). Man kan også velge om man vil gjøre 1:1 eller 1:k matching (Greifer 2022d).

Coarsened Exact Matching (CEM)

Eksakt matching er en form for stratum-matching som innebærer å lage underklasser der behandlede og kontrollenheter med identiske kovariatverdier plasseres i samme underklasse (Ho et al. 2011, 6). Alle enheter i underklasser som mangler behandlede eller kontrollenheter, vil bli droppet. Av den grunn er eksakt matching ansett som den mest effektive og beste matchingmetoden ettersom kovariatfordelingene er nøyaktig balansert. Problemet er derimot at det som regel vil være svært få enheter igjen etter matching, så eventuelle estimerte effekter vil bare kunne generalisere til en svært begrenset populasjon og mangle presisjon. Eksakt matching fungerer også dårlig med mange kovariater, og særlig kontinuerlige kovariater, ettersom det er lite sannsynlig at to enheter har de samme verdiene på alle kovariater (Greifer 2022d)

Coarsened Exact matching, heretter kalt CEM, løser dette problemet ved å først forgrove kovariatene slik at de blir mindre restriktive enn de målte verdiene ved å dele kovariatverdiene inn i kategorier, og deretter utføre eksakt matching på de nye forgrovede kovariatene (Greifer 2022d; Iacus, King, og Porro 2012, 8). I MatchIt kan man velge om det skal gjennomføres enten stratum-matching eller 1:1-matching, og i tilfellet med førstnevnte må de resterende observasjonene vektet på nytt for å ta hensyn til størrelsene på underklassene. I én-til-én Coarsened Exact matching lages det først flere underklasser slik beskrevet tidligere, og deretter gjøres det en Nearest Neighbor matching på behandlede og kontrollenheter i hvert stratum. Enheter uten en match fjernes. Til slutt reverseres forgrovingen av kovariatene, og behandlingseffekt kan estimeres (Greifer 2022d; Nielsen 2020, 812).

Metoden og hvor mye kovariatene skal forgroves kan kontrolleres og spesifiseres slik at man kan selv bestemme hvor nøyaktig balanseringen skal være samt unngå at for mange enheter forkastes (Iacus, King, og Porro 2012, 2). Dette gjøres ved å manuelt spesifisere avskjæringspunkt eller antall undergrupper som kovariatverdiene kan deles inn i. Å dele en kovariat i 2 grupper vil for eksempel bety at enheter som avviker mye på sine kovariatverdier vil plasseres i samme underklasse. 5 grupper vil på den andre siden medføre mindre avstand mellom enhetene, men samtidig risikere at enheter forkastes når man ikke finner en match, som da kan føre til at målpopulasjonen for den estimerte effekten endres (Greifer 2022d).

4.3.6 Kriterier for vurdering av balanse

Selv om godt balanserte kovariater er helt sentralt i matchingprosessen og kritisk for å redusere modellavhengighet, er ikke god balanse automatisk garantert og må vurderes manuelt. Grunnlaget for vurdering av balanse er anbefalingene til blant annet (Ho et al. 2007, 2011) samt annen eksisterende litteratur, som er utgangspunktet for de verktøyene tilgjengelige i MatchIt for vurdering av balanse (Greifer 2022a).

Å vurdere balanse innebærer å sjekke at kovariatene er likt fordelt i både den behandlede gruppen og kontrollgruppen, der målet er at de to gruppene er så like som mulig (Ho et al. 2011, 3-4). Dette sjekkes vanligvis gjennom det univariate balansesammendraget for hver kovariat, og mange ulike anbefalinger finnes i metodelitteraturen for balansevurdering. Det fins imidlertid ikke én riktig eller beste måte å gjøre dette på, men i forbindelse med MatchIt er det noen mål for balanse som er anbefalt og mye brukt, nemlig standardiserte gjennomsnittsforskjeller, «variance ratio» eller variansforhold, og «empirical cumulative density functions (eCDFs)» som jeg har oversatt til empiriske kumulative distribusjonsfunksjoner (Greifer 2022a; Stuart 2010, 14).

Standardiserte gjennomsnittsforskjeller er forskjellen i gjennomsnittet for hver kovariat mellom behandlingsgrupper og er standardisert slik at skalaen er lik for alle kovariatene, noe som muliggjør en systematisk sammenligning (Austin 2009, 3087; Greifer 2022a). Verdier nær null indikerer god balanse, og Greifer anbefaler 0,1 og 0,05 for viktige kovariater. Høyere verdier kan imidlertid aksepteres dersom det benyttes kovariatjustering i når effektene estimeres. Det vises også til flere studier som har undersøkt og vist at det ofte er høy korrelasjon mellom standardiserte gjennomsnittsforskjeller og graden av skjevhet i behandlingseffekten (Greifer 2022a).

Variansforhold er forholdet mellom variansen til en kovariat i en gruppe og den i den andre. Verdier nær 1 indikerer god balanse ettersom det antyder at variansene til gruppene er like, og anbefalingene er at variansforholdet ikke skal være lavere enn 0,5 og høyere enn 2 (Greifer 2022a; Stuart 2010, 14). Rubin (2001) mener derimot at dette er for ekstreme verdier. Variansforhold på 2 gjør at påfølgende lineær regresjon vil i stor grad overkorrigere for skjevhet (Rubin 2001, 174-175). Empiriske kumulative distribusjonsfunksjoner, heretter kalt eCDF, muliggjør en vurdering av balanse over hele den empiriske fordelingen av kovariatene, og ikke

bare gjennomsnittet og varians. Den maksimale eCDF forskjellen, også kalt Kolmogorov-Smirnov testen, har blitt anbefalt og brukt som et alternativ til standardiserte gjennomsnittsforskjeller i vurderingen av balanse. Den gjennomsnittlige eCDF forskjellen kan også brukes, men er ikke like mye forsket på. Verdiene til både maksimal og gjennomsnittlig eCDF varierer mellom 0 og 1, og verdier nærmere 0 indikerer god balanse, men det finnes ingen spesifikke anbefalinger for hvilke verdier disse bør ha (Greifer 2022a).

Det anbefales at alle disse statistiske målene bør tas i betraktning når man vurderer balanse, særlig hvis én av målene fanger opp ubalanse, og det er disse anbefalingene det har blitt tatt utgangspunkt i når balansen av de matchede settene vurderes (Greifer 2022a; Ho et al. 2007, 222). Grensen jeg har valgt å sette når kvaliteten på matchingen vurderes er standardiserte gjennomsnittsforskjeller på maks 0,05 og helst lavere, variansforhold på maks 2 og helst så nærme 1 som mulig, og så lave eCDF verdier som mulig. I tillegg til balanse, vurderes kvaliteten også utfra gjenværende utvalgsstørrelse, i tråd med eksisterende anbefalinger som nevnt tidligere. Etersom både Nearest Neighbor beholder alle behandlede enheter, er det kun med Coarsened Exact matching dette må tas stilling til. Her har det blitt tatt en avgjørelse om å beholde så mange behandlede enheter som mulig da det allerede er relativt få enheter med behandling («Protest»). I praksis betyr dette at spesifikasjonene rundt matchingen med denne metoden hovedsakelig har vært rettet mot å beholde flest mulig av de behandlede enhetene. Prosessen med å matche observasjonene og vurderingen av kvaliteten på disse redegjøres for og diskuteres mer i kapittel 5.

4.3.7 Hvordan estimere behandlingseffekt etter matching

Etter gjennomført matching kan behandlingseffekt estimeres. I denne analysen er utfallsvariabelen en kontinuerlig variabel, og da brukes det en lineær regresjonsmodell. Noe som må tas stilling til når effekter skal estimeres er hvorvidt kovariatene skal inkluderes i modellen. Selv om matching reduserer avhengighet av riktige spesifikasjoner i utfallsmodellen, kan det likevel være hensiktsmessig å inkludere kovariater av flere grunner. Det kan gi økt presisjon til de estimerte effektene, og redusere skjevhet ytterligere dersom det er gjenværende ubalanse etter matchingen. Hvis matchingen reduserer kovariatenes ubalanse i stor nok grad eller at utfallsmodellen er riktig spesifisert vil inkludering av kovariater gi de samme estimerte effektene som en modell uten kovariater. Av den grunn blir de estimerte effektene ekstra robuste (Greifer 2022c).

Det er flere måter å inkludere kovariatene på, der den enkleste er å inkludere dem som hovedeffekter slik som i en tradisjonell regresjonsanalyse. En slik fremgangsmåte vil derimot ikke tillate en tolkning av konstantleddet, som kan være nyttig å ha med i noen tilfeller. Man kan derfor sentrere kovariatene på deres gjennomsnitt i målpopulasjonen, om det er det opprinnelige utvalget i ATE, de behandlede enhetene for ATT, eller ATM. De estimerte koeffisientene til kovariatene kan likevel ikke tolkes selv om de inkluderes i utfallsmodellen, da disse ikke er kausale effekter og er mest sannsynlig konfunderte. Kun konstantleddet og estimert behandlingseffekt kan gis en kausal tolkning, og Greifer (2022c) anbefaler derfor at outputen til utfallsmodellen begrenses til de to. Kovariater som har blitt sentrert på gjennomsnittet omtales som sentrerte kovariater videre i oppgaven.

Det må også tas stilling til hvordan usikkerhet skal estimeres i analysen. Ifølge Greifer (2022c) fungerer «cluster-robust standard error» og Bootstrap godt i estimering av usikkerhet i matching. Robuste standardfeil, også kjent som Huber-White standardfeil eller sandwich standardfeil, justerer de modellbaserte standardfeilene ved å bruke den empiriske variasjonen til residualene. Denne typen standardfeil er mer robuste for brudd på en del av forutsetningene som kreves for at vanlige standardfeil skal være gyldige, blant annet heteroskedastisitet (Cameron og Miller 2015, 319). Det anbefales å bruke robuste standardfeil til effektestimering etter Coarsened Exact stratum matching.

«Cluster-robust standard error», som jeg har oversatt til *klyngerobuste standardfeil* er en versjon av robuste standardfeil som kan brukes for å ta hensyn til avhengighet mellom observasjoner i grupper, som i dette tilfellet er matchede par. Den gjør ingen antagelser om uavhengighet innenfor en gruppe, men antar uavhengighet mellom gruppene (Mansournia et al. 2020, 349). Det anbefales at denne typen standardfeil brukes i de fleste tilfeller, blant annet med Nearest Neighbor og 1:1 Coarsened Exact Matching (Greifer 2022c). Utfordringen med denne typen standardfeil er at den fungerer best med et større antall grupper, da få grupper kan være vanskelig å håndtere. Cameron og Miller understreker at det ikke finnes en entydig grense på hva som regnes som for få grupper til at klyngerobuste standardfeil kan brukes uten utfordringer, der tallet kan variere fra 20 til 50 grupper (2015, 319).

Datasettet som brukes i denne analysen har kun 34 observasjoner med behandling, som gjør at med 1:1 matching blir det bare 34 matchede par eller grupper. Et alternativ til klyngerobuste standardfeil er «bootstrapping», som er en teknikk der utvalgsfordelingen simuleres ved å gjøre

gjentatte tilfeldige uttrekk og tilbakelegginger med utgangspunkt i et datasett, og estimere effektene i hvert bootstrap utvalg (Efron og Tibshirani 1993, 5). Det har blitt testet ut både klyngerobuste standardfeil og bootstrapping i estimeringen av usikkerhet i modellene, men forskjellene i estimert behandlingseffekt, standardfeil og konfidensintervall var minimale. Ettersom det er klyngerobuste standardfeil Greifer (2022c) anbefaler og hovedsakelig bruker i eksemplene sine, er det denne som brukes i modellene.

4.4 Intervju

Mens matching og deretter lineær regresjon benyttes for å undersøke hypotese 1, altså effekten av protester på aktivitet i Facebook-gruppen, har det blitt gjennomført et dybdeintervju for å undersøke den andre problemstillingen. Fordelen med dybdeintervjuer understrekes av Rubin og Rubin (2012, 3) sitert i Yeo et al.:

Ved bruk av dybdeintervjuer ... snakker forskere med de som har kunnskap om eller erfaring med problemstillingen av interesse. Gjennom slike intervjuer utforsker forskere i detalj andres erfaringer, motiver, og meninger, og lærer å se verden fra andre sine perspektiver enn deres egne (Yeo et al. 2014, 178. Min oversettelse)

Yeo et al. peker også på intervjuer kan avdekke betydning mennesker tilskriver deres erfaringer og sosiale verden. Og at selv om intervjuer i seg selv kan sees på som en symbolsk interaksjon, utelukker ikke dette muligheten for å oppnå kunnskap om den sosiale verden utenfor denne interaksjonen. De erkjenner også at et forskningsintervju er et samspill mellom deltaker og forsker, og at dette samspillet vil påvirke formen og egenskapene til dataene som genereres. Intervjudata kan sies å være en viktig måte å forstå andre menneskers liv på, og inkluderer eksplisitte tolkninger og forståelser av hendelser (Yeo et al. 2014).

Gitt at dybdeintervju er en godt egnet metode for å gjøre et dypdykk i meninger, oppfatninger, og tolkninger av hendelser, er intervju av en representant fra SIAN vurdert som en passende og naturlig fremgangsmåte for å undersøke SIAN sitt forhold til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom de to arenaene. Et dybdeintervju gir meg muligheten til å utforske blant annet hvilke vurderinger SIAN gjør i forbindelse med gjennomføring av gatemarkeringer, hvorfor de tyr til virkemidler slik som koranbrenning, hvordan og hvorfor digitale plattformer brukes som

de gjør, og hvordan de oppfatter sammenhengen mellom det som skjer på gaten og det som skjer på nett.

4.4.1 Fremgangsmåte og gjennomføringen av intervjuet

Jeg kontaktet SIAN direkte ved å sende inn en henvendelse via kontaktskjemaet deres på nettsiden. I henvendelsen beskrev jeg kort hvem jeg er og temaet for masteroppgaven, der jeg spurte om noen fra SIAN hadde lyst å stille opp til et intervju, og da helst noen med god kjennskap og erfaring med organisasjonen. Henvendelsen understreket også at fokuset i oppgaven var rettet mot organisasjonen og vervene, ikke personlige opplysninger og privatliv. Jeg ble senere kontaktet på e-post av SIAN-leder Lars Thorsen som skrev at han kunne stille opp på intervju, og kontaktinformasjon ble utvekslet. All kommunikasjon foregikk via e-post.

Fysiske intervjuer som er ansikt til ansikt har tradisjonelt sett vært den foretrukne måten å gjennomføre intervjuer på, da det har blitt hevdet at slike intervjuer gir bedre grunnlag for at det etableres god relasjon mellom forskeren og deltakeren, og at det kan tas hensyn til ikke-verbal kommunikasjon. Likevel vil det være situasjoner der fysisk intervju ikke er mulig, og da er digitale intervju et godt alternativ (Yeo et al. 2014, 182). En potensiell ulempe med digitalt intervju er at man kan gå glipp av fysiske signaler, noe som kan signalisere andre synspunkter enn det som har blitt sagt muntlig eller gi pekepinn på detaljer som bør undersøkes nærmere (Yeo et al. 2014, 182).

Grunnet pandemi og økonomiske begrensninger ble det sammen med Thorsen bestemt at det passet best å ta intervjuet digitalt på Zoom. Gode kameravinkler gjør det også mulig å fange opp fysiske signaler slik som kroppsspråk og ansiktsuttrykk, så et digitalt intervju ble vurdert som et godt alternativ i dette tilfellet. En annen fordel er at begge parter kan gjennomføre intervjuet et sted de er trygge, kan konsentrere seg, som er komfortabelt, og privat, som er et ideelt miljø å gjennomføre intervjuet i (Yeo et al. 2014, 207).

De fleste kvalitative intervjuer er enten ustrukturerte eller semistrukturerte. Fordelen med semistrukturerte intervjuer er at deltakeren har større frihet til å gi beskrivelser og svare med egne ord, være med på å forme prosessen, og det gir en viss åpenhet for retningen dialogen kan ta, som igjen kan gi en åpning til å undersøke og utforske det som blir sagt (Smith et al. 2021, 199, 202; Yeo et al. 2014, 183-184). Samtidig vil en semistruktur tillate at intervjuet blir

veiledet av forskeren slik at relevante temaer og spørsmål blir dekket (Smith et al. 2021, 202). Det ble lagd en intervjuguide for et semistrukturert intervju, med totalt 15 spørsmål fordelt på 3 temaer: introduksjon av SIAN og leders rolle i organisasjonen, strategi og virkemidler, og SIANs syn på nett- og gateaktivitet og sammenhengen mellom disse. Intervjuguiden er inkludert som Vedlegg A. Et kombinert informasjonsskriv og samtykkeskjema (se Vedlegg B), samt en detaljert beskrivelse av hvilke temaer og typer spørsmål som kom til å bli stilt under intervjuet ble sendt til Thorsen i god tid før intervjuet. Tidspunkt for intervjuet, forventet lengde, og en Zoom-lenke ble avklart og sendt på mail i forkant av intervjuet. Jeg fikk også bekreftet at jeg kunne ta lydopptak av intervjuet og bruke navnet hans i masteroppgaven, da anonymisering ville være vanskelig og lite hensiktsmessig.

Intervjuet fant sted tirsdag 22. februar, og varte i 90 minutter. Intervjuguiden ble brukt som utgangspunkt i de spørsmålene som ble stilt, men noen ganger ble det tatt i bruk ledende spørsmål. Ifølge Yeo et al. (2014) kan det være nyttig å eksplisitt rette deltakerens oppmerksomhet mot et tema, eller spesifikk aspekter ved et tema som forskeren vil vite mer om, men som deltakeren ikke har tatt opp selv. Ved bruk av ledende spørsmål må man imidlertid være klar over at en slik fremgangsmåte kan påvirke deltakerens respons (Yeo et al. 2014, 196).

Transkriberingsteknikken jeg har valgt å bruke er «intelligent verbatim». Denne teknikken innebærer å utelate fyllord, nøling og lyder slik som hosting, og det kan gjøres lett redigering og fjerning av irrelevante ord (Eppich, Gormley, og Teunissen 2019, 91). En slik transkriberingsteknikk gjør det mulig utelate tilfeller der personen sier noe feil og korrigerer seg selv, og heller inkludere den endelige setningen som deltakeren mente å si, slik de mest sannsynlig ville fremstilt seg selv i skriftlig format (McMullin 2021, 2). Intelligent verbatim er med andre ord på et lavere detaljnivå, er mer leservennlig, og legger fokuset på det som blir sagt fremfor hvordan det blir sagt.

4.5 Etiske hensyn

Det er en rekke forskningsetiske hensyn det må tas stilling til når kvalitative data fra intervju og kvantitative data fra sosiale medier håndteres. Frivillig og informert samtykke, konfidensialitet, og bruken av Facebook-data diskuteres her.

Frivillig og informert samtykke fra deltakerne er et helt sentralt prinsipp i samfunnsforskningen. Dette betyr at de får tilstrekkelig med informasjon slik at de kan ta en beslutning om de skal delta i studien eller ikke, og at denne beslutningen er uten noen form for press (Webster, Lewis, og Brown 2014, 87; 92). Det har blitt etablert praksis i samfunnsvitenskapelig forskning å be deltakerne om å signere kombinerte informasjonsskriv og samtykkeskjemaer slik at deltakeren har mottatt detaljert informasjon skriftlig og forskeren får skriftlig bevis på samtykke (Bryman 2016, 131).

Som nevnt tidligere i teksten fikk Lars Thorsen tilsendt et informasjonsskriv og samtykkeskjema i forkant av intervjuet, i tillegg til en beskrivelse av prosjektet i henvendelsen til SIAN og i e-post korrespondansen. Det har med andre ord vært stor grad av åpenhet rundt prosjektet og temaet for masteroppgaven. Det var også mulig å stille spørsmål både før og etter intervjuet, og det ble opplyst om hvordan dataene ville bli behandlet i etterkant av intervjuet. Jeg sendte det ferdige transskriptet i sin helhet på e-post til Thorsen slik at han fikk muligheten til å godkjenne og eventuelt redigere eller spesifisere utsagn, og han bekreftet at jeg kunne bruke det slik det er.

Konfidensialitet og anonymitet er et annet prinsipp som etablerte etiske regler understreker at forskere skal prøve å opprettholde så langt det lar seg gjøre. Dersom det ikke er mulig å gjennomføre en studie uten å love fullstendig konfidensialitet er dette noe forskeren må være åpen om når deltakere rekrutteres (Webster, Lewis, og Brown 2014, 96; 99).

I mitt tilfelle ville det vært vanskelig å operere med en anonym informant, og heller ikke hensiktsmessig. Lars Thorsen er en aktiv deltaker i den offentlige arenaen og ofte i mediens søkelys, og ville mest sannsynlig ha blitt identifisert basert på utsagn i intervjuet og det faktum at han er blant de mest aktive i organisasjonen med god kjennskap til SIAN. Gitt at dette er en analyse av SIAN som organisasjon på mesonivå og at jeg i henvendelsen understreket at ønsket var å intervju en representant fra SIAN med fokus på organisasjonen og ikke private opplysninger, spurte jeg eksplisitt om fullt navn og stillingstittel kunne brukes i masteroppgaven. Dette ble bekreftet av Thorsen på mail og i det signerte samtykkeskjemaet.

Å forske på ytre høyre gir noen unike etiske utfordringer. Svært få har personlig erfaring med eller personlige kontakter til ytre høyre, og de fleste som studerer ytre høyre er tydelig distanserte fra emnet de studerer. Dette kan gjøre det vanskelig å vurdere den etiske

forpliktelsen man eventuelt har til et ytre høyre fokusert på å styrke rasemessige, religiøse og nasjonale ulikheter ved å spre usannheter, som strider med den bredere etiske oppfatningen om sosial rettferdighet og sannhet. En annen utfordring er at å studere ytre høyre i selv gir publisitet til disse kontroversielle ideene og organisasjonene, en utfordring som ikke kan løses, men lindres ved å fokusere på for eksempel strukturen til ytre høyre fremfor ideologi og medlemmenes tro (Blee og Latif 2021, 51). Sistnevnte kan sies å være gjeldende for denne masteroppgaven da fokuset er effektene av SIAN sine proster og ikke det islamfiendtlige budskapet.

Forskning på sosiale medier og internett har åpnet for nye etiske problemstillinger, blant annet knyttet til informert samtykke og skillet mellom offentlig og privat informasjon. Fordelen med sosiale medier er at disse dataene ikke er påvirket av forskeren, og nettaktivitet kan observeres diskret (Muis, Klein, og Dijkstra 2021, 149). Dette åpner derimot opp for diskusjonen om hvorvidt og hvordan samtykke skal innhentes.

En dimensjon rundt de etiske begrensningene som bør forventes ved innsamling av Facebook-data er informasjonens offentlige/private karakter, som refererer til i hvilken grad brukere med rimelighet kan forvente å bli observert av fremmede i den konteksten de produserer informasjon som det samles inn data på. Skillet mellom offentlig og privat informasjon er ganske nyansert på Facebook, men i utgangspunktet kan det argumenteres for at innlegg på offentlige sider eller grupper, og interaksjonene på disse innleggene, tilhører den offentlige debatten på Facebook (Mancosu og Vegetti 2020, 4). Selv om brukerne ikke har gitt eksplisitt samtykke til å bruke dataene deres, er Facebook en plattform der man kan presentere synspunkter i det fri. Så jo mer en situasjon er anerkjent for å være offentlig, jo mindre er man forpliktet til å søke etter informert samtykke og beskytte brukernes konfidensialitet og anonymitet. Dessuten er informert samtykke fra alle praktisk vanskelig å få til når det involverer så mange mennesker, og etiske problemstillinger er mindre problematiske når det er snakk om store datasett med anonymiserte data (Muis, Klein, og Dijkstra 2021, 149-150).

I mitt tilfelle er det vurdert som lite etisk problematisk med datainnsamling i SIAN sin Facebook-gruppe av flere grunner. For det første er den offentlig, og det samme kan sies å gjelde innleggene publisert av brukerne. For det andre er det ikke er samlet inn informasjon om hvert enkelt innlegg og dets innhold, men heller statistikk for overordnet aktivitet per dag. Dette gjør at datasettet er kun bestående av anonyme data, og brukerne kan ikke bli identifisert.

Kapittel 5:

Kvantitative data

Dataene brukt for å undersøke protesters effekt på nettaktivitet i Facebook-gruppen til SIAN presenteres i dette kapitlet. Etter Cambridge Analytica skandalen i 2018, har Facebook begrenset mulighetene for å samle inn data fra plattformen. Av den grunn har datainnsamlingen foregått gjennom CrowdTangle, et verktøy eid av Facebook og hyppig brukt av forskere for å studere innhold og trender på Facebook. Variablene brukt i analysen presenteres og visualiseres.

5.1 Data fra Facebook

SIAN har en egen Facebook-gruppe kalt «Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN)» som ble opprettet april 2014. Etersom Facebook kan sies å være den største digitale plattformen til SIAN, er det dette mediet som undersøkes i analysen. Reglene for bruk av gruppen understreker at «Facebookgruppen har til hensikt å informere om organisasjonen Stopp islamiseringen av Norge (SIAN).», men samtidig påpekes det at organisasjonen ikke nødvendigvis deler alle synspunkter som diskuteres i gruppen. Ekstreme ytterliggående holdninger slik som rasisme, nazisme, støtte til Anders Behring Breivik, oppfordringer til vold, og «anti-hvite» konspirasjonsteorier er ikke akseptert og vil bli slettet av moderatorene. Facebook-gruppen er også åpen og tilgjengelig for alle, også ikke-medlemmer. Man kan altså lese og publisere innlegg, kommentere, like og dele innlegg, og se hvem som er medlem i gruppen uten å selv være medlem.

Det som det har blitt samlet inn informasjon om er statistikk knyttet til aktivitet i gruppen per dag. Etersom det understrekes i grupperegulene at artikler som er 2 år eller eldre kan bli slettet og ryddet opp i, er det tatt en avgjørelse om å begrense datainnsamlingen til tidsperioden 2020-2021. Selv om gruppen er åpen og offentlig, kan ikke en automatisert innsamling av Facebook-data skje helt uten videre da Facebook har gjort innstramminger i senere år på tilgang til verktøy som muliggjør analyse av trender og offentlig innhold. I 2018 ble det kjent at det britiske konsultasjonsfirmaet Cambridge Analytica i mange år hadde samlet inn delvis privat informasjon om 87 millioner brukere uten deres samtykke. Informasjonen ble brukt i

profileringen av brukere basert på blant annet psykologiske egenskaper, samt politiske og religiøse synspunkter, med det formål å bruke informasjonen til målrettede politiske reklamekampanjer (Bruns 2019, 1547; Mancosu og Vegetti 2020, 3).

I kjølvannet av denne skandalen besluttet Facebook å gjøre en drastisk innstramming i tilgangen til sitt «Application Programming Interface» (API), et hovedverktøy brukt av forskere i mange år for å samle inn data på blant annet kommentarer og reaksjoner på offentlige innlegg for å studere innvirkningen sosiale medier har på samfunnet. Som den eneste Facebook autoriserte måten for forskere og andre tredjeparter til å samle inn data fra plattformen, kuttet denne innstrammingen av muligheten for uavhengige aktører til å gjennomføre forskning på relevante temaer innenfor politisk og sosial adferd (Mancosu og Vegetti 2020, 1).

5.1.1 CrowdTangle

Den eneste muligheten for uavhengige aktører til å analysere Facebook-data i dag er CrowdTangle, et verktøy og søkemotor som lar brukeren følge, analysere, og rapportere offentlig innhold på Facebook, Instagram, og Reddit. Tjenesten brukes blant annet av forskere, journalister, og organisasjoner (Bleakley 2022). CrowdTangle ble kjøpt opp av Facebook i 2016, og har siden operert delvis uavhengig frem til tjenesten ble flyttet inn under Facebook sitt eget integritetsteam i 2021 (Roose 2021).

Informasjon som CrowdTangle sporer er når et innlegg ble publisert, hvilken type innlegg det er (video, bilde, eller tekst), hvilken Facebook-side eller konto som publisert innlegget eller i hvilken gruppe innlegget ble publisert i, og hvor mange interaksjoner innleggene får. Interaksjoner er en samlebetegnelse på reaksjoner, kommentarer, og delinger. Reaksjoner viser til når brukere reagerer på et innlegg med et likerklubb, hjerte, trist, sint, haha, wow eller omtanke-emoji. CrowdTangle oppgir ikke teksten til kommentarene, kun antallet (B. Silverman 2022). Det hentes bare ut informasjon om offentlige sider, kontoer, og grupper, så innlegg med geografiske eller aldersbegrensninger, private kontoer, lukkede grupper, eller innhold som har blitt slettet i ettertid vil ikke fanges opp i CrowdTangle. Det kan heller ikke sies noe om rekkevidden på et innlegg, hvor mange som har sett det, eller demografisk informasjon om brukerne. CrowdTangle kan med andre ord si hvor mange likerklubb et innlegg har fått, men ikke hvem som har likt innlegget, hvor de er fra, eller alder (Bleakley 2022).

«Intelligence» er en funksjon i CrowdTangle som kan brukes til å undersøke én eller flere sider, kontoer, og grupper for å se trender over tid, og visualisere disse trendene i grafer. Tidsperioden man ønsker å undersøke kan spesifiseres, det er mulig å sammenligne flere datoer, og informasjonen kan grupperes i ulike tidsintervaller. Informasjon *Intelligence* tar for seg er totalt antall interaksjoner, videovisninger, interaksjonsfrekvens, antall innlegg, og antall følgere/likerklikk/medlemmer som en Facebook-konto/side/gruppe har (Miles 2022). Interaksjonsfrekvens beregnes ved å legge sammen alle interaksjonene i en gitt tidsperiode, for å så dele på antall innlegg, og igjen dele på antall følgere/likerklikk/medlemmer i samme tidsperiode, og deretter multiplisere med 100 (B. Silverman 2022).

5.2 Datainnsamling og variabler

Innsamlingen av data på SIAN sin facebook-gruppe ble gjennomført ved å bruke og laste ned data fra *Intelligence* i CrowdTangle (CrowdTangle Team 2022). Tidsperioden ble satt til 1. januar 2020 – 31. desember 2021, og dataene ble gruppert med et tidsintervall på per dag. Det resulterende datasettet inneholder 731 observasjoner der hver observasjon eller rad er en dato, eksempelvis 1. januar 2021. Datasettet inneholder informasjon om 114 variabler, blant annet antall medlemmer på det aktuelle tidspunktet, antall innlegg, totalt antall reaksjoner samt likerklikk, hjerte, trist, sint, haha, wow eller omtanke-emojier. Variablene fra CrowdTangle som brukes i analysen er interaksjoner per innlegg og medlemsøkning målt i prosent. I tillegg til disse er det også blitt lagt til 2 ekstra variabler i datasettet: en dikotom protestvariabel og mediedekning. Alle variablene beskrives og diskuteres i seksjonen under.

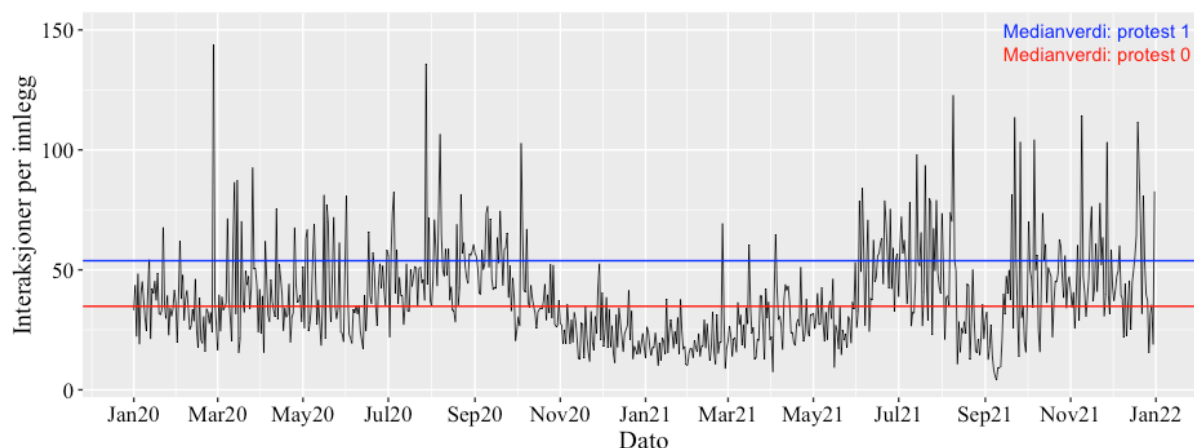
5.2.1 Avhengig variabel

Det er flere mulige måter aktivitet kan defineres og måles på. Hvor mye brukere publiserte målt i antall innlegg, totalt antall delinger i gruppen, kommentarer, reaksjoner generelt eller spesifikke reaksjoner slik som sinne eller omtanke, interaksjonsfrekvens, eller totalt antall interaksjoner. De to sistnevnte sammen med interaksjoner per innlegg var tre avhengige variabler som ble vurdert og testet ut som et mål på aktivitet. Med totalt antall interaksjoner var det svært stor og ujevn spredning i dataene med såpass upresise estimater at variabelen ble vurdert som vanskelig å håndtere i en analyse og dermed uaktuell. Interaksjonsfrekvens og interaksjoner per innlegg hadde så og si perfekt korrelasjon, og avgjørelsen falt på å bruke sistnevnte som analysens avhengige variabel, eller utfallsvariabel.

Interaksjoner per innlegg beregnes ved å ta det totale antallet interaksjoner for en spesifikk side eller konto i en gitt tidsperiode, og dele dette tallet med det totale antallet innlegg i samme tidsperiode (B. Silverman 2022). Det må understrekes at interaksjoner gjenspeiler datoen innlegget ble opprettet, ikke datoen interaksjonen fant sted. Dersom en bruker liker et innlegg som ble publisert for én uke siden, vil likerklikket altså registreres på den datoen innlegget ble publisert. Dette betyr at interaksjoner per innlegg er et mål som kan endre og oppdatere seg over tid, for eksempel vel at gamle innlegg deles og likes på et senere tidspunkt.

Figur 4 illustrerer antall interaksjoner per innlegg hver dag i perioden 2020-2021, med høyeste verdi på 143,87 og laveste på 4,11. Den blå horisontale linjen viser medianverdien til interaksjoner per innlegg de dagene SIAN har gjennomført en protest, som er på 53,8. Medianverdien til dager uten protest ligger på 34,8.

Figur 4: Interaksjoner per innlegg i Facebook-gruppen, 2020-2021

Kommentar: Dataene er hentet fra CrowdTangle, og figuren er laget med ggplot2 (Wickham 2016)

5.2.2 Behandlingsvariabel

SIAN sine protester er den sentrale uavhengige variabelen og behandling i analysen.

Informasjon om protestene er hentet fra den offisielle nettsiden til SIAN. Datasettet er samlet inn av Øyvind Bugge Solheim ved C-Rex Senter for Ekstremismeforskning. Datamaterialet inkluderer alle aktiviteter planlagt og gjennomført av SIAN siden 2008, men det er kun aktiviteter gjennomført årene 2020 og 2021 som er inkludert i denne analysen. Den uavhengige variabelen omtales som protest i denne oppgaven. Selv om Sian og mediene blant

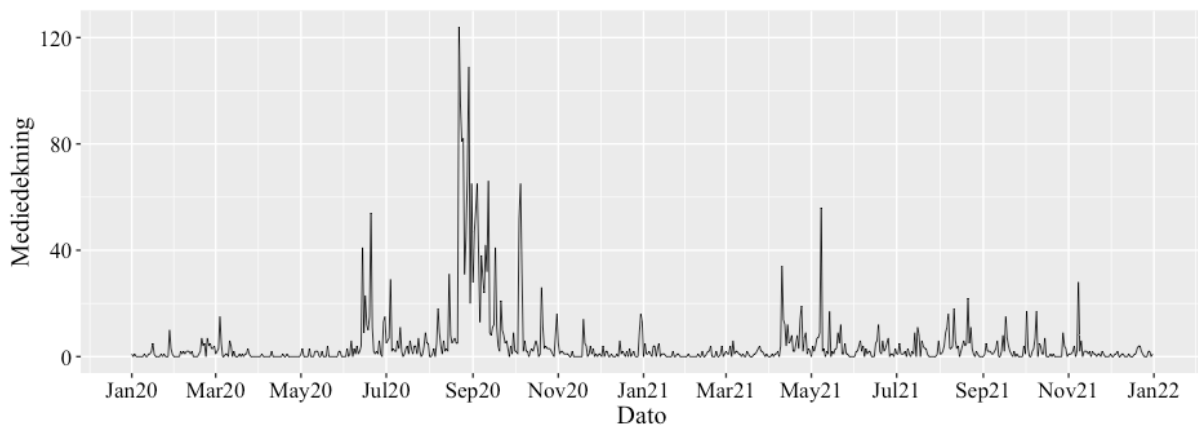

5.2.3 Kovariater

Omtaler av SIAN i media

Mediedekning rundt SIAN brukes også som uavhengig variabel i analysen, som kovariat som observasjonene matches på. Den er med andre ord ikke i fokus i analysen presentert i kapittel 6. Tall på medieomtaler av SIAN er hentet fra Atekst Retriever. Dette er et digitalt og søkbart mediearkiv som samler nyheter, artikler fra nettsider, og innlegg fra både trykt og digitale medier, samt TV og Radio (Retriever 2021). Figur 7 viser antall daglige omtaler av SIAN i perioden 2020 til 2021. Søket inkluderer treff på norske, svenske, danske, og finske kilder, samt alle nettsider og medier som fanges opp i Atekstst. Det inkluderer også mer kontroversielle sider som Resett, Document.no, og Human Rights Service. Variabelen er ment å fange opp alle omtaler av SIAN, ikke bare fra tradisjonelle medier.

Figur 6: Omtaler av SIAN i media, 2020-2021

Kommentar: Dataene er hentet fra Atekst Retriever og figuren er laget med ggplot2 (Wickham 2016). Søkeord: «Stopp Islamiseringen av Norge» AND «SIAN» OR «SIAN-markering» OR «Lars Thorsen».

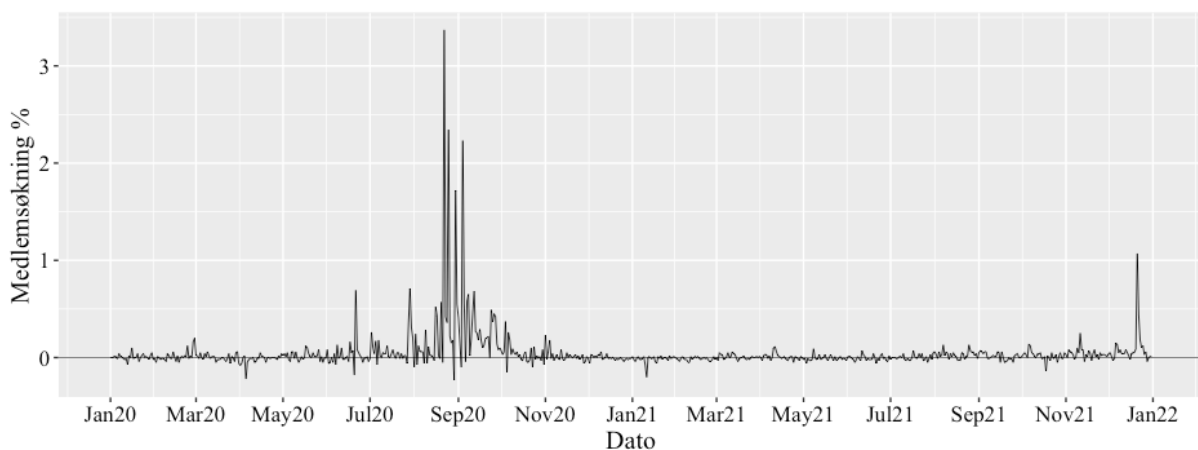
Høyt nivå av mediedekning rundt SIAN er ikke nødvendigvis på grunn av protester eller andre offisielle aktiviteter, men kan også være når organisasjonen havner i søkelyset av andre grunner som ikke er direkte knyttet til protester. Eksempler på dette er blant annet når SIAN-leder Lars Thorsen tok på seg ansvaret på vegne av organisasjonen for å ha hengt opp et «jihadbanner» (Lavik 2021), Thorsens kontroversielle deltakelse i Debatten på NRK som i ettertid fikk mye kritikk og oppmerksomhet (Støre 2020; Teigen 2020), og drapet på en fremtredende SIAN-aktivist (Ditlefsen og Hamre 2021). Disse hendelsene engasjerte tilsynelatende mye aktivitet blant medlemmene i Facebook-gruppen, noe som kommer frem gjennom stikkprøver jeg gjorde i CrowdTangle.

Mediedekning kan fungere som et enkelt mål på synligheten SIAN får, både knyttet til aktiviteter de selv får, men også hendelser utenfor deres kontroll. Det antas at mye medieoppmerksomhet, da særlig negative omtaler, engasjerer medlemmene i Facebook-gruppen.

Medlemsøkning i Facebook-gruppen

Den tredje og siste uavhengige variabelen er medlemsøkning i Facebook-gruppen målt i prosent, og er hentet fra CrowdTangle. Ettersom gruppen allerede er åpen og tilgjengelig for alle, kan innmelding i gruppen være en pekepinn på støtte for SIAN. Man trenger ikke å være innmeldt i gruppen for å lese, skrive, like, kommentere og dele innlegg, så en innmeldelse i gruppen vil ikke gi mange flere fordeler enn at man kan få varsler om nye innlegg eller at det vises i feeden. Figur 8 viser medlemsøkningen i Facebook-gruppen målt i prosent. Gruppen opplevde en betydelig økning sommeren og tidlig høst 2020, en periode med mye aktivitet fra SIAN, opptøyer som reaksjon på markeringene deres, og medieoppmerksomhet. Den aller største økningen skjedde i forbindelse med SIAN sin markering på Festplassen i Bergen 22. august 2020, med en økning på 3,37% som utgjorde 298 flere medlemmer. I 2021 var det kun én betydelig medlemsøkning, som er den 21. desember 2021, 2 dager etter koranbrenningen foran Oslo Rådhus. Ellers har det holdt seg forholdsvis stabilt det året.

Figur 7: Medlemsøkning (%) i Facebook-gruppen, 2020-2021

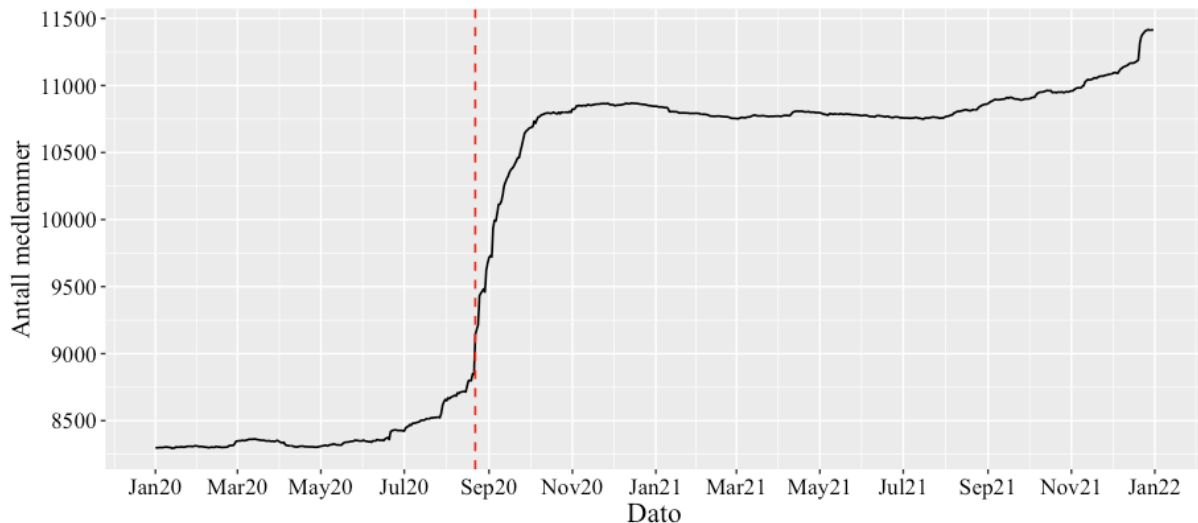

Kommentar: Dataene er hentet fra CrowdTangle, og figuren er laget med ggplot2 (Wickham 2016)

Figur 9 viser det totale antallet medlemmer i Facebook-gruppen, og er også hentet fra CrowdTangle. Variabelen brukes ikke i analysen selv om det er inkludert i datasettet, men

illustreres her for å vise hvor mye gruppen vokste i form av antall medlemmer i løpet av august og september 2020. Den røde stiplede linjen markerer datoen 22. august 2020, som kan sies å være startdatoen på den markante økningen.

Figur 8: Antall medlemmer i Facebook-gruppen, 2020-2021

Kommentar: Dataene er hentet fra CrowdTangle, og figuren er laget med ggplot2 (Wickham 2016)

Dersom man prøver å søke opp «Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN)» kommer det ikke opp noen treff, og vil man finne gruppen finnes den kun under «Innlegg» på søketreff. Det er med andre ord svært vanskelig å finne frem til gruppen, noe som ser ut som et «shadowban». Begrepet «Shadowbanning» viser til en modereringsteknikk som brukes for å utestenge brukere fra forum eller medier uten at brukeren selv blir varslet om at de har blitt utestengt. Som regel betyr dette at brukeren kan fortsette å publisere som normalt, men innleggene vil være skjult i andre sin feed, vanskelig å finne i søkefelt, eller gjennom bruken av emneknagg (Cole 2018; Cotter 2021).

Selv om begrepet refererer til en reell og vanlig moderasjonsteknikk brukt på mange internettforum i flere år, er shadowbanning blitt et begrep som sier noe om en persons politiske tro, der særlig fremtredende høyrepolitiske aktører har fremmet ideen om at Silicon Valley bruker shadowbanning for å legge hinder på konservative stemmer (Cole 2018). Facebook, Twitter og Instagram benekter at shadowbanning brukes i modereringen deres (Cole 2018), som gjør det vanskelig å fastslå helt sikkert om det er dette som har skjedd med SIAN sin Facebook-gruppe. Det antas likevel å være sannsynlig at en eller annen form for shadowbanning har skjedd på et ukjent tidspunkt, men dette kompliserer bruken av medlemsøkning som en

uavhengig variabel da (mangelen) på medlemsøkning ikke er naturlig hele eller deler av den perioden som undersøkes.

Manglende kovariat ikke inkludert i analysen

Som tidligere nevnt bør relevante kovariater, eller variabler, inkluderes i matchingen for å balansere ut den behandlede og kontrollgruppen, slik at en eventuell forskjell mellom gruppene skyldes behandlingen, og ikke en utelatt variabel. En faktor som burde vært inkludert i analysen i tillegg til de nevnt ovenfor er innlegg i gruppen som omhandler nyhetssaker om kriminalitet eller voldsgjerninger der det antas at gjerningsmannen er muslim. Slik beskrevet av Haanshuus (2018) og redegjort kort for i kapittel 2, deles og diskuteres slike hendelser hyppig på de digitale plattformene til SIAN. Dette er også gjeldende for Facebook-gruppen i den perioden som analyseres, der slike innlegg gjerne får ganske mange flere likerklikk og delinger sammenlignet med andre typer innlegg. Dette er basert på noen stikkprøver jeg har gjort i Facebook-gruppen gjennom CrowdTangle. Av praktiske årsaker har det ikke vært mulig å legge til en slik variabel ettersom det ville vært svært tidkrevende å kode disse innleggene hver dag i perioden 2020-2021. Forbedringspotensialet og en mulig løsning til dette drøftes i kapittel 6.

Kapittel 6:

Analyse

I dette kapitlet presenterer jeg først resultatene fra den kvantitative analysen, der det er blitt brukt matching og lineær regresjon for å estimere protesters effekt på nettaktivitet i Facebook-gruppen. Ettersom MatchIt i utgangspunktet ikke er ment for tidsseriedata, er enhetene mest sannsynlig korrelert med hverandre i tid. Hvordan dette har blitt løst diskuteres først. Deretter redegjør jeg for hvordan jeg har spesifisert matchingformelen og vurdert balanse. Videre vil de den estimerte behandlingseffekten presenteres. I tillegg er det også kjørt en ekstra tradisjonell tidsserieregresjon på det originale datasettet for å sjekke hvorvidt resultatene forblir de samme. Neste del av kapitlet tar for seg intervjuet med SIAN-leder Lars Thorsen.

6.1 Protesters effekt på aktivitet i Facebook-gruppen

6.1.1 Løsning på utfordringen med matching og tidsseriedata

Slik nevnt i kapittel 4 må det tas høyde for at enhetene kan være korrelert med hverandre og muligheten for interferens. Det er tenkelig at gjennomføringen av protester vil påvirke aktiviteten i gruppen de påfølgende dagene, da hovedsakelig mer dramatiske protester med stor grad av synlighet i mediene. I realiteten betyr dette at kontrollenheter uten behandling, eller dager uten protest, kan være påvirket av tidligere enheters behandling. For å illustrere med et konkret eksempel: SIAN sin Krenkefest foran Stortinget den 29. august 2020 bør ikke bli matchet med datoen 30. august 2020 da denne protesten førte til mye aktivitet og engasjement i gruppen. Selv om 30. august 2020 er registrert som en kontrollenhet i datasettet, er utfallsvariabelen «Interaksjoner per innlegg» påvirket av protesten dagen før og har en høy verdi som følge av dette. Denne datoen bør heller ikke matches med andre behandlede enheter uavhengig av den temporale avstanden mellom dem, ettersom kontrollenhetens verdi på utfallsvariabelen er påvirket av en annen protest på et tidligere tidspunkt.

Jeg har valgt å løse denne utfordringen ved å fjerne de to første dagene etter en protest fra det opprinnelige datasettet slik at de ikke kan bli matchet med en behandlet enhet. For å bruke eksempelet igjen så har 30. august 2020 og 31. august 2020 etter Krenkefesten 29. august 2020

blitt fjernet. Mens det opprinnelige datasettet besto av 731 observasjoner, er det nye datasettet brukt i matchingen bestående av 677 observasjoner.

6.1.2 Spesifikasjon av matchingformel og vurdering av matchingen

Som nevnt tidligere blir det matchede utvalget evaluert på to kriterier: balanse og gjenværende utvalgsstørrelse. Flere av matchingmetodene tilgjengelig i MatchIt har blitt testet ut, samt ulike måter å spesifisere og justere metoden på, der målet var å finne den formelen som ga best balanse og beholdt så mange behandlede enheter som mulig. Målpopulasjonen som effektestimeringen skal generalisere til ble i matchingprosessen satt til *gjennomsnittlig behandlingseffekt hos behandlede* (ATT). Metoden som ga best utslag i balanse er Coarsened Exact Matching, både som 1:1 og stratum matching. Ved 1:1 Coarsened Exact matching ble mahalanobis distansen brukt for å definere avstand mellom enhetene når de skulle matches i par etter å ha blitt delt inn i strata. Videre i oppgaven de to variantene av Coarsened Exact matching omtales som CEM 1:1-matching og CEM stratum-matching.

Strata, eller underklasser ble laget ved å manuelt spesifisere avskjæringspunktene som skulle brukes i forgrovingen av kovariatene slik at jeg kunne tilpasse og kontrollere matchingspesifikasjonene, og dermed passe på at flest mulig enheter ble beholdt samtidig som at balansen ble bra nok. «Mediedekning» ble manuelt delt opp i totalt tolv underklasser i 1:1 matchingen, og 15 underklasser i stratum-matchingen. «Medlemsøkning» ble delt opp i undergrupper basert på Sturges' formel⁶, som bestemmer det ideelle antallet og størrelse på gruppene dataene bør deles inn i når totalt antall observasjoner er gitt (Sturges 1926).

I tillegg til de to typene Coarsened Exact Matching, har jeg også valgt å inkludere Nearest Neighbor i den videre analysen selv om denne metoden ga noe dårligere balanse. Grunnen til dette er at et par behandlede enheter blir ikke matchet og dermed fjernet fra datasettet med Coarsened Exact matching. Som nevnt tidligere matcher Nearest Neighbor alle behandlede enheter til nærmeste kontrollenhet uavhengig av hvor stor avstanden potensielt kan bli, og det er ikke blitt satt en øvre grense på avstand mellom behandlet og kontrollenhet. Dette betyr altså at alle behandlede enheter inkluderes i det matchede datasettet. Etersom det allerede er relativt få behandlede enheter, kan fjerningen av et par behandlede enheter potensielt svekke den statistiske kraften til å kunne estimere effekter nøyaktig. For å sjekke om dette er tilfellet er

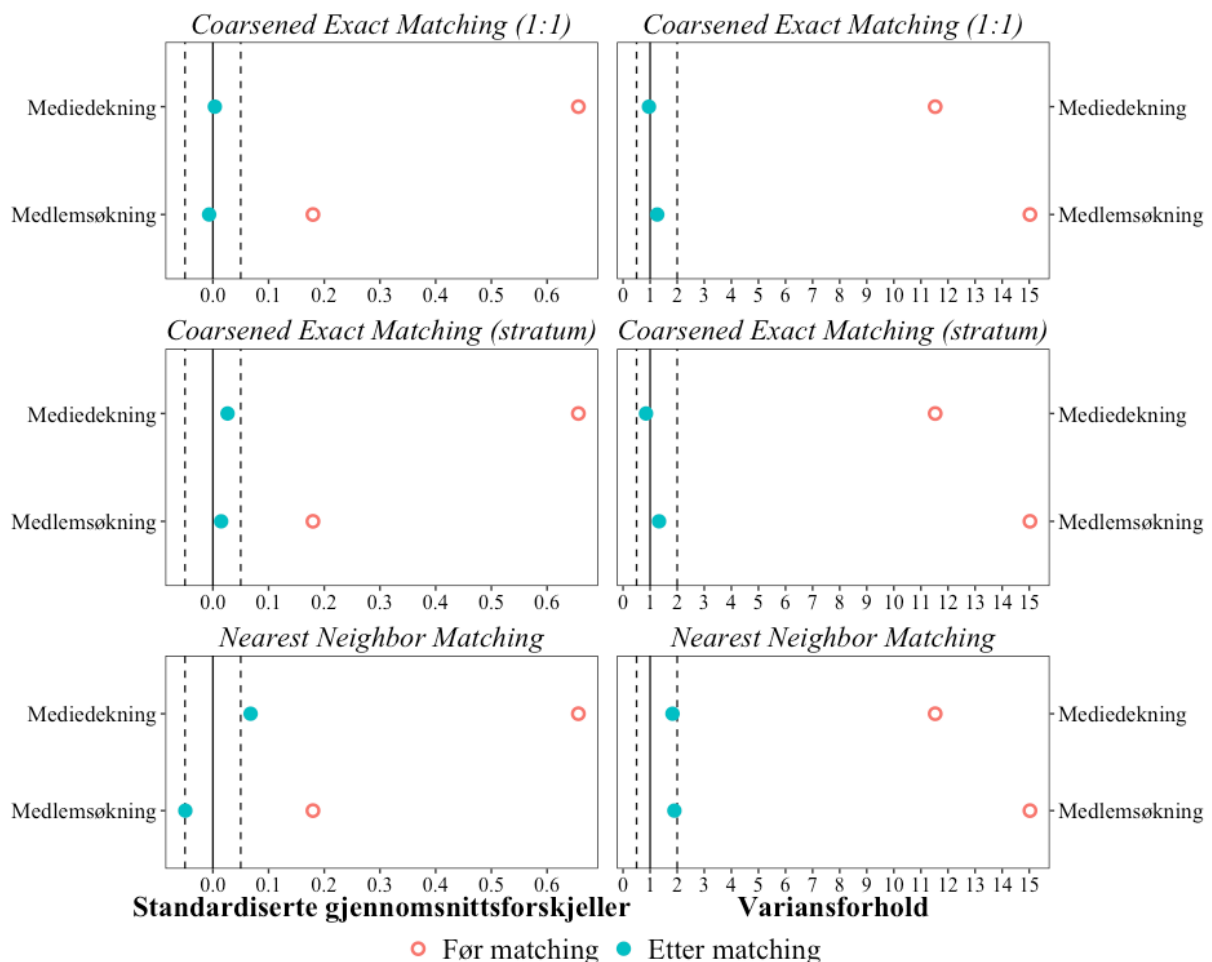
---

⁶ I MatchIt er «sturges» standardinnstillingen når kovariatene skal forgroves med Coarsened Exact Matching

Nearest Neighbor altså inkludert som en ekstra kontrollmetode som har litt dårligere balanse, men beholdt alle behandlede enheter.

Slik diskutert i kapittel 3, er metodene blitt vurdert ut fra en rekke statistiske mål på balanse, nemlig standardiserte gjennomsnittsforskjeller, variansforhold, og empiriske kumulative distribusjonsfunksjoner, heretter omtalt som eCDF. Kovariatenes balanse før og etter matching målt i standardiserte gjennomsnittsforskjeller (venstre kolonne) og variansforhold (høyre kolonne) er visualisert i figur 10. Jeg valgte å sette en maksgrense på 0,05 i standardiserte gjennomsnittsforskjeller, og variansforhold mellom 0,5 og 2. De stiplede linjene visualiserer disse grensene.

Figur 9: Kovariatenes balanse før og etter matching

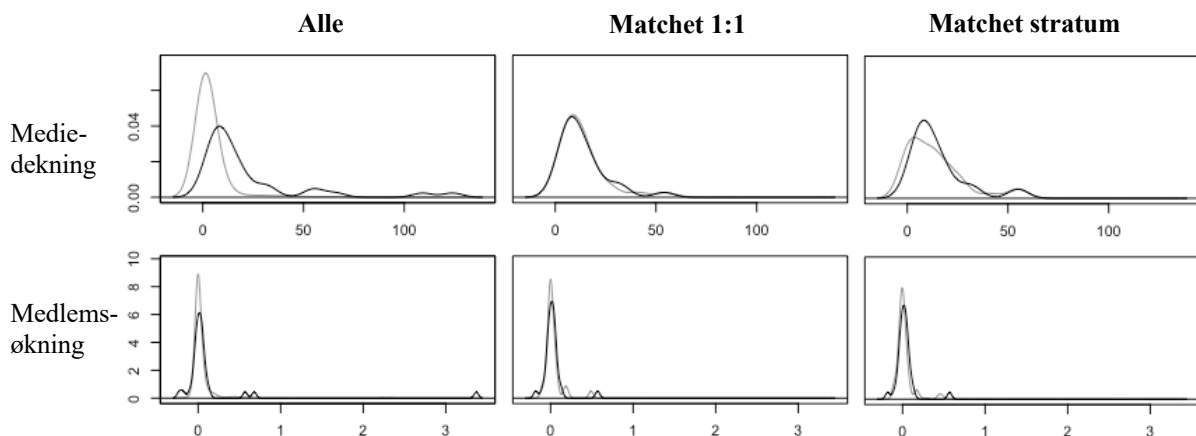
Kommentar: Figuren er lagd med R-pakkene «Cobalt» (Greifer 2022b) og «ggpubr» (Kassambara 2020).

Begge variantene av CEM lykkes i å balansere begge kovariatene slik at de havner innenfor grensen, både på standardiserte gjennomsnittsforskjeller og variansforhold. Med Nearest

Neighbor er det derimot mer variert. Den standardisert gjennomsnittsforskjellen til «Medlemsøkning» er akkurat på grensen, mens «Mediedekning» ligger over. Også når det gjelder variansforhold er begge kovariatene akkurat under grensen, mer nøyaktig 1,827 og 1,896.

For å få en idé om spredningen i dataene og balansen på tvers av kovariatverdiene, har de ulike metodenes ytelse i å balansere kovariatene også blitt undersøkt visuelt. Figur 11 illustrerer balansen til den fullstendige distribusjonen av kovariatverdiene, både hele det opprinnelige utvalget og etter Coarsened Exact matching. X-aksen viser verdiene til kovariatene og y-aksen viser tettheten til utvalget ved den kovariatverdien. Den svarte linjen tilsvarende den behandlede gruppen og den grå linjen til kontrollgruppen, og perfekt overlappende linjer indikerer god balanse.

Figur 10: Tetthetsplott over kovariatenes balanse etter CEM

Figur 10 viser at det i utgangspunktet er god balanse langs hele distribusjonen av verdiene til «Medlemsøkning». Den opprinnelige distribusjonen til «Mediedekning» er til sammenligning ganske dårlig balansert, men etter CEM 1:1-matching forbedret balansen seg betraktelig. Den er imidlertid noe dårligere balansert etter CEM stratum-matching. Det kan likevel konkluderes med at det lykkes med å balansere hele det gjenværende utvalget.

I tillegg til de statistiske målene nevnt ovenfor gir MatchIt også informasjon om eCDF verdiene. Tabell 1 oppsummerer all balansestatistikk etter matching, inkludert kovariatenes snittverdi i den behandlede gruppen og kontrollgruppen. På tross av manglende anbefalinger om eventuelle

maksgrenser på eCDF, både snitt og maks, kan disse verdiene slikt vist i Tabell 1 sies å være tilfredsstillende.

Tabell 1: Balansestatistikk etter matching

	Kovariater	Snitt, behandlet	Snitt, kontroll	Std. gjennomsnittsforskjeller	Variansforhold	eCDF snitt	eCDF max
CEM (1:1)	Mediedekning	13,367	13,267	0,004	0,957	0,014	0,067
	Medlemsøkning	0,026	0,030	-0,007	1,262	0,024	0,133
CEM stratum	Mediedekning	14,742	13,987	0,026	0,848	0,043	0,253
	Medlemsøkning	0,028	0,020	0,015	1,329	0,030	0,181
Nearest	Mediedekning	22,235	20,294	0,068	1,827	0,021	0,088
	Medlemsøkning	0,138	0,168	-0,050	1,896	0,076	0,206

I tillegg til balanse har kvaliteten på matchene også blitt vurdert utfra gjenværende utvalgsstørrelse, da hovedsakelig behandlede enheter. Som tidligere nevnt må ikke dette tas stilling til i tilfellet med Nearest Neighbor matching. Dette betyr i realiteten at enkelte behandlede enheter med ekstreme kovariatverdier kan tildeles kontrollenheter som i mindre grad ligner, men den totale utvalgsstørrelsen beholdes.

Coarsened Exact matching krever derimot at man i større grad følger med på gjenværende utvalgsstørrelse av behandlede enheter. Tabell 2 viser hvor mange enheter, både behandlede og kontroll, som ble igjen etter matchingen. Med CEM 1:1-matching var det 4 behandlede enheter som ikke ble tildelt en kontrollenhet og dermed fjernet fra datasettet. Med CEM stratum-matchingen var dette tallet 3. Jeg klarte ikke å ytterlig redusere dette tallet når andre spesifikasjoner ble prøvd ut. Etter stratum-matchingen er et større utvalg av kontrollenheter beholdt sammenlignet med CEM 1:1-matchingen, men de har blitt vektet slik at den effektive utvalgsstørrelsen er 55,97 selv om 588 kontrollenheter er beholdt.

Tabell 2: Gjenværende utvalgsstørrelse etter matching

	CEM (1:1)		CEM (stratum)		Nearest neighbor	
	Kontroll	Behandlet	Kontroll	Behandlet	Kontroll	Behandlet
Matchet	30	30	588 (55,97)	31	34	34
Ikke matchet	613	4	55	3	609	0

Kommentar: Effektiv (vektet) utvalgsstørrelse i parentes

For å oppsummere klarte begge variantene av CEM å gjennomføre matching innenfor grensene som var satt på standardiserte gjennomsnittsforskjeller og variansforhold, men CEM 1:1 presterte enda bedre sammenlignet med CEM stratum. Denne metoden derimot ikke å matche alle behandlede enheter slik at målpopulasjonen endres fra ATT til ATM. Ettersom det er gjort 1:1-matching med både CEM og Nearest Neighbor er den totale utvalgsstørrelsen i de matchede datasettene mye mindre enn i det originale datasettet. Dette gjelder også CEM stratum-matching, som på grunn av vektene gjør at den effektive utvalgsstørrelsen blir mye mindre på tross av at de fleste kontrollenheter er beholdt. Denne avveiningen mellom å beholde behandlede enheter og få et balansert utvalg er grunnen til at jeg har valgt å kjøre analysen med alle disse for å ta høyde for mulige variasjoner i den estimerte behandlingseffekten som kan komme av forskjeller i graden av balanse og utvalg. Vekten vil likevel tillegges CEM.

Medianverdien til analysens avhengige variabel er illustrert i tabell 3. Det er ikke blitt brukt gjennomsnitt som mål da enkelte observasjoner i datasettet, både dager med og uten protest, har ganske så høye verdier som trekker opp snittet betydelig. Medianverdi er vurdert som et bedre mål ved stor og skjev spredning i verdier.

Slik det kommer frem i tabellen er det noe forskjell mellom de ulike gruppene, der dager med protest har høyere antall interaksjoner per innlegg i Facebook-gruppen sammenlignet med dager uten protest. Etter Coarsened Exact Matching har denne forskjellen jevnet seg ut noe fordi de fire behandlede enhetene som ikke ble matchet og dermed ekskludert fra datasettet kan sies å være avvikere med svært høye verdier på både kovariater og den avhengige variabelen. Sammenligning av medianverdien til de to gruppene må gjøres med forbehold da variasjon i interaksjoner per innlegg kan skyldes andre faktorer enn protest.

Tabell 3: Medianverdier til utfallsvariabelen «Interaksjoner per innlegg»

Protest	Opprinnelig datasett		Nytt datasett		Etter CEM 1:1	
	Antall	Interaksjoner per innlegg	Antall	Interaksjoner per innlegg	Antall	Interaksjoner per innlegg
0	697	34,8	643	33,9	30	35,6
1	34	53,8	34	53,8	30	50,8

Kommentar: «Opprinnelig datasett» viser til datasettet før observasjoner ble fjernet i forbindelse med matching. «Nytt datasett» er datamaterialet matchingen ble gjennomført på

6.1.3 Estimering av behandlingseffekt etter matching

Estimering av behandlingseffekt på kontinuerlige utfall etter matching kan gjennomføres med en helt enkel lineær regresjon. Som nevnt i kapittel 3 kan det være nyttig å inkludere kovariatene brukt i matchingen ettersom det kan ytterligere styrke robustheten fordi det kan rette opp i gjenværende ubalanse og forbedre presisjon. Det er også anbefalt å bruke klyngerobuste standardfeil i de fleste typer analyser etter matching, med unntak av stratum-matching som krever robuste standardfeil.

I tillegg til typen standardfeil bør det også tas hensyn til at enhetene er plassert i par i egne underklasser når det har blitt gjennomført 1:1 matching, altså én behandlet enhet og én kontrollenhet. Dette gjøres ved å inkludere et eget «Cluster» argument. Effektestimering etter Nearest Neighbor, og CEM 1:1-matching gjøres altså med klyngerobuste standardfeil, både med og uten sentrerte kovariater, og inkludering av underklasser. Effektestimering etter CEM stratum-matching inkluderer også modeller med og uten sentrerte kovariater, i tillegg til robuste standardfeil og inkluderingen av vektorer.

Lineære regresjoner ble kjørt med en «Coefest» funksjon i R-pakken «lmtest» (Zeileis og Hothorn 2002), sammen med «Sandwich» pakken (Zeileis 2004) for å inkludere robuste og klyngerobuste standardfeil i estimeringen av behandlingseffekt. For å få med konstantleddet i modellen har sentrerte kovariater blitt inkludert i effektestimeringen. Dette ble gjort slik beskrevet i kapittel 4, nemlig at kovariatene ble sentrert på gjennomsnittet i målpopulasjonen. Etter anbefalingene til Greifer (2022c) inkluderes de derimot ikke outputen til utfallsmodellen da de ikke kan gis en kausal tolkning.

De estimerte behandlingseffektene er presentert i tabell 4. Totalt sett er det kjørt 6 utfallsmodeller. Etter hver type matching er det blitt kjørt én modell uten sentrerte kovariater i regresjonsformelen, og én modell der sentrerte kovariater er inkludert i estimeringen av behandlingseffekt og deretter fjernet fra outputen. For enkelhetens skyld vil det omtales som «med kovariater» eller «uten kovariater».

Tabell 4: Estimert behandlingseffekt etter matching

	CEM (1:1)		CEM (Stratum)		Nearest Neighbor	
	(1) Med kovariater	(2) Uten kovariater	(3) Med kovariater	(4) Uten kovariater	(5) Med kovariater	(6) Uten kovariater
Protest	17,47** (5,67)	17,49** (5,73)	22,73** (6,96)	12,45* (5,25)	11,67* (5,52)	11,98* (5,59)
Konstantledd	36,27 (2,20)	36,25 (2,38)	34,90 (1,32)	40,44 (2,04)	42,87 (2,58)	42,39 (2,93)

*Kommentar: Standardfeil i parentes. Robuste standardfeil brukes etter Coarsened Exact Stratum matching
Klyngerobuste standardfeil brukes etter 1:1 Coarsened Exact og Nearest Neighbor matching
* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$,*

Resultatene av estimert behandlingseffekt etter CEM 1:1-matching er illustrert i modell 1 og 2. Modell 1 inkluderer sentrerte kovariater i regresjonsformelen mens modell 2 er bivariat med kun behandling (Protest) inkludert. Med koeffisienter på henholdsvis 17,47 og 17,49 er behandlingseffekten signifikant på 1% nivå. Så og si identiske koeffisienter kan tyde på at CEM 1:1-matchingen lykkes i å balansere kovariatene, og inkluderingen av sentrerte kovariater i modellen gjør den ekstra robust.

Estimert behandlingseffekt etter CEM stratum-matching vises i modell 3 og 4, henholdsvis med sentrerte kovariater og uten kovariater. I motsetning til modell 1 og 2, er det en større forskjell i koeffisientene til modell 3 og 4, noe som kan tyde på gjenværende ubalanse etter matching. I teorien vil inkluderingen av sentrerte kovariater dermed redusere denne gjenværende ubalansen. Også her er den estimerte gjennomsnittlige behandlingseffekten signifikant på 1% nivå i modell 3 og 5% nivå i modell 4.

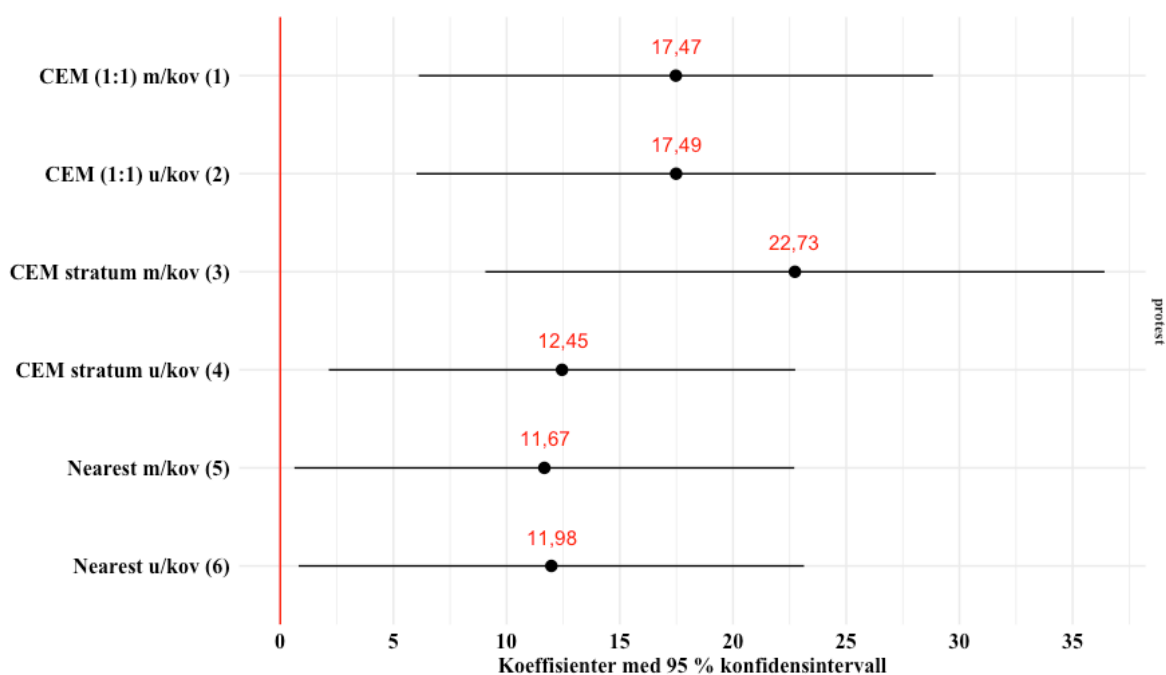
Modell 5 og 6 viser behandlingseffekten etter Nearest Neighbor matching. Akkurat som etter CEM 1:1-matching, er også koeffisientene til behandlingen ganske like hverandre i modell 5 og 6. Dette er derimot overraskende da kovariatenes balanse etter Nearest Neighbor matching var dårligere sammenlignet med begge varianter av CEM, slik illustrert i figur 9.

Alt i alt er den estimerte behandlingseffekten hos behandlede statistisk signifikant etter gjennomført matching. De robuste og klyngerobuste standardfeilene er derimot relativt store, som er forventet ettersom mindre utvalgsstørrelser vil øke størrelsen på standardfeilene. Denne typen standardfeil fører også som regel til større estimert usikkerhet enn sammenlignet med vanlige standardfeil (Kellstedt og Whitten 2018, 158).

Jo større standardfeil, desto større eller bredere blir konfidensintervallene (Kellstedt og Whitten 2018, 157), som også gjør at signifikante funn blir mer usikre. Figur 12 viser konfidensintervallene til estimatene til de ulike metodene. Felles for alle modellene er at konfidensintervallene er brede. I tilfellet med modell 4 betyr dette at estimert behandlingseffekt kan være et sted mellom 2,16 og 22,74. Også de estimerte effektene etter Nearest Neighbor matching er lave, der konfidensintervallene til modell 5 ligger mellom 0,85 og 22,49, mens i modell 6 er det mellom 1,02 og 22,94. Med andre ord kan effekten være ganske nærme null.

Konfidensintervallene til modell 1, 2, og 3 er like brede, men estimert behandlingseffekt kommer tydeligere frem. Med modell 1 ligger effekten et sted mellom 6,36 og 28,58, og modell 2 har nesten likt intervall på 6,26 til 28,72. Modell 3, som har høyest verdi på estimert behandlingseffekt, er intervallet fra 9,62 til 35,84.

Figur 11: Estimerte behandlingseffekter med konfidensintervall

Kommentar: figuren er lagd med R-pakken «Modelsummary» (Arel-Bundock 2022). «m/kov» og «u/kov» viser til inkluderingen/ekskluderingen av kovariater i regresjonsformelen. Modellnummer i parentes

På tross av brede konfidensintervall indikerer likevel funnene at SIAN sin gateaktivitet fører til økt aktivitet i Facebook-gruppen i form av interaksjoner per innlegg. De estimerte effektene etter CEM 1:1-matching er statistisk signifikante på 1% nivå.

6.1.4 Tradisjonell tidsserieregresjon

I tillegg til matching er det også blitt kjørt en tradisjonell tidsserieregresjon for å sjekke om resultatene forblir de samme. «dynlm»-pakken (Zeileis 2019) i R har blitt brukt. Hele det opprinnelige datasettet ble benyttet, og i tillegg til de variablene brukt i matchingen, er det også blitt inkludert laggede variabler for «protest» og «mediedekning». Tabell 5 viser resultatene av denne regresjonen i modell 1. Også her er protest statistisk signifikant.

Tabell 5: Tradisjonell regresjon med tidsseriedata

	Avhengig variabel: <i>Interaksjoner per innlegg</i>	
	Modell 1	Modell 2
Protest = 1	11,49** (3,70)	9,76** (3,46)
Protest = 1 (lagget)	7,56* (3,69)	4,33 (3,50)
Mediedekning	0,17 (0,09)	0,18* (0,08)
Mediedekning (lagget)	0,02 (0,09)	0,04 (0,08)
Medlemsøkning (%)	7,97* (4,01)	4,19 (3,49)
Konstantledd	36,43 (0,77)	24,46 (0,72)
Justert R ²	0,064	0,034
Durbin-Watson test	1,347	2,112
P-verdi (DW)	0,001	0,936

Kommentar: Standardfeil i parentes.

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$,

En vanlig utfordring med tidsseriedata er autokorrelasjon, der en observasjon av en gitt enhet avhenger av en tidligere observasjon av samme enhet. Dette skjer ved at residualene er systematisk relatert til hverandre, som bryter med ideen om at enhetene og observasjoner av enhetene er uavhengige (Gerring 2012, 243; Kellstedt og Whitten 2018, 209). «lmtest»-pakken (Zeileis og Hothorn 2002) kan brukes til å sjekke for autokorrelasjon med «dwtest» funksjonen⁷. Dwttesten, eller «Durbin-Watson testen», vil anta en verdi mellom 0 og 4. Verdier mellom 1,5 og 2,5 betyr vanligvis at autokorrelasjon mest sannsynlig ikke er et problem, men lavere enn 1,5 indikerer positiv autokorrelasjon. Durbin-Watson tester nullhypotesen om at det ikke er autokorrelasjon i dataene, men en lav p-verdi vil svekke nullhypotesens gyldighet (Statology 2021). En dwtest av modell 1 avdekket autokorrelasjon med en verdi på 1,3.

«Orcutt»-pakken i R brukt for å løse problemet med autokorrelasjon (Spada et al. 2018). Modell 2 viser resultatet av den nye regresjonen der autokorrelasjon er tatt høyde for. Konstantledd og koeffisientene har endret seg noe, men forblir signifikant.

6.2 SIAN sitt forhold til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom disse

Intervjuet og intervjuguiden (Vedlegg A) var strukturert etter ulike tema. Først ønsket jeg å undersøke mer praktiske elementer med protestmobiliseringen og hvordan SIAN jobber som organisasjon. Hvorfor tyr de til gateaktivitet? Hvordan? Hva ønsker de å formidle og til hvem? SIAN har også møtt sterk motstand fra blant annet antirasistiske motdemonstranter, så videre ønsket jeg også å undersøke SIAN sitt syn på motstanden de ofte møter på, og hvordan de håndterer eventuelle hindringer. Har protestmobiliseringen deres blitt påvirket som følge av dette? Deretter ble det spurt om hvilke strategiske virkemidler de bruker og hvordan de opplever effekten av disse. Det snakkes blant annet en del om koranbrenning. Siste del av intervjuet var fokusert på bruken av digitale plattformer, hovedsakelig Facebook og nettsiden. Hvilket formål spiller Facebook og nettsiden? Og hva er Thorsen sitt syn på de to arenaene for mobilisering, altså nett og gate? Er det én av disse han anser som viktigere?

---

⁷ «lmtest» kan også brukes til å sjekke for heteroskedastisitet med en Breusch-Pagan test (bptest). Dette ble gjort og testen avdekket ikke heteroskedastisitet.

6.2.1 Protester: Planlegging, gjennomføring, formål, og målgruppe

Først spurte jeg om det er noen spesifikke mål de tenker å jobbe mot i 2022:

Når vi setter opp en standskalender så er det jo det basert på enten ting vi har opplevd eller ting som har skjedd, begivenheter du finner i media. [...] Og i noen år så har vi hatt en uskreven regel om at hvis det er en kommune hvor administrasjonen jobber hardt for å nekte oss de rettighetene vi har, så får de besøk året etter, sånn bonus. [...] Porsgrunn for eksempel, kommer jo da til å få besøk fordi Kåss ... som takk for at han har gitt oss én måneds gratis reklame, så får han ett besøk til. Vi gjør jo ikke dette her utelukkende for å plage folk som vil ha islamisering, men det er ikke så mange virkemidler, lovlige virkemidler, vi har. Vi møter jo lovbrudd på ganske stor skala, både fra, mest fra politiet kanskje, men også fra kommuner, bydeler, og da må vi jo finne en eller annen måte å si fra på. At vi aksepterer ikke adferden deres, og da kan det jo være et greit signal at vi kommer tilbake året etter.

Hendelsen med Porsgrunn som det refererer til her er da SIAN holdt en varslet demonstrasjon i kommunen 9. oktober 2021. Til stede på denne demonstrasjonen var det 100 politifolk, opprørsbiler, politibåter, og droner. I tillegg til politiressursene hadde også kommunen utgifter på over 170 000kr. I ettertid har ordføreren i Porsgrunn, Robin Kåss, uttalt at SIAN selv bør dekke kostnadene, og kommunen anmeldte også organisasjonen for å ha hengt opp hatefulle ytringer på plakater (Aune og Skumsvoll 2021). Hendelsen fikk mye oppmerksomhet i mediene, og SIAN besluttet å holde ny markering i Porsgrunn i 2022 på tross av avslått søknad fra kommunen (Madsen 2022).

Selv om standskalenderen er basert for eksempel ting SIAN har opplevd eller begivenheter i media, understreker Thorsen likevel at «[d]et er ikke så lett å få det dagsaktuelt. [...] Som regel er det planlagt lenge i forveien.» Ettersom SIAN er en formell organisasjon, brukes det mye tid på administrativt arbeid og søknadsprosesser rundt planlagte markeringer, og da intervjuet ble gjennomført kunne Thorsen fortelle at de i den perioden bruker mye tid og arbeid på å planlegge den kommende sesongen for aktiviteter: «Vi har hatt en høy standsaktivitet i 2020, og vi har hatt en enda høyere i 2021, og vi kommer til å ha en enda høyere i 2022».

Videre ble det spurt om hvilket formål gatemarkeringene til SIAN har, hva de ønsket å oppnå ved å arrangere stands ute på gater og torg. Til dette svarte Thorsen:

[...] hvis du ser på vedtektene er jo formålet å stoppe og reversere islamiseringen, og så vil det jo være forskjellige meninger om hvordan man gjør det, og det kan være forskjellige meninger ute i samfunnet generelt og det kan være forskjellige meninger blant både medlemmer og styremedlemmer i SIAN. Hva er den mest hensiktsmessige måten å bruke ressursene på. Før så har SIAN hatt en del medlemsmøter og egen papirbasert medlemsavis, og det er ting jeg betrakter som litt ... Altså du endrer jo ikke verden med å sitte å snakke og drikke kaffe med folk du er enig med. Du må ut der hvor enten meningsmotstandere er eller den store saueflokk som ikke har tatt seg bryderiet med å skaffe seg kunnskap.

Han går altså for en mer aktiv strategi, der han forklarer at de nærmest trer kunnskapen ned halsen til folk når de har arrangementer på torg. I hans syn er det å gå ut på gata nødvendig fordi det norske politiske systemet ikke fungerer, med en frakoblet politisk elite som ikke hører på folket, og mangler vilje til å «gjøre noe med det islamproblemet vi har i Norge».

Jeg tror nok at det finnes folk i partiene utenfor Stortinget som har reell vilje til å løse problemene våre, men da får de gjøre sin jobb og så gjør vi vår jobb med å løfte opp de samfunnsproblemene som da Stortingspartiene og systemmedia ikke bidrar til å belyse. Så sånn sett er jo egentlig det å komme seg ut på gater og torg noe mange flere burde gjøre. [...] Formålet er da å tvinge, på sikt, å tvinge politikerne til å endre adferd ved at folk rister sine politikere eller at folk begynner å stemme på noe annet enn Stortingspartiene sånn at vi får kvitta oss med de politikerne som både har påført oss islamproblemet og som nekter å løse det.

Ut fra et slikt syn blir SIAN sin jobb da å gå ut på gaten og belyse de samfunnsproblemene de mener ikke blir tatt hånd om av de etablerte partiene og «systemmedia». Dersom de da ønsker å tvinge en adferdsendring hos politikerne eller utskiftning på Stortinget, blir spørsmålet hvem de forsøker å appellere til på disse gatemarkeringene. Hvem er målgruppen? Hvem prøver de å overbevise? Retter de fokuset mot allmennheten generelt eller meningsfeller i befolkningen? Til det svarer han:

Det er egentlig den saueflokk. Støttespillerne har jo allerede forstått at det er et problem, de kommer jo for å støtte, men det store flertallet som bare er sauer og som tror at politikerne

ivaretar dine interesser, de må jo tvinges til å begynne å tenke, det vil de jo kunne gjøre ved å få høre informasjon de ikke har hørt før og ved å observere.

Selv om han mener at saueflokkene stoler blindt på politikerne og må tvinges til å tenke selv, sier han likevel at de retter seg mot allmennheten fordi «de har faktisk evne til å tenke med hodet sitt selv om de er litt treige i sessen de fleste, så har ikke nordmenn glemt rasjonell og logisk tenkning». Særlig når det kommer motdemonstranter eller folk «som vil islamisere Norge, som da ikke har argumenter, og bruker støy og vold istedenfor» bør det ringe en bjelle for allmennheten hvis de «har påskrudd hjerne». Når det kommer motreaksjoner, for eksempel i form av artikler på internett, påpeker han også at de «prøver ikke å korrigere eller å snakke til rette folk som har helt rabierte og ikke-fakta baserte oppfatninger». Det er heller ikke noe poeng å «prøve å imøtekomme det heller, og det har vi jo gjort i noen år. Vil man ikke høre så vil man ikke høre». Av den grunn legger de heller fokuset mot den store allmuen.

I tillegg til fokuset på å få ut budskapet til allmennheten så lurte jeg også på om de forsøker å få med egne medlemmer på disse markeringene. Som regel er det bare 5 til 10 stykker fra SIAN som er med på markeringene, så når jeg spurte om de jobbet aktivt med å få med flere medlemmer fra SIAN til å delta på gatemarkeringene svarte Thorsen:

Det vi gjør er at vi sender e-post til medlemmene i forkant av alle arrangementene, men det er jo klart at vi har medlemmer over hele Norge, så det er jo ikke gitt at folk kan reise langt for å være med, men folk flest bor i indre-Østland, og det er jo mye der vi er. Medlemmene får beskjed, og så blir det kunngjort på nettsiden vår og på Facebook-gruppa, og det blir jo tidvis også agitert der da i innlegg, for når det sitter 11 000 mennesker på en Facebook-gruppe så kunne det være greit å få «ræva» opp av sofaen og møte opp. Men det varierer altså en del. De går jo ikke rundt med et skilt i pannen, så det går ikke an å se sånn umiddelbart hvem som støtter og hvem som ikke støtter av en publikumsmasse. Men jeg får jo tilbakemeldinger fra folk som har vært der, innspill på hva som var bra og hva som ikke var bra, både i forhold til hva vi gjør og politi gjør, hva radden gjør, det er jo helt åpenbart folk der [...]

Facebook og nettsiden brukes altså blant annet til å kunngjøre SIAN sine aktiviteter i et forsøk på å få støttespillerne til å delta på markeringene, men det er vanskelig å si helt sikkert hvor mange medlemmer og støttespillere som møter opp.

6.2.2 Synet på motdemonstranter og hindringer

Det er derimot utfordringer med å holde gatemarkeringer og å prøve å få medlemmer eller støttespillere til å delta, da ofte stort antall motdemonstranter og motmobilisering fra blant annet fagforeninger, antirasistisk senter, og andre organisasjoner, i tillegg sikkerhetssonene etablert av politiet.

Hvis du ser på de arrangementene vi har, i den grad det foregår stille og rolig så er jo det fordi det er 100 meter no-go sone, minelagt og politifolk, gjerder, bikkjer, det er jo et enormt sikkerhetsoppbud [...] Sånn var det ikke før, og det er ikke veldig lenge siden det ikke var sånn. For 3 år siden kunne vi stå foran Stortinget og så kommer politiet og sier «nå pågår det ett eller annet arrangement bortpå der og der, nå drar vi, kan dere ikke stå her alene?». Og det gikk jo helt fint, vi har stått med lite eller ingen politibeskyttelse i mange år, og så plutselig så går det helt av skafet [...] Vi hadde jo et arrangement april 2020, på Mortensrud, hvor [motdemonstrantene] gjorde sitt beste for å ta livet av oss.

Videre forklarer han at de tidligere kunne stå uten gjerder og at sikkerhetssonene utgjør et problem fordi «[d]en avstanden vi har i dag, den gjør at vi mister kontakten, du har ikke den fysiske kontakten, du kan ikke se på folk og snakke med den. Du får rett og slett ikke noe kontakt.» At de nå trenger disse sikkerhetssonene på grunn av motdemonstranter er en utvikling han mener startet med «Black Lives Matter» i USA, som deretter spredte seg til Norge. Mens de tidligere kunne gå ute og dele ut brosjyrer og prate direkte med folk i offentligheten, er ikke dette noe de kan gjøre lengre da det Thorsen kaller for «mobben» går til angrep, både fysisk og verbalt. SIAN vil derimot ikke gi seg og påpeker at:

vi er nødt til å insistere på retten til å fortsette å ha møter på den måten som vi har hatt før. Hvis du trekker deg tilbake og gir inntrykk av at mobben ha vunnet, så er jo det bare en bekreftelse og vil gå enda hardere på [...] Så når vi velger å ha mange møter på gatene, på torg, så er det knyttet til at vi er nødt til å fortsette å insistere på vår rett til å være der, og så er det jo det at det pågår en del «no-platforming» innsats når det gjelder biblioteker og andre offentlige lokaler. Og når det gjelder utleie hos rent private utleiere så kan vi ikke ... én ting er at en privat utleier neppe vil leie til oss, men i de kontraktene er det også en klausul om at vi er ansvarlige for ødeleggelse, og da går det fort ut et par hundre tusener i knuste stoler. Så det er en del sånne praktiske begrensninger som gjør at vi egentlig må tilbringe mer tid på torg enn det vi ideelt sett skulle ønske selv da.

Disse begrensningene, både når det gjelder lokaler eller steder de kan være, og motstand fra «mobben», legger en del føringer for hvor og hvordan SIAN kan mobilisere, da i form av stort sikkerhetsoppbud og tilstedeværelse hovedsakelig på torg eller gater. Når spurt om motdemonstranter er en del av det han kaller for «mobben», svarte og beskrev han dem som:

Ja, motdemonstrantene er jo i all hovedsak en mobb. Du finner også motdemonstranter som ikke fysisk utøver vold, men som støtter vold fra kommunister og muslimer ved at de møter frem sammen med voldsutøverne og holder frem faner da ifra lokomotivførerne eller El og IT, Handel og Kontor, alle disse LO forbundene, og det er ganske mange av dem, som da møter fram med fanene sine og støtter antidemokratiske totalitære voldelige krefter. Det er antidemokratisk adferd i fra disse sosialistene, de som møter opp og aktivt støtter. [...] Jeg vil si at de som aktivt støtter vold, verbal vold og vold, de er like skyldige som de faktiske utøverne.

Han skiller mellom de motdemonstrantene som tyr til vold, og de som møter opp og «aktivt støtter», men argumenterer altså for at de som støtter og utøver verbalvold, da ofte i form av høyt lydnivå, er like skyldige som de fysiske voldsutøverne. Videre peker han på hva som skjer når folkemengden med motdemonstranter samles under SIAN sine gatemarkeringer: «Det er en massepsykose der, de mister kritisk sans, evnen til tenkning. Hvis det står hundre eller tohundre sånne rabiater sosialister og banker på trommer, og skriker og bærer seg, så får det enkeltindivider i den massen til å bevege seg over i langt mer straffbare forhold». Dette mener han er særlig problematisk når «[d]et kommer blodkommunister og de sjikanerer jo da publikum, én ting er at de prøver å hyle og skrike og trakassere oss, men sjikanerer også publikum».

Jeg ønsket også å finne ut om hva synet hans var på motdemonstranter, kan det sies å være negativt eller positivt? På den ene siden kan det gi synlighet dersom mange møter opp, men på den andre siden kan det være et hinder tilhengerne å møte opp, og i verste fall eskalere til vold. Når det gjelder SIAN sitt syn på motdemonstranter svarer han:

De er definitivt en negativ kraft fordi våre tilhengere rett og slett ikke tørr å komme å høre på [...]. Det ene er jo at de rett og slett er redd for å bli slått og spent i hjel når de er der, og det er en helt reell risiko for å bli drept hvis du står på publikumssiden der, og noen får et inntrykk av at du holder med SIAN, og da risikerer du å bli drept, og det har vi praktiske eksempler på. Det er det ene, at man ikke har lyst til å bli drept, og det andre er at de ikke har lyst til å bli gjenkjent og bli sjikanert og trakassert, og utsatt for hærverk og vold hjemme, at de kommer og riper opp

bilen din og punkterer dekkene dine, spraylakerer huset ditt, det har vi også konkrete eksempler på.

Poengene han trekker frem her kommer også til syne i Facebook-gruppen. Bilde 1 viser skjermbilder fra kommentarfeltene i forbindelse med noen av gatemarkeringene SIAN har hatt der situasjonen med motdemonstranter eskalerte til vold og fysiske sammenstøt med politiet.

Bilde 1: Skjermbilde av kommentarfelt i Facebook-gruppen

Disse kommentarene er noen eksempler på det som Thorsen trekker frem i sitater ovenfor. Noen medlemmer tørr ikke møte opp på grunn av frykten for å bli utsatt for vold, samt risikoen for å bli gjenkjent og dermed kunne miste jobben.

På den andre siden så forteller Thorsen at:

[motdemonstrantene] bidrar jo til å løfte problemstillinga. Allmennheten får jo øynene opp. Når politiet på Strømsø torg for ett år siden eller 10 måneder siden satte norgesrekord i bruk av tåregass, da får jo allmennheten opp øyene for at vi har et problem, likegyldig av om allmennheten er enig med oss eller ikke [...] når de da oppfører seg unorsk, enten det er kommunister, anarkister eller muslimer som oppfører seg unorsk, så er det egnet til å vekke allmennheten og få folk til å forstå at vi må begynne å snakke om dette problemet her.

Det kan kanskje ikke defineres som positivt, men heller ikke direkte negativt

[a]t de bidrar til å heve eller sette problemet på dagsordenen fordi nordmenn er så «sirumpa». Det skal mye til for at folk gidder å engasjere seg i ett eller annet tema, så det er jo på en måte bra. Men samfunnsmessig så er det jo ganske uhørt at man skal bruke 1 million kroner på sikkerhet hver gang noen skal stå på et torg og snakke om en politisk sak.

Med andre ord er motdemonstrantene, eller «mobben», definitivt en utfordring fordi det medfører et stort behov for sikkerhet, som dermed gjør at SIAN mister den kontakten med publikum som de kunne ha tidligere år. Frykten for vold og å bli gjenkjent er et annet element som skremmer bort eventuell deltakelse for tilhengerne og støttespillerne, slik forklart av Thorsen selv og illustrert med eksemplene i bilde 1. Thorsen påpeker likevel at motdemonstrantenes oppførsel kaster lys på problemstillingen og det de er der for å snakke om, som ifølge SIAN blant annet er Islam og islamisering av landet.

6.2.3 Strategiske virkemidler og effekten av disse

Når politiet innfører sikkerhetssonen og avstand mellom SIAN og publikum, og motdemonstrantene står og «skriker og bærer seg», forteller Thorsen at de ikke får oppfylt ytringsfriheten sin i form av formidlingsfrihet ved at interesserte ikke klarer å høre hva som blir sagt. Han argumenterer for at politiet da bryter loven ved å ikke gripe inn og stoppe støyen. Til det forteller han at de tyr til koranbrenning som deres eneste mottiltak når politiet bryter loven ved å ikke gripe inn. Dette gjøres ikke hver gang, «[...] men de gangene vi gjør det er det som en represalie for lovbruddet fra politiet sin side».

Selv om koranbrenning vanligvis er en «respons på lovstridig adferd fra politikere eller politi», kan det ifølge Thorsen også brukes som politisk virkemiddel «som et selvstendig poeng i en markering. Protest mot den manglende viljen mot til å løse samfunnsproblemet som politikere viser og protest mot innholdet i Koranen», som er tilfellet da lokalavdelingen i Kristiansand søkte om å gjøre det i 2019.

Thorsen forteller også at det finnes alternativer dersom det ikke er mulig å brenne Koranen, for eksempel utenfor Stortinget der det er forbud mot åpen ild i den tidsperioden SIAN bruker arealet. «[D]u kan fint rive i filler en koran, [...] bare at det er ikke like visuelt sterkt». Han mener at uansett form, så er ødelegging av Koranen «tiltak man kan gjøre for å markere hva man syns om boka og dens politiske innhold» Han understreker også at han «personlig bruker jo tiden min primært på å prate, på å fortelle om det politiske innholdet i Koranen, men det ene utelukker ikke det andre, det går fint an å kombinere det».

På spørsmål om hvordan SIAN løser utfordringen med å få ut budskapet i tilfeller med støy fra motdemonstranter og lange avstander på grunn av sikkerhetssonen i tillegg til koranbrenning svarer Thorsen:

Når det gjelder det å få ut lyden, vi bruker jo livestream på Facebook, og det gjør jo at noen som sitter hjemme kan følge med, og livestreamen har jo stort sett god lyd fordi vi passer på å stå i nærheten av høytaleren, men det primære publikummet er jo de som er på stedet, og de får sjeldent faktisk høre hva vi sier, og det er helt forkastelig at politiet lar folk støye

Når spurt om han opplever disse virkemidlene som effektive, for eksempel koranbrenning, svarer han:

det er ikke så veldig godt å si, fordi du vil jo alltid få mye hyl og skrik, verbale fordømmelser i sosiale medier, og fra systemmedier, fra aktivistmiljøer, fra NGOer og sånt. Men at the end of the day så er det jo sånn at i vår verden så er all PR god PR, uansett hvor mye demonisering, nedrakking, møkk og dritt som blir spadd opp og som blir kastet ut som respons på en eller annen handling eller noe vi har sagt eller gjort, så vil det på sett og vis ha en positiv effekt fordi det bidrar til å sette fokus på det islamproblemet som vi er her for å løse.

Koranbrenning, eller tilsvarende former for ødelegging av boken, er altså et virkemiddel som for Thorsen signaliserer en respons på det de mener er lovstridig adferd fra politiet og politikere, men også kan brukes for å protestere mot innholdet i Koranen. Koranbrenning kan i den sammenhengen beskrives som et tydelig visuelt virkemiddel som fører til sterke fordømmelser blant annet fra mediene og menneskerettighetsorganisasjoner. Dette vil derimot ha en positiv effekt ifølge Thorsen da det uansett bidrar til å sette fokus på SIAN og budskapet deres. Det finnes også digitale løsninger i tilfeller med høyt støynivå fra motdemonstranter, slik som Livestream på Facebook, men disse vil likevel ikke være til nytte for primærpublikummet, som er de fremmøtte.

6.2.4 Bruken av Facebook og andre digitale medier

I tillegg til en fremtredende tilstedeværelse på gaten, er SIAN også synlig på nettet. De har blant annet Facebook-gruppen, en nettside, og en Twitterkonto, og under intervjuet ble det blant annet spurt om hvordan SIAN bruker digitale plattformer, og om de har ulike bruksområder.

Den nåværende nettsiden ble startet opp i 2008, der Arne Tumyr skrev mye av innholdet. Thorsen kunne fortelle at mens Tumyr fokuserte på nyhetsrettede og tidsaktuelle saker, har han selv skrevet mer faglig rettet med opplæringsformål. Nettsiden spiller en viktig rolle «for å nå ut når det er noe helt tidsaktuelt, og for øvrig en kilde til kunnskap» ifølge Thorsen. Han illustrerer med et eksempel og viser til Koranbrenningen utenfor Oslo Rådhus 19. desember 2021. I stedet for å tenne lys, markerte SIAN advent ved å brenne fire koraner. To vakter fra sikkerhetstjenesten på Rådhuset kom ut bærende med bøtter fylt av vann for å slukke ilden. Den ene vekten ga én av de fremmøtte fra SIAN en liten dytt i ryggen for å komme frem, og fikk deretter rødfarge sprayet i ansiktet (Lunde og Kristiansen 2021). Hendelsen endte opp med at personen fra SIAN som sprayet den ansatte i ansiktet ble tiltalt for grov kroppskrenkelse og vold mot offentlig tjenesteperson (NRK 2022). Thorsen gir derimot en annen beskrivelse av hendelsen, og forklarer at det var SIAN som ble angrepet av vaktene, og at

da blir det jo fremsatt uriktige påstander i media om at vi angrep de kommunale vaktene, og da er det greit å få ut en artikkel om hva som er faktum, og lenker og videoer og sånt. Hvis en er interessert i å finne ut om systemmedier faktisk skriver sannheten, så kan de finne ut at «nei, de gjorde ikke det» [...]

Mens Thorsen beskriver nettsiden som en viktig informasjonskilde, stiller han seg derimot mer kritisk til Facebook og argumenterer for at både Facebook og Twitter har vært tyranniske med sterk sensurvilje blant de som eier plattformene. Dette mener han fører til at

det er ingen interessante aktører igjen, ingen informasjonsleverandører på Facebook, for de som ikke tilhører systemmedia blir enten blokkert ute helt eller skjøvet ned i feeden, kvelt på forskjellige måter, som gjør at brukerne ikke får opp informasjon derfra, og da blir det jo uinteressant å være på Facebook. Det er en balansegang på Facebook for de skal jo tross alt tjene penger, hvert fall i utgangspunktet, hovedformålet deres, men da må de ha kunder, og hvis de jager alle kundene så går det dårlig

Han argumenterer videre for at «det er jo ikke noe sunt for noen samfunn at det sitter én gruppering og bestemmer hvem som skal få lov til å delta i det offentlige ordskiftet», og understreker at lanseringen av nye digitale plattformer og konkurranse er sunt. Han peker blant annet på Truth Social, det sosiale medienettverket lansert av Donald Trump etter å ha blitt kastet ut fra Twitter (Levin 2022). Selv mener han at SIAN vil bli kastet ut fra Facebook på et eller

annet tidspunkt, «og da er det greit å ha opparbeidet et fundament på en annen plattform», der Truth Social kan vurderes som en aktuell plattform.⁸

Når gjelder Facebook-gruppen så har den antagelig mindre og mindre betydning [...] Jeg har et inntrykk av at det er et medium som er på retur. Og jeg har ikke tid til å sitte å gjete Facebook, og ikke kan jeg skrive kommentarer for da blir jeg kastet ut med en gang. Så jeg bruker ikke Facebook som en sånn vanlige folk bruker den da. Jeg legger fra meg informasjon og så går jeg ut igjen

Thorsen bruker altså Facebook til å dele informasjon, men samhandler ikke med folk i gruppen. Når spurt om bruken av digitale medier og nettaktivitet er noe som har endret seg over tid svarer han at

[d]et er forskjellige mennesker som skriver artikler, og da vil jo både artiklenes innhold og hvor mange artikler som legges ut variere. Og på noen tidspunkt tidligere, for noen år siden så var det veldig mye aktivitet på Facebook, og veldig mye moderering, brukte veldig mye ressurser på det, sånn for en 5-6-7-8 år siden. I det siste så har vi ikke ... altså vi modererer praktisk talt ingenting. For det at Facebook er så brutale i sin moderering, og hvis noen trækker over så er det en eller annen bruker som rapporterer det til admin, vi sitter ikke og kikker på hva folk skriver av kommentarer og sånt. Det varierer fra individ til individ blant de aktive i SIAN, i organisasjonen SIAN, hvor mye de involverer seg i Facebook-gruppa, for at Facebook-gruppa består jo hovedsakelig av folk som ikke er medlem av SIAN

Og når det gjelder andre digitale plattformer så har SIAN blitt kastet ut fra YouTube og BitChute, men har da tatt i bruk videoplattformen Rumble.⁹ Twitter brukes også aktivt, men brukeren har bare i underkant av 1000 følgere.¹⁰ Oppsummert sier Thorsen at «[...] vi engasjerer oss i sosiale medier og nettavisen i den grad vi har kapasitet, men det varierer fra person til person, og etter årstid».

---

⁸ Per juni 2022 er Truth Social kun tilgjengelig i USA, og flere har beskrevet lanseringen som en katastrofe (e.g. Clayton 2022). Hvorvidt Truth Social vil bli tilgjengelig i Norge gjenstår å se

⁹ <https://rumble.com/c/SIAN>

¹⁰ <https://twitter.com/wwwSIANno>

6.2.5 Samspillet mellom nett- og gateaktivitet

Selv om SIAN tar i bruk flere digitale plattformer, for eksempel nettsiden, Facebook, Rumble og Twitter, sier Thorsen at han er mest engasjert på gaten, og kan fortelle at han har deltatt på så og si alle arrangementer SIAN har gjennomført mens han har vært aktiv i organisasjonen. Dersom man tar utgangspunkt i litteraturen på sammenhengen mellom nett- og gateaktivitet, kan man forvente SIAN sin gateaktivitet påvirker engasjement i Facebook-gruppen, noe den kvantitative analysen tidligere i kapittelet har vist er tilfellet. Spørsmålet blir da om SIAN selv er bevisst over denne sammenhengen, som det forventes at de er.

Når spurt om opplevd effekt på engasjement blant medlemmer og støttespillere i forbindelse med gateaktiviteten til SIAN, svarer Thorsen:

Ja, det er klart at det å være synlig ... altså en organisasjon som er usynlig den fyller jo ikke sitt formål, den må jo være synlig og ha aktiviteter på den ene eller andre måten, både for at de som sympatisere med deg skal se at du er faktisk er der og gjør noe, og så er det de som enten betaler kontingent eller gaver, hvis vi ikke hadde vært aktive og gjort ting, da har vi ikke noen betalingsvilje heller hos tilhengerne, så det er jo helt avgjørende at vi har en gateaktivitet eller andre typer aktiviteter som er synlige som en kan se at vi faktisk er ute å gjør ting. Det er helt opplagt.

I tillegg til opplevd effekt ble det også spurt om det er en balansegang mellom gate- og nettaktivitet, eller om én av de ansees som viktigere. Til det svarer han at de komplementerer hverandre, og forklarer at gate og nett har ulike forutsetninger for formulering og måten budskapet deres formuleres på. Presentasjon av stoff i artikler og taler sammenlignes, der han påpeker at i en artikkel er det mulig å skrive lange setninger, vise til kilder, legge ved lenker, dra lengre resonnementer, og generelt sett bruke språket på en litt mer avansert måte. Til sammenligning vil en tale holdt på markeringene til SIAN være betinget av

fysiske forutsetninger der som gjør det helt umulig å presentere stoffet på den samme måten. Du har jo avstand, du har støy .... omstendighetene gjør at du må servere korte setninger, dem må være formulert som påstander. [I] en tale så er det en helt annen form fordi at omstendighetene gjør at det blir en monolog, slår fast ting som faktum

Han oppsummerer ved å si at «[...] hvilket medium, hvilken plattform du står på, om du er ute og taler, eller skriver en artikkel, det avgjør i veldig stor grad hvordan du formulerer deg, og hva du sier rett og slett». Når spurt om hvorvidt nettaktivitet påvirker strategiske beslutninger knyttet til det SIAN velger å foreta seg på gaten, svarer han:

Altså nei, jeg kan ikke komme på noen konkrete tilfeller hvor nettaktivitet har påvirket graden av eller lokaliseringen av fysisk gateaktivitet, jeg kan ikke komme på det. Men det er jo et samspill, mellom nettaktivitet og via nettaktiviteten så får vi jo da kontakt med folk rundt omkring i Norge som kommer med innspill, som kan gjøre at vi da for eksempel tar en tur til en kommune som vi ellers ikke hadde tenkt å ta en tur til

Men samtidig poengterer han likevel at «[d]et som skjer på nett og det som skjer på bakken, det er jo veldig sterk sammenknytta», noe som viser at han er godt klar over samspillet mellom nett- og gateaktivitet.

Kapittel 7:

Diskusjon og konklusjon

I dette kapitlet diskuterer jeg resultatene fra analysen. Først evalueres hypotesen og problemstillingene ved å oppsummere og diskutere funnene fra både den kvantitative analysen og intervjuet. Deretter diskuteres det hvorvidt det kan generaliseres utover SIAN. Kan man med rimelighet anta at funnene i denne analysen vil være gjeldende for andre anti-islamske organisasjoner i Norge, og Vest-Europa? Kan det generaliseres ytterligere til å også gjelde andre aktører innenfor ytre høyre? Videre vil det diskuteres hvilke implikasjoner funnene har for teorien og eksisterende litteratur. Jeg påpeker også noen begrensninger og forbehold ved analysen, både den kvantitative og kvalitative delen. I konklusjonen peker jeg også på noen områder for videre forskning som masteroppgaven ikke dekker.

7.1 Evaluering av hypotesen og relevante funn

Masteroppgaven har undersøkt to separate, men relaterte problemstillinger. Den første problemstillingen har blitt undersøkt kvantitativt ved å gjennomføre en analyse ved bruk av matching og lineær regresjon med tidsserie Facebook-data:

Hvordan blir nettaktiviteten til støttespillerne på Facebook påvirket av gateaktiviteten til SIAN?

Som en type oppfølgingsspørsmål ble den andre problemstillingen undersøkt kvalitativt gjennom et dybdeintervju med lederen av SIAN:

Hvordan forholder SIAN seg til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom disse?

7.1.1 Protesters effekt på nettaktivitet

Ved å bruke matching som en tilnærming for valg av kontrollenheter som ligner behandlede enheter, og deretter gjennomføre en lineær regresjon på det nye matchede datasettet, finner jeg en positiv sammenheng mellom gateaktiviteten til SIAN og påfølgende nettaktiviteten i

Facebook-gruppen deres. Dager der det har vært en protest fører tilsynelatende til en økning i aktivitet i gruppen i form av interaksjoner per innlegg. Hvorvidt dette forholdet kan sies å være kausalt kan derimot diskuteres. Slik redegjort for i teorien, kan sammenhengen mellom gate- og nettaktivitet forklares med troverdige årsaksmekanismer. Gateaktivitet og protestmobilisering kan skape følelsesmessig engasjement, aktivitet, og utgjøre viktige temaer for diskusjon på nettet, der sammenhengen mellom offentlig sfære og nettaktivitet har blitt etablert i tidligere litteratur og forskning (e.g. Berntzen og Weisskircher 2016; Bliuc et al. 2019; Schwemmer 2021; Thomas et al. 2022).

Det kan også utelukkes at nettaktivitet fører til protestmobilisering. Dette kommer tydelig frem i intervjuet med Lars Thorsen, leder av SIAN, der han forteller at «standskalenderen» er basert på ting SIAN har opplevd eller begivenheter i media. Han argumenterer også for at å gå ut på gaten både er nødvendig, og et effektivt virkemiddel for å oppnå sine mål. Denne sammenhengen mellom nett og gate diskuteres ytterligere i forbindelse med diskusjonen av den andre problemstillingen.

Å utelukke at Y fører til X, eller T i dette tilfellet, har også et temporalt aspekt ved at T må skje før Y. Dette skillet er ikke helt tydelig i denne analysen. Facebook-brukere kan publisere, like, og kommentere på innlegg samme dag som en protest gjennomføres av SIAN, men før protesten faktisk har funnet sted. Protestene til SIAN starter ofte en gang mellom klokken 13:00 og 15:00, og all aktivitet i gruppen før protesten har funnet sted gjør at det kan argumenteres for at Y (nettaktivitet) delvis skjer før T (protest). Jeg vil likevel argumentere for at dette ikke utgjør et problem for det kausale forholdet. Slik forklart i kapittel 5 gjenspeiler antall interaksjoner datoen innlegget ble opprettet, ikke datoen interaksjonen fant sted. Dersom det da publiseres innlegg knyttet til protesten som har vært samme dag, vil alle påfølgende interaksjoner til det aktuelle innlegget registreres på protestdatoen. I teorien kan det da antas at det over tid vil være flere interaksjoner (Y) som har skjedd etter en protest (T).

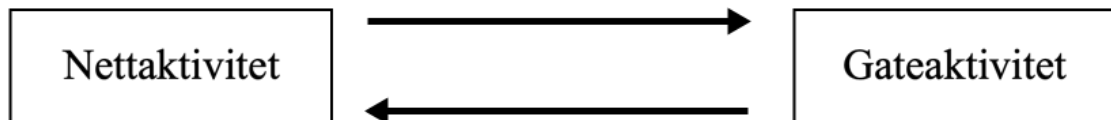
Det må likevel understrekes at selv om det er en positiv effekt mellom protestmobiliseringen til SIAN og nettaktivitet i Facebook-gruppen, er det stor usikkerhet og brede konfidensintervaller knyttet til alle 6 modellene som estimerte behandlingseffekt. Jeg kan altså si at det er en positiv effekt, men ikke hvor stor denne effekten er rent nøyaktig.

Med utgangspunkt i at funnene er statistisk signifikante, velger jeg å beholde hypotesen:

H₁: Den fysiske protestmobiliseringen til SIAN fører til økt aktivitet i Facebook-gruppen

Figur 13 er en oppdatert versjon av figur 3 (side 29).

Figur 12: Samspillet mellom nett- og gateaktivitet, oppdatert

7.1.2 SIAN sitt forhold til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom disse

Som en type oppfølgingsspørsmål ble følgende problemstilling formulert:

Hvordan forholder SIAN seg til gate- og nettaktivitet, og samspillet mellom disse?

Gjennomføringen av et dybdeintervju med SIAN-leder for å undersøke organisasjonens forhold til gate- og nettaktivitet avdekket flere interessante aspekter rundt både protestmobiliseringen deres og SIAN sin tilstedeværelse på nett, da hovedsakelig Facebook-gruppen og nettsiden. I intervjuet kommer det frem at SIAN er godt reflektert over hvem de prøver å appellere til, med spesifikke og klart definerte formål. Vedtektene utgjør grunnlaget for hva de prøver å oppnå, altså å stoppe og reversere islamiseringen i Norge, og gateaktiviteten deres er et sentralt virkemiddel for å realisere disse målene. Hvem de forsøker å appellere til blir da allmennheten, eller det Thorsen beskriver som saueflokkene. Ved å formidle «ny informasjon» og å «informere om islamproblemet», ønsker de at allmennheten blir kvitt de politikerne som SIAN mener har skylden i å ha påført islamproblemet. Gateaktivitet og fysiske markeringer utgjør altså en sentral arena og viktig virkemiddel for å belyse det de oppfatter som kritiske samfunnsproblemer.

Koranbrenning utgjør et strategisk virkemiddel med et veldig tydelig formål, som regel en respons på det Thorsen mener er lovstridig adferd fra politikere eller politi, men også for å protestere mot bokens innhold. SIAN er også godt klar over reaksjonene som ofte kommer som følge av koranbrenning og aktivitetene deres ellers, da som regel i sosiale medier, og fra

organisasjoner og aktivister. Dette er derimot ikke utelukkende negativt fordi all PR er god PR, og det bidrar til å sette søkelyset på «islamproblemet [SIAN] er her for å løse».

Reaksjoner mot gateaktiviteten til SIAN inkluderer også organisering av motdemonstrasjoner. Av sikkerhetssyn fører dette også til store ressurser på politisikkerhet, som igjen legger føringer for hvordan de gjennomfører gatemarkeringene og forsøker å få ut budskapet sitt, blant annet ved at de ikke kan snakke direkte med folk i offentligheten. Store ressurser på sikkerhet, motdemonstranter, og det Thorsen beskriver som voldsutøvere utgjør en utfordring og hindring for SIAN, men på den andre siden bidrar det til «å vekke allmennheten» om at «vi har et problem».

Selv om synlighet på gaten blir vektlagt, er også nettsiden og Facebook viktige arenaer for informasjonsdeling. Nettsiden brukes blant annet for deling av tidsaktuelle saker, spredning av ideologisk innhold, eller det Thorsen beskriver som faglig rettet innhold med opplæringsformål, og gir SIAN mulighet til å adressere hendelser slik som Koranbrenningen utenfor Oslo Rådhus 19. desember 2021. Facebook brukes blant annet til å dele planlagte arrangementer og markeringer med støttespillerne slik at de kan møte opp, men som SIAN-leder samhandler han likevel ikke med andre medlemmer i Facebook-gruppen.

Thorsen anerkjenner også at det er et samspill mellom det som skjer på gaten og det som skjer på nett, og at dette er to arenaer som komplementerer hverandre, men at han selv legger mest fokus på gateaktivitet. Gate og nett har likevel ulike forutsetninger som påvirker formulering og formidling. Mens digital deling av ideologisk innhold på nett tillater lengre setninger og mer avansert språk, er gatemarkeringene betinget av fysiske hindringer slik som støy, avstand mellom SIAN og publikum, og motdemonstranter. Synlighet ute i gatebildet er uansett helt avgjørende i hans syn, og nettaktivitet legger ikke føringer for hvordan gateaktiviteten blir sendt ut.

Synlig skepsis og kritikk mot Facebook og andre store sosiale medieplattformer (e.g. Twitter og YouTube), gjør at det kan stilles spørsmål om hvor viktig informasjons- og kommunikasjonsteknologi slik som sosiale medier er for mobilisering og i å skape engasjement. Selv om store mengder likerklipp og interaksjoner på nett kan argumenteres for å gi legitimitet slik beskrevet i kapittel 3, fremstår det likevel ikke som en viktig motivasjon for Thorsen, da han vektlegger gateaktivitet i målrealiseringen til SIAN, og er der han primært bruker tiden sin.

På tross av at han har et inntrykk av at Facebook er en plattform som blir stadig mindre populær og relevant, understrekes det likevel at det varierer fra person til person i SIAN hvor mye de engasjerer seg i gruppen.

Noen forventninger til problemstillingen viste seg å stemme, men ikke alle. Slik det kommer frem i intervjuet er den synlige tilstedeværelsen på gaten et helt sentralt aspekt for å tydelig vise at SIAN er aktive. De prøver også å appellere til og engasjere allmennheten med et helt tydelig formål. Dette er et delvis overraskende funn, da det ifølge Thorsen er mindre fokus på å engasjere støttespillerne ettersom de «allerede har forstått at det er et problem», og at det heller er viktig å få allmennheten til å «begynne å tenke». Digitale plattformer ser også ut til å utgjøre viktige arenaer for SIAN ved at det gjør informasjonsdeling enklere, for eksempel ved at SIAN lett kan adressere hendelser som har skjedd med organisasjonen selv eller dagsaktuelle saker. Det brukes også for å kunngjøre planlagte gatemarkeringer i et forsøk på å mobilisere støtte og oppmøte.

I hvilken grad SIAN bevisst utnytter digitale plattformer for å skape engasjement og synlighet på nett er derimot litt mer tvetydig. De er klar over samspillseffekten mellom gate og nett, men det virker ikke som dette er noe som utnyttes strategisk. Selv om noen fra SIAN engasjerer seg mer i gruppen enn andre, er det ikke nødvendigvis offisielt på vegne av organisasjonen. Uavhengig av varierende grad av engasjement blant SIAN-medlemmer, fremstår den økte nettaktiviteten i Facebook-gruppen i forbindelse med den fysiske protestmobiliseringen som en utilsiktet effekt.

7.2 Kan resultatene fra analysen generaliseres utover SIAN?

Slik nevnt i kapittel 4, er målet med en casestudie å kunne belyse den større populasjonen av caser, noe som krever ytre validitet. Hvor grensene for populasjonen går kan diskuteres, og ofte er det mer hensiktsmessig å forholde seg til «grader av generaliserbarhet». Spørsmålet blir om funn og resultater fra analysen kan generaliseres utover SIAN, og eventuelt hvor langt ut kan man generalisere?

Som en anti-islamsk organisasjonen innenfor det radikale høyre, er SIAN en del av den norske anti-islamske bevegelsen i Norge, med mange likhetstrekk med anti-islamske bevegelser i andre

land. Aktører innenfor den anti-islamske bevegelsen deler som regel anti-islamsk identitet og retorikk med overlappende og nære bånd (Berntzen og Sandberg 2014, 761). Det kan antas som sannsynlig at funnene også vil være gjeldende for andre anti-islamske organisasjoner i Norge og Europa. Analysen har vist at nettaktiviteten øker i forbindelse med gateaktiviteten til SIAN, tråd med det blant annet Schwemmer (2021) finner i sin studie av PEGIDA i Tyskland. De teoretiske årsaksmekanismene som ligger til grunn i denne analysen er mest sannsynlig også gjeldende for lignende aktører.

Økt nettaktivitet i forbindelse med det som skjer i den offentlige sfæren, eller protestmobilisering mer spesifikt, er mest sannsynlig ikke begrenset til å bare gjelde anti-muslimske organisasjoner heller. Å demonstrere synlighet og gateaktivitet er for øvrig et sentralt aspekt for andre sosiale bevegelser og organisasjoner, og ikke bare ytre høyre.

Et annet spørsmål er om resultatene kan forventes å være gjeldende over tid. Her er det noe større usikkerhet knyttet til den andre problemstillingen om SIAN sitt forhold til gate- og nettaktivitet. Synspunkter, strategi, og fremgangsmåter er noe som kan endre seg over tid, særlig i de tilfellene nye mennesker tar over organisasjonsledelsen. Dette har allerede blitt illustrert i kapittel 2. Arne Tumyr, Stig Andersen, og Lars Thorsen har ledet organisasjonen og alle har påvirket SIAN på ulike måter. Mens Tumyr drev en særlig aggressiv islamkritikk, brukte Andersen er mindre konfronterende og provoserende språkbruk. Og under nåværende ledelse har SIAN i økende grad blitt mer radikaliserende og dratt i en enda tydeligere anti-muslimsk retning. De siste årene har SIAN også blitt enda mer aktive og synlige i gatebildet. Hvordan organisasjonen går frem for å «stoppe og reversere islamiseringen i Norge» vil altså sannsynligvis være betinget av hvem som sitter bak rattet.

Fremveksten av nye digitale plattformer og teknologisk utvikling vil også mest sannsynlig påvirke hvilke muligheter og begrensninger ytre høyre generelt og anti-islamske organisasjoner slik som SIAN vil stå ovenfor i fremtiden. Når Thorsen tror at SIAN vil bli kastet ut av Facebook på et punkt, blir spørsmålet om flyttingen til en annen plattform vil ha de samme forutsetningene og om funnene fra denne analysen også vil gjelde der. Digital utvikling og tidsvarierende organisatoriske ressurser slik som strategisk lederskap vil med andre ord bety at det er godt mulig at gate- og nettaktiviteten vil se annerledes ut om 10 år.

7.3 Analysens begrensninger

Dette underkapittelet setter lys på områder for forbedring i den kvantitative og kvalitative analysen.

7.3.1 Den kvantitative analysen: Matching

Slik beskrevet i teorikapittelet brukes nettforum ofte til å dele informasjon, nyhetssaker og dagsaktuelle saker. Dette gjelder særlig hvis det er voldshendelser eller kriminalitet synlig i nyhetsbildet med en antatt muslimsk gjerningsmann eller noen med innvandrerbakgrunn, og er også gjeldende for SIAN og den tidsperioden som analyseres her. Stikkprøver gjort i gruppen via CrowdTangle viser blant annet at alvorlige voldshendelser, slik som angrepene i Kongsberg oktober 2021 (Honningsøy et al. 2021) og knivangrepet på Bislett november 2021 (Fossheim et al. 2021), får mye oppmerksomhet i gruppen og det skapes gjerne aktivitet i form av mange likerklipp og kommentarer.

Denne informasjonen mangler i analysen, og skulle ideelt sett vært inkludert som en variabel eller kovariat som enhetene matches på. Rent praktisk ville det vært vanskelig å legge til en slik variabel med tanke på tid og ressurser ettersom jeg fikk tilgang til CrowdTangle relativt sent i prosessen. Dersom en slik variabel skulle vært inkludert, kunne dette blitt gjort ved å undersøke aktiviteten i gruppen for hver dag i tidsperioden som analyseres. Den minst tid- og ressurskrevende måten er å lage en dikotom variabel som fanger opp hvorvidt det er innlegg i gruppen som omhandler voldshendelser eller kriminalitet med antatt muslimsk gjerningsmann den aktuelle dagen eller ikke. Et litt mer tidkrevende, men mer nyansert alternativ er å registrere antall innlegg som handler om vold eller kriminalitet. Hvorvidt inkluderingen av en slik kovariat ville påvirket matchingen og den estimerte behandlingseffekten er derimot vanskelig å si helt sikkert.

Et annet aspekt med analysen som må understrekes er at selv om analysen tar for seg aktivitet blant medlemmene i Facebook-gruppen, er det ikke tatt høyde for muligheten for at det kan være en liten kjerne av svært aktive brukere som driver opp aktiviteten. Det kan med andre ord være en liten gruppe av de samme brukerne som står for mesteparten av aktiviteten i gruppen, mens de aller fleste verken publiserer, liker, kommenterer, eller deler innlegg. Av personvern hensyn og de dataene CrowdTangle sporer, er det heller ikke mulig å undersøke dette så det kan ikke sies noe om aktivitet og deltakelse er balansert. Med dette skillet som

utgangspunkt, kan det argumenteres for at forskere heller bør fokusere mer på de forskjellige måtene folk deltar på i slike nettforum fremfor å kun se på antall interaksjoner della Porta og Diani (2020, 154).

7.3.2 Den kvalitative analysen: Intervjuet

Når det gjelder dybdeintervjuet er det et par aspekter og begrensninger som må understrekes. For det første må det bemerkes at det bare er gjennomført ett intervju, og ikke flere. Som leder for SIAN og med mange års erfaring i organisasjonen, er Lars Thorsen ansett som en legitim kilde til informasjon om SIAN og hvordan de opererer. Det antas at han er én av de personene i SIAN som har best og dypest innsikt i de nåværende prosessene, strategiske valgene, og fremgangsmåtene for protestmobiliseringen til organisasjonen, da særlig med tanke på at han kunne fortelle at han har deltatt på praktisk talt alle arrangementer holdt av SIAN. Som leder kan det også med rimelighet antas at han har betydelig påvirkningskraft rundt det som skjer i organisasjonen. I tillegg til en valgt leder, skal organisasjonen etter vedtektene også ha et styre som velges på årsmøtet, som i utgangspunktet holdes hvert år. Med andre ord er ikke Thorsen alene i å bestemme hva som skjer i organisasjonen, men det kan antas at han likevel har en del innflytelse.

Selv om Thorsen da er ansett som en pålitelig kilde på hvordan SIAN opererer og med hvilke formål, er han likevel ikke det eneste aktive og synlige medlemmet i organisasjonen. Slik han også påpekte intervjuet er det gjerne forskjellige meninger innad i organisasjonen om hvordan SIAN kan oppfylle sitt formål og bør jobbe. Ved å kun intervjué én person kan man risikere å kun avdekke et ensidig synspunkt. Det er ikke gitt at (styre)medlemmer deler de samme meningene og synspunktene som kom frem i intervjuet. Når Thorsen for eksempel er svært skeptisk til Facebook og ikke bruker det til å samhandle med medlemmer i Facebook-gruppen, kan det påvirke hvilken grad man tillegger rollen Facebook spiller for muligheter knyttet til mobilisering, synlighet, og engasjement. Også spørsmål slik som opplevd effekt av de ulike virkemidlene SIAN tyr til vil være preget av en viss grad av subjektivitet.

Av den grunn kunne det vært aktuelt å intervjué flere aktive medlemmer, eventuelt styremedlemmer, slik at dersom det er forskjellige synspunkter kan dette fanges opp. Det er for eksempel mulig at de SIAN-medlemmene som er ganske aktive på både nett og gaten kan vektlegge samspillet mellom nett og gate annerledes. I realiteten betyr gjennomføringen av et

intervju med kun én person at hypotesen konkluderes kun basert på det Thorsen kunne fortelle, og spørsmålet blir om flere intervjuer gir mer innsikt eller ikke, og eventuelt andre synspunkter og meninger.

7.4 Implikasjoner for eksisterende litteratur og videre forskning

I denne seksjonen tar jeg for meg implikasjonene funnene fra analysen i forhold til eksisterende forskning og litteratur, og peker på noen områder for videre forskning gitt analysens omfang og begrensinger.

I forhold til tidligere forskning som også har sett på hvordan ytre høyres gateaktivitet påvirker nettaktivitet og engasjement blant støttespillere, er den økte nettaktiviteten i Facebook-gruppen som følger av protestmobiliseringen til SIAN i tråd med eksisterende litteratur (e.g. Berntzen og Weisskircher 2016; Bliuc et al. 2019; Schwemmer 2021; Thomas et al. 2022). Analysen tyder på at gateaktivitet er viktig for nettaktivitet og følelsesmessig engasjement slik argumentert av Berntzen og Weisskircher (2016). Det er derimot ikke undersøkt hvilke typer interaksjoner som finner sted eller hvordan interaksjonene ser ut. Dette er et interessant aspekt som bør undersøkes videre. Data som CrowdTangle samler inkluderer informasjon om ulike reaksjoner, for eksempel sinne, hjerte, omtanke og så videre. Hvilke spesifikke følelser i form av reaksjoner er assosiert med gjennomføringen av protester og innlegg som omhandler dette? Selv om CrowdTangle ikke samler inn kommentartekst, kan reaksjoner likevel gi en indikasjon på hvordan folk reagerer i forbindelse med protestmobiliseringen til SIAN.

Tilsvarende kunne det blitt undersøkt til hvilken grad innlegg som omhandler protester eller SIANs aktivitet generelt skaper mer engasjement enn andre innlegg. Dette blir noe lignende gjort i oppgavens kvantitative analyse, men fremfor å undersøke temaet på et overordnet nivå fra dag til dag, undersøkes det fra innlegg til innlegg. Fordelen med en slik tilnærming er at eventuelle effekter som fanges opp kan være mer nyanserte.

Seksjon 7.2 diskuterte kort hvorvidt resultatene fra analysen kan generaliseres utover SIAN. Til tross for at det antas at analysens funn også vil være gjeldende for lignende aktører, er påstandene likevel basert på sannsynligheter. På lik linje med andre studier som undersøker effekten gateaktivitet har på nettaktivitet, er denne masteroppgaven en casestudie av begrenset

temporalt omfang. Et naturlig steg videre vil gjerne være gjennomføringen av en studie som undersøker det samme, men med flere aktører. Ettersom det er etablert at nettaktiviteten påvirkes av gateaktiviteten til SIAN i Norge, PEGIDA i Tyskland, og i forbindelse med St Kilda strandrallyet og Cronulla oppptøyene i Australia, kunne en fremtidig studie sett på anti-islamske aktører samlet, eller ytre høyre på et overordnet nivå. Er dette en trend som også er gjeldende i andre land? Er det systematiske forskjeller mellom aktørene eller på tvers av land?

Hvorfor er den digitale arenaen og nettaktivitet viktig å undersøke? Som påpekt av Rieder et al. (2015) er brukerengasjement på Facebook av betydning for ytre høyre fordi andre sin aktivitet i grupper eller sider kan føre til at det dukker opp i andre sin feed. Algoritmen gjør altså at brukerengasjement bidrar til effektiv informasjonsspredning. Det er derimot uklart hvor stor grad dette er gjeldende for SIAN grunnet mulig shadowbanning, som gjør gruppen vanskeligere å finne. Det er også lite sannsynlig at aktivitet i gruppen vil dukke opp i feeden til andre som ikke er med i gruppen, men har venner som er det. I realiteten betyr dette at protestmobiliseringen fører til en økning i brukerengasjement, men sannsynligvis kun begrenset til gruppen. Mulighetene for informasjonsspredning blir altså noe redusert enn hva den ville vært uten en shadowbanning.

For SIAN kan nettsiden og Facebook-gruppen sies å være viktige digitale arenaer for å få ut informasjon, distribuering av anti-islamsk propaganda og å annonsere fremtidige aktiviteter. Det er blitt argumentert for at internett blant annet gir muligheter for enklere organisering, mobilisering, kommunikasjon, og spredning av ideologisk innhold (e.g. Berntzen og Weisskircher 2016; Castelli Gattinara, Froio, og Pirro 2021; Haanshuus og Jupskås 2017; Lindekilde og Olesen 2015; McSwiney 2021; Schwemmer 2021). Noen av disse aspektene fremstår likevel som mindre essensielle enn først antatt for organisering, mobilisering, og kommunikasjon, særlig med tanke på at SIAN ikke lenger har en offisiell Facebook-side som brukes til å kommunisere direkte med støttespillerne i gruppen. Som SIAN-leder deler kun Thorsen informasjon i gruppen uten å samhandle med andre. Eventuell kommunikasjon mellom SIAN og støttespillere gjøres i så fall på egen hånd. Gjennomføring av intervju med flere SIAN-medlemmer, slik diskutert i seksjon 7.3, kunne åpnet for å undersøke dette aspektet.

Når de gjelder gateaktivitet, er protest et sentralt virkemiddel for sosiale bevegelser og SMOer (della Porta og Diani 2020). Som en formell medlemsbasert organisasjon i den anti-islamske bevegelsen utgjør protester og gatemarkeringer et helt sentralt virkemiddel også for SIAN.

Dette har blitt illustrert i intervjuet, der SIAN-leder i stor grad vektlegger gateaktivitet i målrealiseringen til organisasjonen. Resultatene fra intervjuet tyder også på at det er i tråd med det Castelli Gattinara, Froio, og Pirro (2021) argumenterer for, nemlig at ytre høyres protestmobilisering fungerer som en måte for å utrykke klager, som i tilfellet med SIAN er den såkalte islamiseringen av Norge. Protester er også en mulighet for å fremme påstander ved at de står og taler om at Islam truer det norske samfunnet og kulturen, og med et håp om å utløse reaksjoner fra befolkningen, da i form av de vender seg imot politikerne og beslutningstakere SIAN mener har påført «islamproblemet». Sistnevnte er også et poeng som understrekes av Mudde (2019), nemlig at organisasjoner ofte forsøker å legge press på politikere og beslutningstakere.

Organisert motstand fra antirasistiske motdemonstranter er verdt å bemerke seg. Slik det kommer frem i intervjuet, er støyende motdemonstranter noe Thorsen beskriver som en vanskelig utfordring som påvirker SIANs mobiliseringsevne. På tross av at planlagte gatemarkeringer kunngjøres i Facebook-gruppen møter de færreste støttespillerne opp, som regel grunnet frykt for vold, å bli utsatt for trakassering, eller å bli gjenkjent. Å ha en digital arena kan derfor sies å utgjøre et viktig og trygt frirom i tilfeller av sterke sosiale sanksjoner (Art 2011; Polletta 1999).

7.5 Oppsummering og konklusjon

I denne masteroppgaven har jeg undersøkt hvordan støttespillernes nettaktivitet i Facebook-gruppen til SIAN blir påvirket av organisasjonens gateaktivitet, samt hvordan SIAN forholder seg til gate- og nettaktivitet.

I kapittel 2 presenterte jeg den historiske utviklingen til ytre høyre, samt ytre høyre i Norge i dag. Av både høyre-radikale og høyre-ekstreme grupperinger, er SIAN den største, mest synlige, og prominente organisasjonen med tanke på antall gatemarkeringer, omtaler i media, og tilstedeværelse på internett. Dette gjør SIAN til en interessant, relevant, og viktig aktør å undersøke innenfor det norske ytre høyre. Begrepene «ytre høyre», «høyre-radialisme», «høyre-ekstremisme», og «Anti-Islam» ble også definert og diskutert.

Opgavens teoretiske rammeverk ble presentert i kapittel 3. Teoridelen har vært rettet mot sosiale bevegelsers protestmobilisering generelt, og ytre høyres protestmobilisering utenfor valgarenaen mer spesifikt. Ettersom det har blitt hevdet at ytre høyre har beveget seg fra gata til data, har det også blitt redegjort for hvordan internett og sosiale medier brukes av aktører innenfor ytre høyre. På bakgrunn av eksisterende forskning og teoretiske forklaringer på ytre høyres protestmobilisering og internettbruk, ble det formulert en hypotese med en forventning om at gateaktiviteten til SIAN fører til økt nettaktivitet i Facebook-gruppen. Det var også forventet at SIAN ville ha et strategisk forhold til både protestmobiliseringen og internettaktiviteten, ved at de tar strategiske valg for å øke synlighet, mobilisere støtte, og skape engasjement, og at de alt i alt tar bevisste og reflekterte valg i forbindelse med gateaktiviteten sin.

I kapittel 4 tar jeg for meg masteroppgavens flermetode tilnærming i besvarelsen av de to problemstillingene. Matching som en kontrafaktisk analyse med påfølgende lineær regresjon ble redegjort for i detalj. Matching er en spennende og innovativ metode å bruke når effektmåling på dikotome behandlinger er i fokus, som i dette tilfellet er protesters effekt på nettaktivitet. Videre ble begrunnelse for og gjennomføringen av dybdeintervjuet redegjort for. Intervju, ytre høyre, og forskning på sosiale medier innebærer noen etiske hensyn som må vurderes, og dette ble diskutert i slutten av kapittelet.

Prosessen med innsamling av data og variabler ble presentert i kapittel 5. CrowdTangle ble benyttet for å hente ut data fra Facebook. Tidsseriedata med observasjoner for hver dag ble hentet ut gjennom funksjonen Intelligence i CrowdTangle. Utfallsvariabelen «Interaksjoner per innlegg» og kovariaten «medlemsøkning i prosent» er hentet fra Facebook, mens «Mediedekning» er hentet fra Atekst Retriever. Analysens dikotome behandlingsvariabel er hvorvidt SIAN holdt en protest den aktuelle dagen.

Resultatene fra analysen presenteres i kapittel 6 og diskuteres i kapittel 7. Funn fra analysen viser at protester har en positiv effekt på nettaktivitet blant støttespillere av SIAN i Facebook-gruppen, noe som kan indikere at SIANs gateaktivitet skaper følelsesmessig engasjement og interesse i gruppen. Grunnet få observasjoner er usikkerheten rundt den estimerte behandlingseffekten relativt stor med brede konfidensintervall. Av den grunn kan det konkluderes med at analysen finner en effekt, men jeg kan ikke si hvor stor denne effekten er helt nøyaktig.

I intervjuet kommer det frem, basert på det SIAN-leder kunne fortelle, at SIAN er godt reflekterte over ønsket målgruppe, budskap, og virkemidler for å oppnå disse målene. De har generelt sett spesifikke og klart definerte formål. Gateaktiviteten utgjør den sentrale arenaen de opererer i, og SIAN-leder selv bruker mye tid på gaten. Internett, hovedsakelig nettsiden og Facebook-gruppen, fungerer som kanaler for informasjonsdeling, annonsering av planlagte markeringer, for å kunne adressere dagsaktuelle hendelser. Selv om begge arenaene brukes, altså nett og gate, virker det som at vekten tillegges gateaktivitet i målrealiseringen. Synlig skepsis mot Facebook, gjør at det kan stilles spørsmål om hvor viktig facebook er under SIANs nåværende lederskap.

Alt i alt fremstår det som at økt nettaktivitet blant støttespillere på Facebook i forbindelse med protestmobiliseringen til SIAN er en utilsiktet effekt.

Likevel kan det sies at å være på gata skaper data, utilsiktet eller ei.

Litteraturliste

- Ali, Hanad, Bjørn Erik Larsen, Per Lindberg, og Alice Bratshaug. 2020. «Slik var den dramatiske Sian-demonstrasjonen.» *Bergens Tidende*, 28. august, 2020. <https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/vQv8v4/slik-var-den-dramatiske-sian-demonstrasjonen>.
- Angrist, Joshua D. og Jörn-Steffen Pischke. 2008. *Mostly harmless econometrics: An empiricist's companion*. New Jersey: New Jersey: Princeton University Press.
- Arel-Bundock, Vincent. 2022. «modelsummary: Summary Tables and Plots for Statistical Models and Data: Beautiful, Customizable, and Publication-Ready.» R pakke versjon 0.9.6. <https://CRAN.R-project.org/package=modelsummary>.
- Art, David. 2011. *Inside the Radical Right: The Development of Anti-Immigrant Parties in Western Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Aune, Richard og Nils Fridtjof Skumsvoll. 2021. «Anmelder Sian – krever erstatning etter lovlig demonstrasjon.» *NRK*, 28. oktober, 2021. https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/porsgrunn-kommune-anmelder-sian_-krever-erstatning-etter-lovlig-demonstrasjon-1.15708157.
- Austin, Peter C. 2009. «Balance diagnostics for comparing the distribution of baseline covariates between treatment groups in propensity-score matched samples.» *Statistics in Medicine* 28: 3083–3107. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/sim.3697>.
- Austin, Peter C. 2010. «Statistical Criteria for Selecting the Optimal Number of Untreated Subjects Matched to Each Treated Subject When Using Many-to-One Matching on the Propensity Score.» *American Journal of Epidemiology* 172 (9): 1092-1097. <https://doi.org/10.1093/aje/kwq224>.
- Bangstad, Sindre. 2016. «Islamophobia: What's in a Name?: Analysing the Discourses of Stopp Islamiseringen av Norge (Stop The Islamisation of Norway, sian).» *Journal of Muslims in Europe* 5 (2): 145-169. <https://doi.org/https://doi.org/10.1163/22117954-12341324>.
- Bangstad, Sindre og Olav Elgvin. 2016. «Norway - Yearbook of Muslims in Europe vol. 8 (final draft version).». Researchgate. https://www.researchgate.net/publication/311571735_Norway_-_Yearbook_of_Muslims_in_Europe_vol_8_final_draft_version.

- Bartlett, Jamie, Jonathan Birdwell, og Mark Littler. 2011. *The New Face of Digital Populism*. Demos (London). <https://www.opensocietyfoundations.org/publications/new-face-digital-populism#publications>.
- Baym, Nancy K. 2013. «Data not seen: The uses and shortcomings of social media metrics.» *First Monday* 18 (10). <https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/4873>.
- Benford, Robert D. og David A. Snow. 2000. «Framing Processes and Social Movements: An Overview and Assessment.» *Annual Review of Sociology* 26 (1): 611-639. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.26.1.611>.
- Bennett, W. Lance og Alexandra Segerberg. 2012. «The Logic of Connective Action » *Information, Communication & Society* 15 (5): 739-768. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2012.670661>.
- Bennett, W. Lance og Alexandra Segerberg. 2013. *The logic of connective action: Digital media and the personalization of contentious politics*. New York: Cambridge University Press.
- Berntzen, Lars Erik. 2020. *Liberal Roots of Far Right Activism: The Anti-Islamic Movement in the 21st Century*. Oxon: Routledge.
- Berntzen, Lars Erik og Sveinung Sandberg. 2014. «The Collective Nature of Lone Wolf Terrorism: Anders Behring Breivik and the Anti-Islamic Social Movement.» *Terrorism and Political Violence* 26 (5): 759-779. <https://doi.org/10.1080/09546553.2013.767245>.
- Berntzen, Lars Erik og Manès Weisskircher. 2016. «Anti-Islamic PEGIDA Beyond Germany: Explaining Differences in Mobilisation.» *Journal of Intercultural Studies* 37 (6): 556-573. <https://doi.org/10.1080/07256868.2016.1235021>.
- Bjørge, Tore og Ingvild Magnæs Gjelsvik. 2015. *Forskning på forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme: En kunnskapsstatus*. Politihøgskolen (Oslo). <http://hdl.handle.net/11250/284584>.
- Bjørge, Tore og Ingvild Magnæs Gjelsvik. 2018. «Utvikling og utbredelse av høyreekstremisme i Norge.» I *Høyreekstremisme i Norge: utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier* redigert av Tore Bjørge, 25-144. Oslo Politihøgskolen <https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/handle/11250/2568904>.
- Bleakley, Will. 2022. «About Us.» CrowdTangle. <https://help.crowdtangle.com/en/articles/4201940-about-us>.

- Blee, Kathleen og Mehr Latif. 2021. «Sociological Survey of the Far Right.» I *Researching the Far Right: Theory, Method and Practice*, redigert av Stephen D. Ashe, Joel Busher, Graham Macklin og Aaron Winter, 45-59. London: Routledge.
- Bliuc, Ana-Maria, John Betts, Matteo Vergani, Muhammad Iqbal, og Kevin Dunn. 2019. «Collective identity changes in far-right online communities: The role of offline intergroup conflict.» *New Media & Society* 21 (8): 1770-1786.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1461444819831779>.
- Blomkvist, Linn, Torstein Bøe, Paal Wergeland, og Katarina Poensgen. 2020. «Motdemonstranter provosert av Sian – skapte bråk i Oslo sentrum.» *NRK*, 1. september, 2020. https://www.nrk.no/norge/sian-demonstrerer-i-oslo-_-motdemonstranter-ogsaa-pa-plass-1.15139932.
- Bowman-Grieve, Lorraine. 2009. «Exploring “Stormfront”: A Virtual Community of the Radical Right.» *Studies in Conflict & Terrorism* 32 (11): 989-1007.
<https://doi.org/10.1080/10576100903259951>.
- Bruns, Axel. 2019. «After the ‘APIcalypse’: social media platforms and their fight against critical scholarly research.» *Information, Communication & Society* 22 (11): 1544-1566. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2019.1637447>.
- Bryman, Alan. 2016. *Social research methods*. 5th ed. Oxford: Oxford University Press.
- Caiani, Manuela. 2017. «Radical right-wing movements: Who, when, how and why?» *Sociopedia.isa*: 1-15. <https://www.researchgate.net/publication/323951576>.
- Caiani, Manuela, Donatella della Porta, og Claudius Wagemann. 2012. *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy, and the United States*. Oxford: Oxford University Press.
- Caiani, Manuela og Linda Parenti. 2013. *European and American extreme right groups and the Internet*. London: Ashgate.
- Cameron, A. Colin og Douglas L. Miller. 2015. «A Practitioner's Guide to Cluster-Robust Inference.» *The Journal of Human Resources* 50 (2): 317-372.
<http://www.jstor.org/stable/24735989>.
- Castelli Gattinara, Pietro. 2018. «Europeans, shut the borders! Anti-refugee mobilization in Italy and France.» I *Solidarity Mobilizations in the ‘Refugee Crisis’: Contentious Moves*, redigert av Donatella della Porta, 271-297. London: Palgrave.
<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-3-319-71752-4.pdf>.

- Castelli Gattinara, Pietro, Caterina Froio, og Andrea L. P. Pirro. 2021. «Far-right protest mobilisation in Europe: Grievances, opportunities and resources.» *European journal of political research*: 1-23. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12484>.
- Castelli Gattinara, Pietro og Andrea L. P. Pirro. 2019. «The far right as social movement.» *European Societies* 21 (4): 447-462. <https://doi.org/10.1080/14616696.2018.1494301>.
- Ceccarini, Luigi. 2020. «Political Participation.» I *The Palgrave Encyclopedia of Interest Groups, Lobbying and Public Affairs*, redigert av Phil Harris, Alberto Bitonti, Craig S. Fleisher og Anne Skorkjær Binderkrantz, 1-11. Cham: Springer International Publishing.
- Clayton, James. 2022. «Trump's Truth Social app branded a disaster.» *BBC*, 4. april, 2022. <https://www.bbc.com/news/technology-60922717>.
- Cole, Samatha. 2018. «Where Did the Concept of 'Shadow Banning' Come From?». Vice. Sist oppdatert 31. juli. <https://www.vice.com/en/article/a3q744/where-did-shadow-banning-come-from-trump-republicans-shadowbanned>.
- Cotter, Kelley. 2021. «“Shadowbanning is not a thing”: black box gaslighting and the power to independently know and credibly critique algorithms.» *Information, Communication & Society*: 1-18. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2021.1994624>.
- CrowdTangle Team. 2022. «CrowdTangle.» Facebook. List ID: [1644930].
- della Porta, Donatella og Mario Diani. 2020. *Social Movements: An Introduction*. Chichester: Wiley Blackwell.
- Devries, Melody, Judith Bessant, og Rob Watts. 2021. «The Uncanny Political Involvement of Technologies.» I *Rise of the Far Right: Technologies of recruitment and mobilization* redigert av Melody Devries, Judith Bessant og Rob Watts, 1-20. Lanham Rowman & Littlefield.
- Diani, Mario. 1992. «The Concept of Social Movements » *Sociological Review* 40: 1-25.
- Ditlefsen, Heidi og Mathias Hamre. 2021. «55-åring dømt for drapet på Dan Eivind Lid.» *NRK*, 14. mai, 2021. https://www.nrk.no/sorlandet/domt-for-15_5-ars-fengsel-for-drapet-pa-dan-eivind-lid-1.15496420.
- Efron, Bradley og Robert J. Tibshirani. 1993. *An Introduction to the bootstrap*. Boca Raton, Fla: Chapman & Hall/CRC.
- Ekman, Mattias. 2018. «Anti-refugee Mobilization in Social Media: The Case of Soldiers of Odin.» *Social Media + Society* 4 (1): 1-11. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2056305118764431>.

- Enjolras, Bernard, Kari Steen-Johnsen, og Dag Wollebæk. 2012. «Social media and mobilization to offline demonstrations: Transcending participatory divides?» *New Media & Society* 15 (6): 890–908.
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1461444812462844>.
- Eppich, Walter J. , Gerard J. Gormley, og Pim W. Teunissen. 2019. «In-Depth Interviews.» I *Healthcare Simulation Research: A Practical Guide* redigert av Debra Nestel, Joshua Hui, Kevin Kunkler, Mark W. Scerbo og Aaron W. Calhoun, 85-91. Cham: Springer.
<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-3-030-26837-4.pdf>.
- Facebook. 2022. «Slik fungerer feeden.»
<https://www.facebook.com/help/327131014036297/>.
- Fangen, Katrine og Maria Reite Nilsen. 2021. «Variations within the Norwegian far right: from neo-Nazism to anti-Islamism.» *Journal of Political Ideologies* 26 (3): 278-297.
<https://doi.org/10.1080/13569317.2020.1796347>.
- Fossheim, Kenneth, Lauritz Rushfeldt Vatne, Sunniva Nerbøberg, Finn Erik Robstad, Thea Enerud Ødegården, Ane Rostad Stokholm, og Frode Sunde. 2021. «Rustam Louis Foss (33) ble skutt og drept på Bislett.» *TV2*, 12. november, 2021.
<https://www.tv2.no/a/14347776/>.
- Gallacher, John D., Marc W. Heerdink, og Miles Hewstone. 2021. «Online Engagement Between Opposing Political Protest Groups via Social Media is Linked to Physical Violence of Offline Encounters.» *Social Media + Society* 7 (1): 1-16.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2056305120984445>.
- George, Jordana J. og Dorothy E. Leidner. 2019. «From clicktivism to hacktivism: Understanding digital activism.» *Information and Organization* 29 (3): 1-45.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1471772717303470>.
- Gerring, John. 2012. *Social Science Methodology: A Unified Framework*. New York: Cambridge University Press.
- Gerring, John. 2017. *Case Study Research Principles and Practices*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Greifer, Noah. 2022a. «Assessing Balance ». Sist oppdatert 07.03.2022. <https://cran.r-project.org/web/packages/MatchIt/vignettes/assessing-balance.html>.
- Greifer, Noah. 2022b. «Cobalt: Covariate Balance Tables and Plots.». R pakke versjon 4.3.2.
<https://cran.rstudio.com/web/packages/cobalt/>.
- Greifer, Noah. 2022c. «Estimating Effects After Matching ». Sist oppdatert 07.03.2022.
<https://cran.r-project.org/web/packages/MatchIt/vignettes/estimating-effects.html#>.

- Greifer, Noah. 2022d. «Matching Methods ». Sist oppdatert 07.03.2022. <https://cran.r-project.org/web/packages/MatchIt/vignettes/matching-methods.html>.
- Greifer, Noah. 2022e. «MatchIt: Getting Started ». Sist oppdatert 07.03.2022. <https://cran.r-project.org/web/packages/MatchIt/vignettes/MatchIt.html>.
- Greifer, Noah og Elizabeth A Stuart. 2021. «Choosing the Estimand When Matching or Weighting in Observational Studies.» *arXiv preprint arXiv:2106.10577*. <https://arxiv.org/abs/2106.10577>.
- Heyerdahl, Ragnhild. 2021. «Dette er det nye ytre høyre: Høyt utdannet, godt voksen og med god inntekt.» *FriFagbevegelse*, 27. april 2021. <https://frifagbevegelse.no/loaktuelt/dette-er-det-nye-ytre-hoyre-hoyt-utdannet-godt-voksen-og-med-god-inntekt-6.158.782080.f028721643>.
- Ho, Daniel E., Kosuke Imai, Gary King, og Elizabeth A. Stuart. 2007. «Matching as Nonparametric Preprocessing for Reducing Model Dependence in Parametric Causal Inference.» *Political Analysis* 15: 199–236. <https://gking.harvard.edu/files/matchp.pdf>.
- Ho, Daniel E., Kosuke Imai, Gary King, og Elizabeth A. Stuart. 2011. «MatchIt: Nonparametric Preprocessing for Parametric Causal Inference.» *Journal of Statistical Software* 48 (8): 1-28. <https://www.jstatsoft.org/v42/i08/>.
- Honningsøy, Kirsti Haga, Ingrid Tinmannsvik, Cicilie Sigrud Andersen, Anja Oppen, Maria Knoph Vignæs, Dan Kåre Engebretsen, og Harald K. Jansson. 2021. «Drapene i Kongsberg: Dette er saken » *NRK*, 22. oktober, 2021. <https://www.nrk.no/norge/drapene-i-kongsberg-1.15689374#>.
- Haanshuus, Birgitte P. 2018. «Fra gata til data? Ytre høyres aktivisme på internett og sosiale medier.» I *Høyreekstremisme i Norge: utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier*, redigert av Tore Bjørge, 145-175. Oslo PolitiHøgskolen <https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/handle/11250/2568904>.
- Haanshuus, Birgitte P. og Anders Ravik Jupskås. 2017. «Høyreklikk! En analyse av ytre høyre på sosiale medier i Norge.» *Tidsskrift for samfunnsforskning* 58 (2): 145-165. <https://doi.org/10.18261/ISSN.1504-291X-2017-02-01>.
- Iacus, Stefano M., Gary King, og Giuseppe Porro. 2012. «Causal Inference without Balance Checking: Coarsened Exact Matching.» *Political Analysis* 20 (1): 1-24. <https://www.cambridge.org/core/article/causal-inference-without-balance-checking-coarsened-exact-matching/5ABCF5B3FC3089A87FD59CECBB3465C0>.
- Ivarsflaten, Elisabeth, Scott Blinder, og Lise Bjånesøy. 2019. «How and Why the Populist Radical Right Persuades Citizens.» I *The Oxford Handbook of Electoral Persuasion*,

- redigert av Elizabeth Suhay, Bernard Grofman og Alexander H. Trechsel, .Oxford University Press.
<https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780190860806.001.0001/oxfordhb-9780190860806-e-50>.
- Joseph, Sarah 2012. «Social Media, Political Change, and Human Rights.» *Boston College International & Comparative Law Review* 35 (1): 145-188.
<https://lawdigitalcommons.bc.edu/iclr/vol35/iss1/3/>.
- Kaplan, Andreas M. og Michael Haenlein. 2010. «Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media.» *Business Horizons* 53 (1): 59-68.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0007681309001232>.
- Kassambara, Alboukadel. 2020. «ggpubr: 'ggplot2' Based Publication Ready Plots.». R pakke versjon 0.4.0. <https://CRAN.R-project.org/package=ggpubr>.
- Kavada, Anastasia. 2015. «Creating the collective: social media, the Occupy Movement and its constitution as a collective actor.» *Information, Communication & Society* 18 (8): 872-886. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2015.1043318>.
- Kellstedt, Paul M. og Guy D. Whitten. 2018. *The Fundamentals of Political Science Research*. New York: Cambridge University Press.
- King, Gary og Richard Nielsen. 2019. «Why Propensity Scores Should Not Be Used for Matching.» *Political Analysis* 27: 435-454. <https://doi.org/10.1017/pan.2019.11>.
- Kvittingen, Ida. 2020. «Ytre høyre provoserer oftere på gata enn før.» *Forskning.no*, 16. januar, 2020. <https://forskning.no/politikk-statsvitenskap-vold/ytre-hoyre-provoserer-oftere-pa-gata-enn-for/1620822>.
- Landman, Todd. 2008. *Issues and Methods in Comparative Politics*. London: Taylor & Francis Group.
- Lane, Daniel S., Dam Hee Kim, Slgi S. Lee, Brian E. Weeks, og Nojin Kwak. 2017. «From Online Disagreement to Offline Action: How Diverse Motivations for Using Social Media Can Increase Political Information Sharing and Catalyze Offline Political Participation.» *Social Media + Society* 3 (3): 1-14.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2056305117716274>.
- Lavik, Maria 2021. «Sian tek på seg ansvar for dette banneret – kan bli etterforska for hatkrim.» *Vårt Land*, 8. november, 2021. <https://www.vl.no/nyheter/2021/11/08/sian-tek-pa-seg-ansvar-for-dette-banneret-kan-bli-etterforska-for-hatkrim/>.

- Levin, Bess. 2022. «Trump's Truth Social Makes Saddest Announcement of All Time.» *Vanity Fair*, 17. mai, 2022. <https://www.vanityfair.com/news/2022/05/truth-social-dwac-filing>.
- Lijphart, Arend. 1975. «II. The Comparable-Cases Strategy in Comparative Research.» *Comparative Political Studies* 8 (2): 158-177. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/001041407500800203>.
- Lindekilde, Lasse og Thomas Olesen. 2015. *Politisk protest, aktivisme og sosiale bevægelser*. København Hans Reitzels Forlag.
- Lunde, Adriane Lilleskare og Arnhild Aass Kristiansen. 2021. «Sian-aktivist sprayet kommunens vakt i ansiktet. Nå undersøker politiet saken.» *Aftenposten*, 21. desember, 2021. <https://www.aftenposten.no/oslo/i/k6yK1j/sian-aktivist-sprayet-kommunens-vakt-i-ansiktet-naa-undersoeker-politiet-saken>.
- Madsen, Ørjan. 2022. «Fikk nei, men kommer likevel: – Det får politiet håndtere.» *Telemarksavisa*, 8. april, 2022. <https://www.ta.no/fikk-nei-men-kommer-likevel-det-far-politiet-handtere/s/5-50-1345767>.
- Mancosu, Moreno og Federico Vegetti. 2020. «What You Can Scrape and What Is Right to Scrape: A Proposal for a Tool to Collect Public Facebook Data.» *Social Media + Society* 6 (3): 1-11. <https://doi.org/10.1177/2056305120940703>.
- Mansournia, Mohammad Ali, Maryam Nazemipour, Ashley I Naimi, Gary S Collins, og Michael J Campbell. 2020. «Reflection on modern methods: demystifying robust standard errors for epidemiologists.» *International Journal of Epidemiology* 50 (1): 346-351. <https://doi.org/10.1093/ije/dyaa260>.
- McMullin, Caitlin. 2021. «Transcription and Qualitative Methods: Implications for Third Sector Research.» *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*. <https://doi.org/10.1007/s11266-021-00400-3>.
- McSwiney, Jordan 2021. «Far-Right Recruitment and Mobilization on Facebook: The Case of Australia » I *Rise of the Far Right: Technologies of recruitment and mobilization* redigert av Melody Devries, Judith Bessant og Rob Watts, 23-40. Lanham Rowman & Littlefield.
- Miles, Chris 2022. «How to Use Intelligence.» CrowdTangle. <https://help.crowdtangle.com/en/articles/1150285-how-to-use-intelligence>.
- Morgan, Stephen L. og Christopher Winship. 2015. *Counterfactuals and Causal Inference Models and Principles for Social Research*. New York Cambridge University Press.

- Morozov, Evgeny. 2009. «The brave new world of slacktivism.» *Foreign Policy* 19. mai 2009. <https://foreignpolicy.com/2009/05/19/the-brave-new-world-of-slacktivism/>.
- Moses, Jonathon W. og Torbjørn L. Knutsen. 2012. *Ways of Knowing: Competing Methodologies in Social and Political Research* Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Mudde, Cas. 2007. *Populist radical right parties in Europe*. New York: Cambridge University Press.
- Mudde, Cas. 2016. *On Extremism and Democracy in Europe*. London: Routledge.
- Mudde, Cas. 2019. *The Far Right Today*. Cambridge: Polity Press.
- Muis, Jasper, Ofra Klein, og Guido Dijkstra. 2021. «Challenges and opportunities of social media research: Using Twitter and Facebook to investigate far right discourses.» I *Researching the Far Right: Theory, Method and Practice*, redigert av Stephen D. Ashe, Joel Busher, Graham Macklin og Aaron Winter, 147-163. London: Routledge.
- Nielsen, Richard A. . 2020. «The SAGE Handbook of Research Methods in Political Science and International Relations.» I *The SAGE Handbook of Research Methods in Political Science and International Relations*, redigert av Luigi Curini og Robert Franzese, 805-821. London: SAGE Publications Ltd.
- NRK. 2022. «Sprayet vakt under koranbrenning.», 23. mai, 2022. <https://www.nrk.no/osloogviken/sprayet-vakt-under-koranbrenning-1.15976425>.
- Politiets Sikkerhetstjeneste. 2020. «Nasjonal trusselvurdering 2020.». Sist oppdatert 4. februar https://pst.no/globalassets/artikler/utgivelser/2020/pst_trusselvurdering_2020.pdf.
- Politiets Sikkerhetstjeneste. 2022. «Nasjonal trusselvurdering 2022.». <https://www.pst.no/globalassets/ntv/2022/nasjonal-trusselvurdering-2022-pa-norsk.pdf>.
- Polletta, Francesca. 1999. «"Free Spaces" in Collective Action.» *Theory and Society* 28 (1): 1-38. <http://www.jstor.org/stable/3108504>.
- Retriever. 2021. «Mediearkivet Atekst.». <https://www.retrievergroup.com/no/product-mediarkivet-atekst>.
- Rieder, Bernhard, Rasha Abdulla, Thomas Poell, Robbert Woltering, og Liesbeth Zack. 2015. «Data critique and analytical opportunities for very large Facebook Pages: Lessons learned from exploring “We are all Khaled Said”.» *Big Data & Society* 2 (2): 2053951715614980. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2053951715614980>.
- Ripollone, John E., Krista F. Huybrechts, Kenneth J. Rothman, Ryan E. Ferguson, og Jessica M. Franklin. 2018. «Implications of the Propensity Score Matching Paradox in

- Pharmacoepidemiology.» *American Journal of Epidemiology* 187 (9): 1951-1961.
<https://doi.org/10.1093/aje/kwy078>.
- Ritchie, Jane og Rachel Ormston. 2014. «The Applications of Qualitative Methods to Social Research.» I *Qualitative Research Practice: a guide for social science students and researchers*, redigert av Jane Ritche, Jane Lewis, Carol McNaughton Nicholls og Rachel Ormston, 27-46. London: SAGE.
- Rooduijn, Matthijs, Wouter van der Brug, og Sarah L. de Lange. 2016. «Expressing or fuelling discontent? The relationship between populist voting and political discontent.» *Electoral Studies* 43: 32-40.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261379416301445?via%3Dihub>.
- Roose, Kevin. 2021. «Inside Facebook's Data Wars » *The New York Times*, 14. juli, 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/07/14/technology/facebook-data.html>.
- Rubin, Donald B. 2001. «Using Propensity Scores to Help Design Observational Studies: Application to the Tobacco Litigation.» *Health Services and Outcomes Research Methodology* 2 (3): 169-188. <https://doi.org/10.1023/A:1020363010465>.
- Rydgren, Jens. 2008. «Immigration sceptics, xenophobes or racists? Radical right-wing voting in six West European countries.» *European Journal of Political Research* 47: 737-765. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.2008.00784.x>.
- Schwemmer, Carsten. 2021. «The Limited Influence of Right-Wing Movements on Social Media User Engagement.» *Social Media + Society* 7 (3): 1-13.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/20563051211041650>.
- Seawright, Jason. 2016. *Multi-Method Social Science: Combining Qualitative and Quantitative Tools*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Shala, Dafina. 2020. «Terrortrusselen mot Norge fra høyreekstreme og ekstreme islamister.» Politiets Sikkerhetstjeneste. Sist oppdatert 19. juni. <https://pst.no/alle-artikler/pressemeldinger/terrortrusselen-mot-norge-fra-hoyreekstreme-og-ekstreme-islamister/>.
- SIAN. 2022. «Vedtekter.» Sist oppdatert 4. april 2022. <https://www.sian.no/vedtekter>.
- Silverman, Brandon. 2022. «CrowdTangle Glossary ».
<https://help.crowdtangle.com/en/articles/1184978-crowdtangle-glossary>.
- Silverman, David. 2014. *Interpreting qualitative data*. Los Angeles: SAGE.
- Smith, Amy Fisher, Charles R. Sullivan, John D. Macready, og Geoffrey Manzi. 2021. «Methodology matters: Researching the far right.» I *Researching the Far Right*:

- Theory, Method and Practice*, redigert av Stephen D. Ashe, Joel Busher, Graham Macklin og Aaron Winter, 197-211. London: Routledge.
- Snow, David A. og Robert D. Benford. 1988. «Ideology, Frame Resonance, and Participant Mobilization.» *International Social Movement Research* 1: 197-218.
<https://ssc.wisc.edu/~oliver/SOC924/Articles/SnowBenfordIdeologyframeresonanceandparticipantmobilization.pdf>.
- Spada, Stefano, Matteo Quartagno, Marco Tamburini, og David Robinson. 2018. «*orcutt*: Estimate Procedure in Case of First Order Autocorrelation.» <https://CRAN.R-project.org/package=orcutt>.
- Staggenborg, Suzanne. 2005. «Encyclopedia of Social Theory.» redigert av George Ritzer, 754-759. Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc.
<https://doi.org/10.4135/9781412952552>.
- Statistisk Sentralbyrå. 2021. «Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja.» Sist oppdatert 27. september 2021. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/religion-og-livssyn/statistikk/trus-og-livssynssamfunn-utanfor-den-norske-kyrkja>.
- Statology. 2021. «The Durbin-Watson Test: Definition & Example.» Sist oppdatert 21. januar. <https://www.statology.org/durbin-watson-test/>.
- Stuart, Elizabeth A. 2010. «Matching methods for causal inference: A review and a look forward.» *Statistical science : a review journal of the Institute of Mathematical Statistics* 25 (1): 1-21. <https://doi.org/10.1214/09-STS313>.
- Sturges, Herbert A. 1926. «The Choice of a Class Interval.» *Journal of the American Statistical Association* 21 (153): 65-66. <http://www.jstor.org/stable/2965501>.
- Støre, Maria. 2020. «NRKs SIAN-debatt får kritikk i Kringkastingsrådet: – Utrolig trist.» *VG*, 17. september 2020. <https://www.vg.no/rampelys/i/0KEWG0/nrks-sian-debatt-faar-kritikk-i-kringkastingsraadet-utrolig-trist>.
- Teigen, Espen 2020. «NRK-programlederen ba SIAN-lederen navngi muslimer som burde deporteres fra Norge. Det vekker kraftige reaksjoner.» *Nettavisen* 5. september, 2020. <https://www.nettavisen.no/okonomi/kraftige-reaksjoner-mot-fredrik-solvang-etter-sian-debatt/s/12-95-3424014282>.
- Teitelbaum, Benjamin R. 2017. *Lions of the North : sounds of the new Nordic radical nationalism*. New York, NY: Oxford University Press.
- Theocharis, Yannis og Jan W. van Deth. 2018. «The continuous expansion of citizen participation: a new taxonomy.» *European Political Science Review* 10 (1): 139-163.
<https://doi.org/10.1017/S1755773916000230>.

- Thomas, Emma F., Nathan Leggett, David Kernot, Lewis Mitchell, Saranzaya Magsarjav, og Nathan Weber. 2022. «Reclaim the Beach: How Offline Events Shape Online Interactions and Networks Amongst Those Who Support and Oppose Right-Wing Protest.» *Studies in Conflict & Terrorism*: 1-23.
<https://doi.org/10.1080/1057610X.2022.2034222>.
- Torres, Mario Andrés Neira og Farid Ighoubah. 2021. «I dag skal den ekstreme organisasjonen holde nok en appell, denne gangen i Sandvika i Bærum.» *Nettavisen*, 24. april, 2021. <https://www.nettavisen.no/nyheter/har-forsket-pa-ekstreme-miljoerde-som-er-mest-aktive-i-sian-har-dratt-organisasjonen-i-en-mer-anti-muslimsk-rasistisk-retning/s/12-95-3424118321>.
- Toscano, Emanuele 2018. «Researching far-right movements. An introduction.» I *Researching Far-Right Movements: Ethics, Methodologies, and Qualitative Inquiries*, redigert av Emanuele Toscano, 1-12. Oxon: Routledge.
- Virchow, Fabian. 2007. «Performance, Emotion, and Ideology: On the Creation of “Collectives of Emotion” and Worldview in the Contemporary German Far Right.» *Journal of Contemporary Ethnography* 36 (2): 147-164.
<https://doi.org/10.1177/0891241606298822>.
- Webster, Stephen, Jane Lewis, og Ashely Brown. 2014. «Ethical Considerations in Qualitative Research » I *Qualitative Research Practice: a guide for social science students and researchers*, redigert av Jane Ritche, Jane Lewis, Carol McNaughton Nicholls og Rachel Ormston, 1-2. London SAGE.
- Wickham, Hadley. 2016. *ggplot2: Elegant Graphics for Data Analysis*. New York: Springer-Verlag. <https://ggplot2.tidyverse.org>.
- Yeo, Alice, Robin Legard, Jill Keegan, Kit Ward, Carol McNaughton Nicholls, og Jane Lewis. 2014. «In-depth Interviews.» I *Qualitative Research Practice: a guide for social science students and researchers*, redigert av Jane Ritche, Jane Lewis, Carol McNaughton Nicholls og Rachel Ormston, 1-2. London: SAGE.
- Zeileis, Achim. 2004. «Econometric Computing with HC and HAC Covariance Matrix Estimators.» *Journal of Statistical Software* 16 (9): 1-16.
<https://doi.org/10.18637/jss.v016.i09>.
- Zeileis, Achim. 2019. «dynlm: Dynamic Linear Regression.» R pakke versjon 0.3-6.
<https://CRAN.R-project.org/package=dynlm>.
- Zeileis, Achim og Torsten Hothorn. 2002. «Diagnostic Checking in Regression Relationships.» *R News* 2 (3): 7-10. <https://CRAN.R-project.org/doc/Rnews/>.

Vedlegg

A. Intervjuguide

- = spesifisering av spørsmålene

Introduksjon, leders rolle i SIAN, og målsettinger

1. Kan du fortelle litt om deg og din rolle i SIAN?
  - Hvilke arbeidsoppgaver? Hvor mye tid i hverdagen?
2. Hvilke målsettinger har SIAN i tiden fremover?
3. Hva er formålet med markeringene/demonstrasjonene som har blitt holdt de siste par årene?
  - Hva ønsker dere å oppnå?
  - Hvilke strategiske vurderinger gjør dere?

Strategi og virkemidler

4. Hvilke stunts / virkemidler bruker dere på disse markeringene?
  - Hva gjør dere for å få ut budskapet?
  - Koranbrenning? Kle seg ut?
5. Hvorfor bruker dere de aktuelle virkemidlene/ «stuntsene»?
6. Hvor mange av SIANs medlemmer pleier vanligvis å delta på markeringer?
7. Hvem er det dere ønsker å appellere til på disse markeringene?
  - Hvem er målgruppen? Egne medlemmer/støttespillere? Politikere? Allmennheten?
8. Hva er deres syn på motdemonstranter?
  - Ser dere på det som noe positivt eller negativt? Hvordan?

Sosiale medier/internett, og sammenheng med gateaktivitet

9. Hvordan bruker SIAN digitale plattformer?
  - Hvilket formål har Facebook/nettsiden?
10. Hvilken rolle spiller sosiale medier/internett for planlegging og gjennomføring av markeringer?
  - Facebook, nettsiden (SIAN.no), Twitter (lite brukt)
11. Hva anser du som viktigst av nettaktivitet og gateaktivitet når det gjelder offentligheten, motstandere, støttespillere og medlemmer?
12. Er dette noe som har endret seg over tid? Hvordan?
13. Opplever dere at gateaktiviteten til SIAN påvirker nettaktiviteten eller engasjement blant egne støttespillere? Hvordan?
14. Oppfølgingsspørsmål: Er nettaktivitet noe som påvirker strategiske beslutninger knyttet til offentlige markeringer?
  - Vil du si at det er et aktivt forhold/samspill mellom nett og gate? Er dette noe som SIAN i så fall strategisk benytter seg av?

Avrunding, tiden fremover?

15. Er det planlagt mange markeringer i 2022? Endret strategi i forhold til 2020/2021?
16. noe å tilføye? Gå tilbake?

B. Samtykkeskjema og informasjonsskriv

Forespørsel om å delta på forskningsintervju i forbindelse med masteroppgave

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt i forbindelse med en masteroppgave i Sammenliknende Politikk (60 studiepoeng), hvor formålet er å *undersøke hvorfor og hvordan SIAN gjennomfører protester, og sammenhengen mellom nett- og gateaktivitet*. Dette skrevet inneholder informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med prosjektet/masteroppgaven er å undersøke hvorfor Stopp Islamiseringen av Norge (SIAN) gjennomfører demonstrasjoner i det offentlige rom, og hvilke strategiske og taktiske vurderinger som tas i disse beslutningene. Forholdet mellom nett- og gateaktivitet skal også undersøkes. Første del av prosjektet, altså bakgrunnen for gjennomføringen av protester, undersøkes gjennom en kvalitativ tilnærming der leder av SIAN intervjues.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Institutt for sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Deltakelse i prosjektet innebærer ett (1) intervju som vil foregå på Zoom, og det vil ta cirka 60-90 minutter. Du vil i forkant av intervjuet få tilsendt noen nøkkelpunkter/temaer som det vil bli spurt om, og spørsmålene vil *ikke* være rettet mot privatliv. Intervjuets fokus vil blant annet være hvorfor SIAN holder demonstrasjoner, hvilke virkemidler som tas i bruk på disse demonstrasjonene, hvilken rolle sosiale medier (Facebook) har, etc. Det tas lydopptak av intervjuet gjennom Zoom.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan dine opplysninger oppbevares og brukes

Opplysningene om deg vil bare brukes til formålene beskrevet i dette skrevet. Opplysningene behandles konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- Student og veileder vil ha tilgang ved behandlingsansvarlig institusjon
- Personopplysningene vil lagres og oppbevares sikkert, og informasjon krypteres
- Ved samtykke vil navn og tittel/verv i organisasjonen inkluderes i masteroppgaven slik at du vil kunne bli gjenkjent.

Hva skjer med opplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Lydopptaket fra intervjuet slettes når prosjektet avsluttes og masteroppgaven levert, som etter planen er 22 juni 2022.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Institutt for sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen har System for Risiko og ETTERlevelse (RETTE) at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Eline Arntzen Haugland (student), epost: eline.haugland@student.uib.no
- Lars Erik Berntzen (veileder), epost: lars.berntzen@uib.no
- *Personvernombud ved Universitetet i Bergen*: Janecke Helene Veim, epost: personvernombud@uib.no / Janecke.Veim@uib.no

Med vennlig hilsen

Eline Arntzen Haugland
Masterstudent
Sammenliknende politikk
ved Universitetet i Bergen

Lars Erik Berntzen
Veileder
Postdoktor ved Institutt for Sammenliknende
politikk, UiB

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju
- at informasjonen som blir gitt intervjuet kan anvendes i masteroppgaven, inkludert navn og verv

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

---

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

C. Oversikt over SIAN sine demonstrasjoner

Navn på arrangement	Dato	Sted
SIAN stand Mortensrud torg	20. juni 2020	Oslo
SIAN stand Trondheim torg	29. juni 2020	Trondheim
SIAN Eidsvolls Plass	4. juli 2020	Oslo, Stortinget
SIAN stand Lillestrøm	1. august 2020	Lillestrøm
SIAN kanalplassen Arendal	6. august 2020	Arendal
SIAN brosjyre og dialogstand Kristiansand	7. august 2020	Kristiansand
SIAN stand i Farsund	8. august 2020	Farsund
SIAN stand Furuset	15. august 2020	Oslo
SIAN stand i Ålesund	19. august 2020	Ålesund
SIAN i Volda	20. august 2020	Volda
SIAN Festplassen Bergen	22. august 2020	Bergen
SIAN Krenkefest på Eidsvolls plass	29. august 2020	Oslo, Stortinget
SIAN på Hamar Østre Torg	12. september 2020	Hamar
Kvinnedagen i Oslo SIAN style	8. mars 2021	Oslo
SIAN stand i Drammen	10. april 2021	Drammen
SIAN stand Sandvika	24. april 2021	Sandvika
SIAN på Eidsvolls Plass	8. mai 2021	Oslo, Stortinget
SIAN Hønefoss	22. mai 2021	Hønefoss
SIAN på Torget i Sarpsborg	5. juni 2021	Sarpsborg
SIAN stand Øvre torg Ski	18. juni 2021	Ski
SIAN på Sørumsand	3. juli 2021	Sørumsand
SIAN stand Lillehammer	14. juli 2021	Lillehammer
SIAN i Stjørdal	16. juli 2021	Stjørdal
SIAN Trondheim 2021	17. juli 2021	Trondheim
SIAN på Eidsvolls plass 31.7.21	31. juli 2021	Oslo, Stortinget
SIAN Kristiansand 2021	5. august 2021	Kristiansand
SIAN på Kinoplassen Bryne	6. august 2021	Bryne
SIAN Byparken Stavanger	7. august 2021	Stavanger
SIAN på Kontraskjæret	21. august 2021	Oslo
SIAN stand Muslimterror Edition	11. september 2021	Oslo
SIAN på Tårnplassen Bergen	18. september 2021	Bergen
SIAN Furuset 2021	2. oktober 2021	Oslo
SIAN Porsgrunn 2021	9. oktober 2021	Porsgrunn
Koranbrenning	19. desember 2021	Oslo